

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

—●—
CİLT: 101
—●—

89'uncu Birleşim
11 Mayıs 2022 Çarşamba
—●—

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	7
II.- GELEN KÂĞITLAR	11
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	19
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	19:22
1.- Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, Engelliler Haftası ve engellilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	19:20
2.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Mersin yatırımlarına ilişkin gündem dışı konuşması	20:21
3.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Türkçenin resmî dil olarak kabulünün 745'inci yıl dönümü ile Karaman'da kutlanan Türk Dil Bayramı ve Yunus Emre'yi Anma Etkinlikleri'ne ilişkin gündem dışı konuşması	21:22

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, engelli bireylerin yaşadığı sıkıntılara ilişkin açıklaması 22:23
- 2.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği genel kurul sonrası değerlendirme raporuna ilişkin açıklaması 23
- 3.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, çay üreticilerinin taleplerine ilişkin açıklaması 23
- 4.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Hükûmetin "müjde" olarak açıkladığı konut kredisi paketine ilişkin açıklaması 23
- 5.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, engellilerin erişilebilirlik yönetmeliği talebine ilişkin açıklaması 23:24
- 6.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 10-16 Mayıs Dünya Engelliler Haftası'na ilişkin açıklaması 24
- 7.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'da bir AVM'de gerçekleşen çökme nedeniyle vatandaşlara geçmiş olsun dilediğine ve Bursa Kestel Dudaklı köyünde yaşanabilecek olası felaketlere karşı önlem alınması için yetkililere çağrı yaptığına ilişkin açıklaması 24
- 8.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Hükûmetin "müjde" olarak açıkladığı konut kredisi paketine ilişkin açıklaması 24
- 9.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şanlıurfa'da yorgun mermi ve patlama sebebiyle hayatını yitiren çocukların savaşı ve şiddet politikalarının kurbanı olduğuna ilişkin açıklaması 25
- 10.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Develi'nin Küçükkünye köyünde heyelan nedeniyle evlerinden atılan vatandaşların yaşadığı drama ilişkin açıklaması 25
- 11.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, çeltik üreticisinin sorunlarına ilişkin açıklaması 25
- 12.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, kadına yönelik şiddete ve boşanma davalarıyla ilgili yapılması gereken düzenlemelere ilişkin açıklaması 25:26
- 13.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, vatandaşların pahalılıktan, esnafın yüksek maliyetlerden şikâyetçi olduğuna ilişkin açıklaması 26
- 14.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Gezi direnişine ve Gezi davasında verilen karara ilişkin açıklaması 26
- 15.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Bursa EĞİTİM-İŞ'in ekonomik krizin çocuklara etkisine yönelik yaptığı araştırmaya ilişkin açıklaması 26
- 16.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Yüreğir Devlet Hastanesi projesine ilişkin açıklaması 27
- 17.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, güvenlik güçlerinin Mersin'de ve ülke genelinde terör örgütlerine yönelik operasyonlarına ilişkin açıklaması 27
- 18.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, 12 Mayıs Hemşireler Günü'ne ilişkin açıklaması 27

19.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Türkiye ekonomisindeki büyümeyle ilişkin açıklaması	27:28
20.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, ihracatta nisan ayında kırılan rekorlara ilişkin açıklaması	28
21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 10-16 Mayıs Dünya Engelliler Haftası'na ilişkin açıklaması	28
22.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'a spor alanında yapılan yatırımlara ve bu akşam Ziraat Türkiye Kupası yarı final rövanş maçında Demir Grup Sivasspor'a başarılar dilediğine ilişkin açıklaması	28
23.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, spastik engelli Barış Tayfur'un yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması	29
24.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mersin Ana Konteyner Limanı Projesi'ne ilişkin açıklaması	29
25.- Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in, Hatay Reyhanlı saldırısının 9'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması	29
26.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay Reyhanlı saldırısının 9'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması	29:30
27.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, Hatay Reyhanlı saldırısının 9'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması	30
28.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, 12 Mayıs Hemşireler Günü'ne ilişkin açıklaması	30
29.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Hatay Reyhanlı saldırısının 9'uncu yıl dönümüne, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının sözleşmeli personel alımına, şehit yakınları ve gaziler ilaç farkı öderken Suriyelilerin ilaca erişimde herhangi bir ücret ödememesinin vicdanlarını sızlattığına ve Suriyeli sığınmacıların yol açtığı sorunları konuşmak için Mecliste bir özel oturum yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması	30:32
30.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 11 Mayıs 2013 tarihinde Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilen hain terör saldırısının yıl dönümüne, Ukrayna'dan tahliye edilen Türklere, 10-16 Mayıs Dünya Engelliler Haftası'na, Yunanistan'ın saldırgan politikalarına ve Yunan Dışişleri Bakanı Dendias'ın açıklamalarına ilişkin açıklaması	32:33
31.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Reyhanlı katliamının yıl dönümüne, Ahmet Say'ın vefatına, Bandırma'da verimli tarım arazilerine yapılacak 40 milyon metrekaresel organize sanayi bölgesine, UNICEF Orta Doğu ve Kuzey Afrika Direktörü Adele Khodr'un Suriyeli çocuklar hakkındaki açıklamasına, RTÜK'ün Gezi'yle ilgili açıklamalar yapıldığı gerekçesiyle 4 televizyon kanalına ceza kesmesine ve infaz yakma uygulamalarına ilişkin açıklaması	33:34
32.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Hatay Reyhanlı saldırısının 9'uncu yıl dönümüne, öğrencilerin sorunlarına, Eskişehir'de 10-24 Mayıs tarihleri arasındaki etkinlik, konser ve festival yasaklarına ve RTÜK'ün Gezi'yle ilgili açıklamalar yapıldığı gerekçesiyle televizyon kanallarına ceza kesmesine ilişkin açıklaması	34:35

33.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Hatay Reyhanlı saldırısının yıl dönümüne, terörle mücadelede, Suriyeli sığınmacılara ve Recep Tayyip Erdoğan'ın FETÖ'yle mücadele edip onu devletten temizlediğine ilişkin açıklaması	35:36
34.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	38:40
35.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yerinden sarf ettiği ve sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	40:41
36.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	41
37.- Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun, Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	56:57
38.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	57:58
39.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın, Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	58
40.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	59
41.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	63:64
42.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	64
43.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	89:90
44.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	93:94
45.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	94:95

V.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

- 1.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 36:37
- 2.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 37:38
- 3.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 41:42
- 4.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 42:43
- 5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 54
- 6.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 54:56

VI.- ÖNERİLER

44,59

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

44:53,59:63

- 1.- İYİ Parti Grubunun, 11/5/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Suudi Gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın 2 Ekim 2018 tarihinde Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğunda katledilmesine ilişkin davanın 7 Nisan 2022 tarihinde durdurulması ve Adalet Bakanlığının olumlu görüşü üzerine yargılama dosyasının Suudi Arabistan adli makamlarına devredilmesi yönündeki kararın incelenmesi, Adalet Bakanlığının olumlu görüşünün hukuka uygunluğunun ve egemenlik haklarımız açısından doğuracağı sakıncaların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Mayıs 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 44:48
- 2.- HDP Grubunun, 11/5/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, mültecilerin sorunlarının ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Mayıs 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 48:53

3.- CHP Grubunun, 26/4/2022 tarihinde İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve arkadaşları tarafından, Çatalca ve Silivri'nin bazı köy ve mahallelerinde yaşanan mülkiyet sorunlarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Mayıs 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

59:63

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

64,90,95

A) KANUN TEKLİFLERİ

64:89,90:93,95:110

1.- Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 323)

64:89,90:93,95:110

2.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 45 Milletvekilinin Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4389) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 327)

110

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 127)

110

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak üç oturum yaptı.

Karaman Milletvekili Recep Şeker, 13 Mayıs Türk Dil Bayramı ve Karaman'a,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, Adıyaman'ın Besni ilçesinde meydana gelen dolu felaketinden zarar gören çiftçilerin ve diğer vatandaşların durumuna,

İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu, engellilerin sorunları ve taleplerine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi, sığınmacı sorununa,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, pandemi izninde bulunan mahkûmların izin sürelerinin uzatılması gerektiğine,

Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya, Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin rant odaklı projelerine,

Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan, yüksek enflasyon karşısında maaşların eridiğine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, Anneler Günü'ne,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, muharip gazilere ödenen şeref aylıklarının artırılması gerektiğine,

Niğde Milletvekili Selim Gültekin, Niğdeli çiftçilerin refah düzeyini yükselten projelere devam edileceğine,

Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu, Yeni Camisi'nin aslına uygun restore edilmesini Malatya adına talep ettiğine,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, Adana'nın Yüreğir ilçesi Köprülü Mahallesi'ndeki kentsel dönüşüm çalışmalarına,

Tokat Milletvekili Yücel Bulut, patates ve soğan üreticilerinin beklentilerine,

İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm, HDP'ye yönelik provakasyonların devam ettiğine,

Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz, TFF 3. Lig 2. Grup'ta şampiyon olan Düzcespor'u tebrik ettiğine ve Düzce'nin modern bir stat talebine,

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin, kamu arazilerinin kamunun ihtiyacına göre kullanılması gerektiğine,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, Tavşanlı Linyitspor'un yaşadığı mağduriyete,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, serbest muhasebeci mali müşavirlerin sorunlarına,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, hububat alım fiyatlarının derhâl açıklanması gerektiğine,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, Cumhurbaşkanının konut kredisi müjdesine,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'na,

Muğla Milletvekili Mürsel Alban, kadın sığınmaevlerinin yetersizliğine,

İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu, 3 önemli Alevi çatı kurumunda yapılan seçimlere,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığı sorununa,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, emeklilerle ilgili acil düzenlemeler yapılması gerektiğine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Hıdırellez'e, 10-16 Mayıs Dünya Engelliler Haftası'na, 10 Mayıs Dünya Psikologlar Günü'ne, Haiti'de 8 Türk vatandaşının da içinde bulunduğu otobüsün kaçırılmasına, TÜİK'in açıkladığı işsizlik rakamlarına, esnafın ödeyemediği elektrik faturalarına, Avrupa'da

enerji enflasyonunda 1'inci olduğumuza, hayvan yetiştiricilerinin sorunlarına ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun Osmangazi Köprüsü'ne ilişkin verdiği rakamlara,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, 8 Mayıs 2022 tarihinde İsviçre'nin Basel şehrinde düzenlenen 23 Nisan Uluslararası Çocuk Festivali'nde bölücü terör örgütü PKK yandaşlarınınca gerçekleştirilen alçak saldırıya, Haiti'de 8 Türk vatandaşının da içinde bulunduğu otobüsün kaçırılmasına, 9 Mayıs 1988 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesi Taşköyü mezrasında terör örgütü PKK'nın gerçekleştirdiği menfur ve alçak saldırının yıl dönümüne, 10 Mayıs Dünya Psikologlar Günü'ne, 7-13 Mayıs Karayolu Trafik Haftası'na, Yunanistan'da düzenlenen Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda madalya kazanan sporcularımızı tebrik ettiğine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, 10-16 Mayıs Dünya Engelliler Haftası'na, 10 Mayıs Dünya Psikologlar Günü'ne, Kuzey İrlanda'da yapılan seçimlerde Sinn Fein'in gösterdiği başarıya, Gezi tutuklularınca yapılan ortak açıklamaya, hayatını kaybeden Profesör Doktor Zeynep Ergun'un ailesine ve yakınlarına başsağlığı dilediğine, Nesin Vakfına yapılan yanlıştan bir an önce dönülmesi gerektiğine, 80 yaşındaki Makbule Özer ile 79 yaşındaki Hadi Özer'in örgüte yardım ve yataklıktan dolayı cezaevine kapatılmasının bir utanç vesikası olarak tarihe geçeceğine, 1 Mayısta HDP İstanbul il binasına polis gözetiminde giren şahsa ve 5 Haziran davasında yargılanan polislere verilen cezaya,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, iktidara geldiklerinde engelli yurttaşların önündeki engelleri kaldıracaklarına, saray yönetiminde ülke sorunlarının katlanarak arttığına, bu sorunların cezaları artırarak değil bütüncül politikalarla çözülebileceğine ve kendi iktidarlarında bu sorunların üstesinden geleceğine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Vakıflar Haftası'na, Engelliler Haftası'na, Cumhurbaşkanının konut satışına ilişkin açıkladığı pakete, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir hukuk devleti olduğuna ve kuvvetler ayrılığı prensibinin her zaman cari olduğuna, ekonomik sıkıntı çeken vatandaşların durumunu iyileştirici paket ve düzenlemeleri kamuoyuyla paylaşacaklarına ve Genel Kurul gündemine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, (2/4367) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geri alındığı açıklandı.

İYİ Parti Grubunun, 10/5/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Türk sanayisinin yüksek teknolojili ürün üretiminin ve bunun ihracattaki payının artırılması için alınacak tedbirlerin ve teşviklerin tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin,

HDP Grubunun, 10/5/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Türkiye'de engellilerin temel yurttaşlık haklarının tanınması ve korunması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (18424 sıra no.lu),

CHP Grubunun, 21/3/2022 tarihinde Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve arkadaşları tarafından Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yapılan çay üretimindeki sorunların araştırılması ve bu kapsamda alınması gereken önlemlerin ve politikaların belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3307 sıra no.lu),

Diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin Genel Kurulun 10 Mayıs 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, (2/3678) esas numaralı Bazı Andlaşmaların Yapılması İçin Cumhurbaşkanına Yetki Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 45 Milletvekilinin Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4389) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 327) görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2’nci sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 323) görüşmelerine devam edilerek birinci bölümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

3’üncü sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü’nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 127),

4’üncü sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4161) ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 313),

Görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Şanlıurfa’da mermi, mayın ve benzeri şekilde katledilen çocuklara,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, buğday taban fiyatının bir an önce açıklanması gerektiğine,

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin, Muğla’nın Ortaca ve Dalaman ilçelerinde bulunan Sarıgerme ve Kayacık sahillerini kapsayan kısımdaki kesin korunacak hassas alanın sit statüsünün düşürüldüğüne,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, TÜİK’in açıkladığı işsizlik rakamlarına,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, yaş çay taban fiyatlarının bir an önce açıklanması gerektiğine,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, göçmen ve sığınmacı sorununa,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, açık cezaevi izinlerinin uzatılması gerektiğine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaçoğlu, Mersin Milletvekili Alpay Antmen’in 323 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaçoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaçoğlu, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaçoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, AK PARTİ’nin tütünle ilgili düzenlemelerinin yanlışlığına,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, buğday ve arpa taban fiyatının 7 liranın altında açıklanmaması gerektiğine,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, Genel Kurulda görüşülen 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin sağlıkta şiddeti önlemeyeceğine,

İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan, Nesin Vakfının hesaplarının bloke edilmesine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 11 Mayıs 2022 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 21.01'de son verildi.

Süreyya Sadi BİLGİÇ

Başkan Vekili

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

Sevda ERDAN KILIÇ

İzmir

Kâtip Üye

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 154

11 Mayıs 2022 Çarşamba**Milletvekili Teklifleri**

1.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Hane Geliri Asgari Ücret Altında Kalanlara Enerji Çeki ve Yakacak Yardımı Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi) (2/4449) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2022)

2.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in; Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4450) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.05.2022)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)**

1.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman'da tarım kredi kooperatif marketi açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62913)

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Hatay'ın Kırıkhan ilçesinde borçlarını ödeyemedikleri için elektriği kesilen çiftçilerin mağduriyetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62914)

3.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, IŞİD tarafından kaçırılan bir kişinin Ankara'da bulunmasına ve çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/62915)

4.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde polislerin atış talimi yaptığı alanın yakınında hayatını kaybeden bir kişinin ölümünün soruşturulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62916)

5.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Manisa Akhisar T Tipi Kapalı Cezaevinde hayatını kaybeden bir mahkumun cenazesinin defin işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62917)

6.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Manisa Akhisar T Tipi Kapalı Cezaevinde hayatını kaybeden bir mahkumun cenazesinin defin işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62918)

7.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2022 yılları arasında CİMER üzerinden yapılan ihbar ve şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/62919)

Adalet Bakanlığı

8.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Ankara Asliye Hukuk Mahkemesinde görülen bir davada verilen ihtiyati tedbir kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62920)

9.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Ankara Sincan Kapalı Cezaevinde ve Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Cezaevinde tutuklu bulunan ve ölüm orucunda olan iki kişinin taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62921)

10.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, bazı basın yayın kuruluşlarının internet sitelerine getirilen erişim engellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62922)

11.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Yayladağı T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62923)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan mahkumların denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62924)

13.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde polislerin atış talimi yaptığı alanın yakınında hayatını kaybeden bir kişinin ölümünün soruşturulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62925)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Malatya Akçadağ T Tipi Cezaevinde bir mahkuma kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62926)

15.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, farklı cezaevlerinde bulunan üç mahkumun nakil taleplerinin karşılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62927)

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van T Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62928)

17.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Patnos L Tipi Cezaevinde bazı mahkumlara kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62929)

18.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılarına tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/62930)

19.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Silivri 5 Nolu Cezaevinde mahkumlara kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62931)

20.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2022 yılları arasında CİMER üzerinden yapılan ihbar ve şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/62932)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tedavisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62933)

22.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tarsus Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan mahkumların iletişim haklarının engellendiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62934)

23.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62935)

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Maltepe 1 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde mahkumlara görüntülü görüşme imkanı tanınmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62936)

25.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, ölüm orucundaki iki mahkumun taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62937)

26.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Türkiye genelinde cezaevlerindeki doluluk oranına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62938)

27.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevinde hayatını kaybeden bir mahkuma ilişkin yazılı soru önergesi (7/62939)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

28.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bitlis ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62942)

29.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bolu ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62943)

30.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Çankırı ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62944)

31.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Diyarbakır ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62945)

32.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Düzce ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62946)

33.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Erzincan ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62947)

34.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Erzurum ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62948)

35.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Gümüşhane ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62949)

36.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Hakkari ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62950)

- 37.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Iğdır ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62951)
- 38.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Isparta ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62952)
- 39.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Karabük ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62953)
- 40.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Kars ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62954)
- 41.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Kilis ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62955)
- 42.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Mardin ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62956)
- 43.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bingöl ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62957)
- 44.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Muş ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62958)
- 45.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bayburt ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62959)
- 46.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Rize ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62960)
- 47.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Batman ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62961)
- 48.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Ardahan ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62962)
- 49.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Aksaray ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62963)
- 50.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Ağrı ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62964)
- 51.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Siirt ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62965)
- 52.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62966)
- 53.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Şırnak ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62967)
- 54.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Türkiye genelindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62968)
- 55.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Van ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62969)
- 56.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Yalova ilindeki istihdam verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62970)
- 57.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, programcı ve çözümleyici kadrolarında bulunan personelin bilişim uzmanlığı kadrosuna geçirilmesi ve özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62971)
- 58.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılarında tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/62972)
- 59.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, 696 sayılı KHK ile sürekli işçi kadrosuna geçirilen personelin özlük haklarına ve emeklilik işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62973)

60.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nın, numaralı gözlükler için SGK tarafından sağlanan devlet katkı payının artırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62974)

61.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, bir haber ajansı çalışanının hamile olduğu gerekçesiyle işten çıkarıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62975)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

62.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'ya bağlı Fevziye Mahallesi'nde bulunan bir parselin ihale yoluyla satılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62976)

63.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Antalya'da çıkan orman yangınından zarar gören köy evlerinin yeniden inşa edilmesi sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62977)

64.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılara tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/62978)

65.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, plastik atık ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62979)

66.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, denizlerimizde mikroplastik olup olmadığının tespitine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/62980)

67.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, ülke genelindeki konut sayısı ile konut satışının denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62981)

68.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, İstanbul'un Gaziosmanpaşa ilçesinde yürütülen kentsel dönüşüm projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62982)

69.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nın, Edirne'de bir asfalt firmasına ait şantiyede kazan patlaması sonrası oluşan kirliliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/62983)

70.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nın, plastik atık ithalatının çevresel etkilerine ve plastiklerin geri dönüşümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/62984)

71.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Kocaeli'nin Darıca ilçesine bağlı Yalı Mahallesi'nde bulunan bir pazar yerinin değiştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62985)

72.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Kocaeli'nin Darıca ilçesinde bir mahallede yaşanan çöp sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/62986)

73.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Kocaeli'nin Dilovası ilçesi Orhangazi Mahallesi'nin çocuk parkı ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62987)

Dışişleri Bakanlığı

74.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılara tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/62988)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

75.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, ihale edilen ve edilecek maden sahalarının çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62989)

76.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılara tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/62990)

77.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Gönen ilçesine bağlı Güneykent beldesine doğalgaz altyapısı getirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62991)

78.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Gelendost ilçesine doğalgaz altyapısı getirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62992)

79.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nın, Erzincan'da bulunan Çöpler Altın Madeninin çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62993)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

80.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, burs ve öğrenim kredilerinde artış yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62994)

81.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi'nde bir grup öğrenciye saldırıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/62995)

82.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, kredisi, bursu ve yurtlarla ilişkisi kesilen öğrencilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/62996)

83.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılara tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/62997)

84.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Tarsus Şehir Stadyumu'nun yenilenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62998)

85.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nın, futbol maçlarının gündüz saatlerine alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/62999)

86.- Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'ın, 2022 itibarıyla lisanslı kadın sporcularla ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/63000)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

87.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılara tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63001)

88.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nın, KOBİ dışı işletmelerin KGF kefalet üst limitine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63002)

89.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, faizsiz ev alma şirketlerine yapılan başvurulara ve bu şirketlerden tasfiye sürecinde olanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63003)

İçişleri Bakanlığı

90.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, bir siyasi partinin gençlik kollarına ait oluşuma yönelik iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63004)

91.- Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Siirt Belediyesi tarafından yapılan maske alım ihalesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63005)

92.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, emniyet teşkilatı içinde örgütlendiği iddia edilen bir siyasi yapılanmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/63006)

93.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'ün Solhan ilçesinde kolluk kuvvetlerinin bazı vatandaşlara kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/63007)

94.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde polislerin atış talimi yaptığı alanın yakınında hayatını kaybeden bir kişinin ölümünün soruşturulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/63008)

95.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Batman'ın Kozluk ilçesine bağlı Gömüşörgü köyünde 31 Mart 2022 tarihinde gözaltına alınan bir kişinin kötü muameleyle uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/63009)

96.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Artuklu Belediyesinin temsil ve ağırlama giderleri kapsamında yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63010)

97.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ve kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/63011)

98.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılara tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63012)

99.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'e bağlı Yavuzköy köyünün yol, su ve elektrik sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/63013)

100.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı Aydın köyünün köprü ve yol sorunu ile dere ıslahına ilişkin yazılı soru önergesi (7/63014)

101.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'e bağlı Çavuşlu köyünün yol ve su sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/63015)

102.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, ülkemizde bulunan Suriyeliler ile ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/63016)

103.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir polis memurunun aracıyla kasten bir başka araca çarptığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/63017)

104.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Kütahya ilinden yapılan pasaport başvuru sayısı ile yurtdışına çıkan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/63018)

105.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Batman ilinden yapılan pasaport başvuru sayısı ile yurtdışına çıkan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/63019)

106.-Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Ankara'daki kapatılan cami derneklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63020)

107.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'ye bağlı Esentepe Mahallesi'ndeki asayiş sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/63021)

108.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Eskişehir ilinden yapılan pasaport başvuru sayısı ile yurtdışına çıkan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/63022)

109.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Bilecik ilinden yapılan pasaport başvuru sayısı ile yurtdışına çıkan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/63023)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

110.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılara tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63024)

111.-Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı'nın çalıştığı tur operatörlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63025)

112.-Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Ankara Ulus'ta bulunan Namazgah Tepesi'ne anıt ya da şehitlik yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63026)

Milli Eğitim Bakanlığı

113.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Bursa'nın Osmangazi ilçesinde bir okul müdürünün verdiği karma eğitime aykırı talimata ilişkin yazılı soru önergesi (7/63027)

114.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılara tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63028)

115.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Adıyaman'da bir okulda yaşadığı iddia edilen cinsel taciz olayına ilişkin yazılı soru önergesi (7/63029)

116.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde bulunan Tatlıkuyu Mahallesi'nin ilkokul ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/63030)

Milli Savunma Bakanlığı

117.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılara tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63031)

118.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Sakarya'daki tank palet fabrikasını devralan firmanın üretim faaliyetlerine devam edip etmediğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63032)

Sağlık Bakanlığı

119.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi binasıyla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63033)

120.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılara tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63034)

121.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, mikroplastığın insan sağlığına etkileriyle ilgili yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63035)

122.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, sağlık yönetimi lisans bölümü ile sağlık kurumları işletmeciliği programlarından mezun olanlar için sağlık idarecisi kadrosunun ihdas edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63036)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

123.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılarına tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63037)

124.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'da çinicilik sektörünün desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63038)

125.-Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, çip üretim teknolojisinin geliştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63039)

Tarım ve Orman Bakanlığı

126.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, bazı gıda ürünlerinin üretimi ve teminine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63040)

127.-Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Savunma Sanayii Başkanlığı tarafından yapılan yangın söndürme uçağı kiralama ihalesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63041)

128.-Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, yanmış ormanlık alanlardaki ağaçlardan elde edilen ürünlerin satışına dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63042)

129.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, 2021 yılı birinci dönem buzağı destekleme ödemelerinin ne zaman yapılacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/63043)

130.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, Bakanlıkça hayvanlara yapılan bir aşı ile ilgili çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63044)

131.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılarına tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63045)

132.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, içme sularında mikroplastik olup olmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/63046)

133.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, yaş çayın taban fiyatına ve kota uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/63047)

134.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, don sebebiyle zarar gören üreticilere destek verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63048)

135.-Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Polatlı'daki soğan üreticilerinin mağduriyetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63049)

136.-Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nın, Gümüşhane'nin Kelkit ilçesinde bazı uzuvları kesik halde bulunan kedilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/63050)

137.-Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nın, kuzugöbeğı mantarının kültüre alınması projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63051)

138.-Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nın, Rize İkizdere'de yürütülen taş ocağı faaliyetlerinin çevreye ve üreticilere etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63052)

139.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, tütün üretimine ve üreticilere verilen desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/63053)

140.-İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun, Mera Yönetmeliği'nin bazı maddelerinin revize edilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63054)

141.-İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun, yem bitkilerinden enerji üretimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63055)

Ticaret Bakanlığı

142.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Sarp Sınır Kapısı'nda oluşan uzun araç kuyruklarına ve sınır kapısındaki şartların iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63056)

143.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Sarp Sınır Kapısı'nda yaşanan gecikmelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/63057)

144.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılarına tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63058)

145.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, kayıt dışı emlakçılık yapan kişilerin tespitine ve konuyla ilgili yapılan denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/63059)

146.-Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, soğanın arz ve talep dengesinde yaşanan soruna ve Ankara'nın Polatlı ilçesindeki soğan depolarına yönelik denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/63060)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

147.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, kazaya neden olan bariyerlerin değiştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63061)

148.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bakan yardımcılarına tahsis edilen özel tahsisli konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/63062)

149.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ulaştırma 2053 Vizyonu kapsamına Ağrı ilinin de dahil edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63063)

150.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Kocaeli'nin Başiskele ilçesine bağlı Yeniköy Mahallesi'nin internet altyapısı sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/63064)

151.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Kocaeli'ye bağlı Atalar Mahallesi'ndeki ulaşımı kolaylaştırmak için çeşitli güzergahlara yol yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/63065)

152.-Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce'nin Akçakoca ilçesinde heyelan riskine karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/63066)

11 Mayıs 2022 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89’uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Engelliler Haftası ve engellilerin sorunları hakkında söz isteyen Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar’a aittir.

Buyurun Sayın Çakırlar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar’ın, Engelliler Haftası ve engellilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ORHAN ÇAKIRLAR (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Engelli vatandaşlarımızın sorunları ve engelli vatandaşlarımızın farkındalığına dikkat çekmek adına ülkemizde her yıl 10-16 Mayıs, Engelliler Haftası olarak anılmaktadır. OECD, Avrupa Birliği ve Türkiye verilerine göre dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 15’i engelli bireylerden oluşmaktadır yani dünyada 1 milyar engelli insan yaşamakta. Bu nedenle engelli insanlar, dünyadaki “en büyük azınlık” olarak nitelendirilmektedir. Türkiye’de ise Ulusal Engelli Veri Tabanı’na göre engelli birey sayısı 1 milyon 559 bin 222’dir. Ancak bu rakamın gerçek rakam olmadığı ve 9 milyon civarında engelli bireyin olduğu söylenmektedir.

Avrupa Birliği ülkelerinde 15-64 yaş arası temel etkinlik problemi yaşayan engelli birey sayısı 44 milyonken, hayat boyu süren bir sağlık problemi nedeniyle kısıtlı çalışma imkânına sahip engelli birey sayısı 35 milyondur. 4 engelliden ancak 1’i yardım alabilmektedir.

Avrupa Birliği ülkelerinde ilkokuldan sonra okulu bırakan engelli oranı yüzde 25’tir; bu oran İsveç’te yüzde 11, Türkiye’de ise maalesef yüzde 60’tır. Avrupa Birliğinde engellilerin yüzde 29,9’u yoksulluk, sosyal dışlanmışlık riski altında yaşarken Türkiye’de bu oran yüzde 77,1’dir. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programına göre engellilerin yüzde 80’i gelişmekte olan ülkelerdedir.

Yaşadığımız toplumun parçasını oluşturan engelli vatandaşlarımız, eğitim, sosyal ve iş hayatlarında her türlü ayrımcılığa uğramaktadır. Sadece engelli vatandaşlarımız değil, aileleri de birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadır.

Engelli vatandaşlarımızın en önemli sorunlarından biri de ulaşım problemleridir. Hâlen daha ülkemizde birçok toplu taşıma aracında rampaların olmaması veya bozuk olması sebebiyle, tekerlekli sandalye kullanan vatandaşlarımız sosyal hayata erişebilirlikte büyük problemler yaşamaktadır. Bu sorun, engelli vatandaşlarımızın yaşam mücadelesini zorlaştırmakta, onları âdeta evlerine hapsedmektedir. Engelli vatandaşlarımız, eğitim hayatlarında da birçok zorbalığa maruz kalmaktadır. Eğitim hayatına yeni başlayacak olan engelli vatandaşlarımız daha okul kayıtlarında birçok problemle karşılaşmakta, kayıtlarının yapılmaması için ailelerine karşı âdeta yıldırma politikası izlenmektedir. Kaydı yapılan birçok engelli gencimiz ise eğitimde gerekli özenin gösterilmemesi ve dışlanmayla karşı karşıya kalmaktadır; bunun sonucunda eğitim hayatına çok erken yaşlarda veda etmektedirler.

Yakın zamanda ülkemizin de içinde bulunduğu coronavirus salgınında okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve üniversitelerde öğrenim gören engelli öğrencilerimiz evlerde kapalı kalmıştır; ruhsal,

duygusal ve fiziksel kayıpları olmuştur. Buradan şu soruyu soruyorum: Acaba, bu çocuklar için uzaktan eğitim adına ilgili Millî Eğitim müdürlükleri veya üniversite rektörleri ne yapmıştır?

Değerli milletvekilleri, sosyal devlet anlayışıyla hareket edilerek engelli vatandaşlarımızın bütün problemlerine çözüm üretilmesi, toplumda yaşayan bütün bireyler gibi eşit haklardan yararlanmasına adına daha duyarlı ve dikkatli olmalıyız.

Engelli olmak, bir gün hepimizin karşılaşacağı bir durum olabilir; her insan, bir engelli adaydır. Engelli vatandaşlarımıza sadece bir hafta değil, bütün yaşamları boyunca sahip çıkmamız gerekmektedir. Kendimizi onların yerine koyarak düşünmeli ve engelli insanlarımızın daha rahat yaşam süreceği bir toplumun neferleri olmamız gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, biz engelli vatandaşlarımızın toplumsal yaşamda, bilimde, sanatta, sporda, siyasette ve yaşamın her alanında etkin olarak yer almasını istiyoruz. Bu anlamda, fizikçi Stephen Hawking nelerin mümkün olduğunu göstermiştir. İşin ehli olan, iyi yetişmiş eğitimcilerin istihdam edildiği engelsiz kurumlarda nitelikli ve erişilebilir bir eğitim almalarını arzu ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ORHAN ÇAKIRLAR (Devamla) – Sosyal yaşamda, aktif yaşamlarını sürdürebilecek yeterliliğe sahip bireyler olarak yaşamlarını güven içinde sürdürebilmelerini istiyoruz. Engelli vatandaşlarımızın önündeki suni engelleri kaldırarak tam eşitliği sağlamak, içerisinde bulunduğumuz Türkiye Büyük Millet Meclisinin önemli gündem maddesi olmalıdır. Engelli vatandaşlarımıza acıyan gözlerle bakmak yerine, bir an önce hayatlarını kolaylaştıracak adımlar atarak onların yanında olmalıyız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Mersin yatırımlarıyla ilgili söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Hacı Özkan'a aittir.

Buyurun Sayın Özkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- *Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Mersin yatırımlarına ilişkin gündem dışı konuşması*

HACI ÖZKAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şahsım adına gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, Mersinli hemşehrilerim başta olmak üzere aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Her şeyin en iyisine layık Mersinli hemşehrilerimizin huzur ve refahını daha da artıracak, Mersin markasına değer katacak çalışmalarımızı sürdürmeye gayret ediyoruz. Mersin'de ulaşımdan sağlığa, enerjiden sanayiye, turizmden sulamaya, eğitimden sosyal konuta kadar tüm alanlarda yüzlerce proje yürütülmektedir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle 3,2 milyar TL yatırım bedelli 341 projeyi tamamlayarak hemşehrilerimizin hizmetine sunduk. Bu yatırımlardan bugün sadece sağlık alanındaki yatırımlarımızın bir kısmını sizlerle paylaşmak istiyorum. Sağlık Bakanlığımızın 2003 yılından itibaren ülke genelinde uygulamaya koyduğu Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında, Mersin'imizde bulunan sağlık tesislerimizin tamamına yakınının altyapıları yenilenerek vatandaşlarımızın hizmetine sunuldu. Türkiye'nin ilk şehir hastanesi olma özelliği taşıyan 1.367 yataklı Mersin Şehir Hastanemizle hasta ve hasta yakınlarına konforlu bir ortamda sağlık hizmetleri sunulmaktadır.

Akdeniz ilçemizde bulunan ve 2015 yılında yeniden inşa edilen Toros Devlet Hastanemiz bünyesinde 50 yataklı AMATEM ile 50 yataklı ÇEMATEM'de farklı binalarda hizmet verilmektedir. Ayrıca, 159 nitelikli yatağa sahip Erdemli Devlet Hastanesi, 210 nitelikli yatağa sahip Silifke Devlet Hastanesi, 95 nitelikli yatağa sahip Mut Devlet Hastanesi, 30 yataklı Gülnar Devlet Hastanesi ve 160 nitelikli yatağa sahip Anamur Devlet Hastanesi son on yılda ilimizde yenilenen yataklı sağlık tesisleridir. 600 yataklı Tarsus Devlet Hastanesinin inşaat süreci tamamlanmıştır; inşallah, en kısa zamanda vatandaşlarımızın hizmetine sunmayı planlıyoruz.

Yapılan yatırımlarla birlikte 2003 yılında koğu sistemiyle hizmet veren kamu hastanelerimiz, yeni Tarsus Devlet Hastanemiz hizmete girdiğinde Mersin'de hizmet veren kamu hastanelerinin yataklarının tamamına yakını nitelikli yatak olacaktır. Mersin Üniversitemiz bünyesinde hizmete aldığımız Onkoloji Hastanemizle sağlık alanında önemli bir yatırımı şehrimize kazandırdık. 150 yatak ve 50 "unit"lik

Mezitli Devlet Hastanesinin proje ihalesi yapılmış, zemin etüt çalışması tamamlanmış ve en kısa süre içerisinde inşaat ihalesine çıkarılacaktır.

Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında ağız ve diş sağlığı hizmetleri büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda Mersin Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi, Tarsus Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi ve Silifke Ağız ve Diş Sağlığı Merkezimiz tamamlanarak vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuştur.

Bugün geldiğimiz noktada Mersin’de 172 aile sağlık merkezinde 612 aile hekimiyle vatandaşlarımıza hizmet verilmektedir. Ayrıca Erdemli, Silifke ve Bozyazı ilçemiz içerisinde ağız ve diş sağlığı merkezlerinin yanı sıra, 112 acil sağlık hizmetleri istasyonları, sağlık hayat merkezleri, aile sağlığı merkezleri ve ilçe sağlık müdürlüğü hizmet birimlerinin yer aldığı sağlık kompleksimiz, 2019 yılında vatandaşlarımızın hizmetine sunuldu. 2002 yılında ilimizde 112 acil sağlık hizmeti istasyonu sayısı 14 iken bugün 65 olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HACI ÖZKAN (Devamla) – Ambulans sayımız 15 iken 112’ye yükselmiştir. Bahsi geçen dönemde hekim ve personel açısından da büyük mesafeler katedilmiştir. Bu vesileyle özellikle pandemi sürecinde özverili çalışmalarından dolayı sağlık camiamıza buradan bir kez daha yürekten teşekkür ediyorum.

Şehrimize kazandırılan tüm eserlerde başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, değerli bakanlarımıza, milletvekillerimize, emeği geçenlere şükranlarımı sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Türkçenin resmî dil olarak kabulünün 745’inci yıl dönümü ile Karaman’da kutlanan Türk Dil Bayramı ve Yunus Emre’yi Anma Etkinlikleri hakkında söz isteyen Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver’e aittir.

Buyurun Sayın Ünver. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver’in, Türkçenin resmî dil olarak kabulünün 745’inci yıl dönümü ile Karaman’da kutlanan Türk Dil Bayramı ve Yunus Emre’yi Anma Etkinlikleri’ne ilişkin gündem dışı konuşması

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 13 Mayıs 1277’de Karamanoğlu Mehmet Bey tarafından Türkçenin resmî dil ilan edilmesinin 745’inci yıl dönümü ve Türk Dil Bayramı dolayısıyla söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Döneminin en kudretli devlet adamlarından olan Karamanoğlu Mehmet Bey’in günümüz Türkçesiyle “Bugünden sonra hiç kimse sarayda, divanda, meclislerde ve seyranda Türkçeden başka dil kullanmaya.” diyerek ilan ettiği fermanıyla Türkçemiz, Büyük Selçuklu Devleti ve Anadolu Selçuklu Devleti saraylarında devlet ve yazışma dili olarak kullanılan Arapça ve Farsça karşısında yeniden hayat ve varlık bulmuştur.

Milletimizin en değerli kültür varlığı olan Türkçemiz, sosyal yapımızın çimentosu, millet ve devlet varlığımızın en önemli bütüleştirici unsurudur. Karamanlılar olarak bizler, hem dilimize hem de atalarımız Karamanoğulları’nın mirasına sahip çıkmak adına, 1961 yılından bu tarafa, her 13 Mayısı “Türk Dil Bayramı ve Yunus Emre’yi Anma Törenleri” adıyla kutlamaktayız.

Dil Bayramı vesilesiyle Karaman’da anılan Yunus’un “Adımız miskindir bizim/Düşmanımız kindir bizim/Biz kimseye kin tutmayız/Kamu âlem birdir bize.” dizelerini hatırlatarak, işaret ettiği gibi kindarlığın insanlar için iyi bir özellik olmadığını başta siyasiler olmak üzere herkes tarafından bilinmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum. Yunus’un “Ben gelmedim kavga için/Benim işim sevgi için/Dostun evi gönüllerdir/Gönüller yapmaya geldim.” dizelerinde ise insanlığın varlığının kavgaya değil, gönül yapmaya kurgulu olduğunu anlattığımı unutmamamız gerekir.

Bilindiği üzere, UNESCO tarafından geçtiğimiz yıl “Yunus Emre Anma Yılı” olarak ilan edilmiş, Cumhurbaşkanlığı da bir genelgeyle 2021 yılını “Türk Dili Yılı” ilan ederek “Bizim Yunus” temasıyla kutlanmasını tüm kamu kurum ve kuruluşlarına duyurmuştu. Bu noktada, bu anma ve kutlama temaları vesile edilerek Yunus Emre’nin yaşadığı yer olan Karaman’ın tanıtımına ilişkin bir farkındalık

oluşturulamadığı gibi Karaman'a kalıcı bir eserin de kazandırılmadığını belirterek bunun, ülkeyi ve Karaman'ı yönetenler adına bir eksiklik olduğunu milletin kürsüsünden tarihe not düşmek isterim.

“Karaman ve Türkçe” denilince ataları Karamanlı olan, tarihimizin en büyük dil devrimcisi Ulu Önder'imiz Atatürk'ten bahsetmeden geçmek olmaz. Resmî kaynaklara göre de Atatürk'ümüzün atalarının Karaman'dan Makedonya'ya göç ettiği kabul edilmektedir. Ata'mızın atalarının Türkçenin yeniden hayat bulduğu Karamanlı olması, bizim için büyük gurur ve övünç kaynağıdır. Böyle bir zenginliğin varlığı yani Türkçeye yeniden hayat kazandıran büyük dil hizmetkârlarının Karaman'la olan ilişkisi, Karaman'ımızın “Türk dilinin başkenti” sıfatını ne kadar hak ettiğinin göstergesidir. (CHP sıralarından alkışlar) Ulu Önder'imiz Atatürk, yaptığı dil devrimiyle Türkçeyi yücelten liderdir. Ulu Önder “Türk dili, Türk milleti için kutsal bir hazinedir. Türk dili, Türk milletinin kalbidir, zihnidir.” sözleriyle Türkçemizin milletimiz için taşıdığı değere vurgu yapmıştır.

Yıllardır Karaman'da kutladığımız Türk Dil Bayramı ve Yunus Emre'yi Anma Törenleri ve Karamanoğlu Mehmet Bey anmaları, çoğu zaman devletin desteğinden mahrum kalmış, kıt kanaat yerel olanaklarla kutlanmaya çalışılmıştır. Milletimizin varlık değerleri açısından anlamlı bir bayram olan Türk Dil Bayramı'nın hak ettiği şekilde kutlanmaması, biz Karamanlılar için hayal kırıklığına sebep olmaktadır.

Ne yazık ki son yıllarda Karamanoğlu Mehmet Bey'i küçümsemeye, onun Türk dil fermanını yok saymaya yönelik hezeyanlar üreten, bazıları da akademik unvan taşıyan tipler türedi. Arap ve Fars kültürü seviciliğini Osmanlı'yı sevmek sanan, millet olma idrakinden uzak bu tipler, cumhuriyete ve kazanımlarına olan kinlerini Türk dil fermanı ve Karamanoğlu Mehmet Bey üzerinden kusmaktadırlar. Bunlara maalesef ki zaman zaman devletin televizyonu da alet edilmektedir. Birçok bilimsel yayında yapılan, Karamanoğlu Mehmet Bey'in Anadolu'daki beyliklerde ortaya çıkan millî akıma tercüman olarak neşrettiği fermanla Türk yazı dilinin temelini attığı tespiti karşısında, kerameti kendinden menkul bu tiplerin ürettiği hiçbir hezeyan ne Karamanlıları ne de aziz milletimizi diline sahip çıkma iradesinden döndüremeyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

İSMAIL ATAKAN ÜNVER (Devamla) - Herkes bilmeli ki Türk Dil Bayramı kutlamalarının ana fikri Türkçemize ve onun milletimizi birleştiren yönüne vurgu yapmak ve sahip çıkmaktır.

Konuşmama son verirken, ekranları başında bizleri izleyen Türk dilinin başkenti Karaman'ımızın güzel insanları sevgili hemşehrilerime selam ve saygılarımı gönderiyor, Türk milletinin 745'inci Türk Dil Bayramı'nı kutluyor, başta Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Karamanoğlu Mehmet Bey'in ve Yunus Emre'nin aziz hatıraları önünde saygıyla eğilerek Türkçemize hizmet eden herkese teşekkürlerimi ve minnetlerimi sunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

İlk söz Sayın Ersoy'un.

Sayın Ersoy...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, engelli bireylerin yaşadığı sıkıntılara ilişkin açıklaması

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Engelli bireyler sosyal yaşam, ekonomi, eğitim gibi birçok alanda toplumun kısıtlamalarından, daha doğrusu zihinlerdeki ön yargıdan kaynaklanan sıkıntılar yaşamaktadırlar. Engeller ne yazık ki zihnimizde. İşitme engelli Mustafa Emre Biciçi başarıya imza atmış birçok engelli kardeşimizden sadece birisi. Mustafa Emre Biciçi yaşadıklarını ve duygularını şöyle anlattı: “İşitme engelim nedeniyle okulda hep dersleri kaçıırıyordum ve geriden geliyordum. Tüm hayatım boyunca hep sıra arkadaşlarımın defterine bakarak not aldım ve yetişmeye çalıştım. İlkokuldayken de geride kalıyordum, sınıf öğretmenin sadece bana okuldan sonra özel ders veriyordu. Sonuçta, makine mühendisi oldum.

‘Üniversiteden mezun oldunuz.’ mesajı gelince çok mutlu oldum, önce annemi aradım, karşılıklı ağlamaya başladık, sonra bana yardımcı olan tüm arkadaşlarımı...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

2.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği genel kurul sonrası değerlendirme raporuna ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

128 odalı İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği genel kurul sonrası değerlendirme raporunu bana ulaştırdı. Bu raporda yüksek oranlı enflasyon, kiralaradaki ciddi artışlar, akaryakıtta gınaşırı gelen zamlar, yüksek su faturaları, girdi maliyetlerinin çok yükselmesi, zincir marketlerin varlığı nedeniyle haksız rekabete uğramaları; finansman destek, teşvik, hibe, kredi ihtiyacı; ÖTV indirimli akaryakıt, ticari araç alımında ÖTV indirimi; şoför ve araç yaş sınırları; kalifiye eleman eksikliği; prim yükleri ve eksik mevzuat esnafımızın belini büken, çözüm bulunması gereken mağduriyetler olarak öne çıkmıştır. Bu rapor Türkiye'deki esnafın genel durumunu yansıtmaktadır. Esnafımızı unutmayalım, gereğini yapalım diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

3.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, çay üreticilerinin taleplerine ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Çay üreticileri seslerini iktidara duyurmaya çalışıyorlar: “Taban fiyatı en az 9 TL olsun, üreticiler sübvansede edilsin, kota-kontenjan kaldırılınsın, özel sektörün taban fiyatı altında çay alımı yasaklansın, çay kanunu çıkarılınsın.” talepleriyle, çay üreticileri Artvin Kemalpaşa ve Trabzon'dan 12 Mayıs'ta Rize ÇAYKUR'a yürüyecekler ancak Rize Valiliği acilen ilde eylem yasağı kararı açıklamış, gerekçe ise suni gerekçeler oluşturularak ilin güven ortamını bozmak ve millî güvenlik tehlikesiymiş; hak arayan herkes millî güvenlik sorunu oluyor saray düzeninde.

Rize Valiliğine sesleniyoruz: Güvenlik sorunu olan üreticileri şirketlere mahkûm etmektir; yasağı kaldırın, çay üreticisine kulak verin.

BAŞKAN – Sayın Karaduman...

4.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Hükûmetin “müjde” olarak açıkladığı konut kredisi paketine ilişkin açıklaması

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) – Sayın Başkan, Hükûmetin konut kredisi müjdesi bir kez daha göstermiştir ki bu iktidar garibanın, yoksul bırakılmışların ve dar gelirli vatandaşın iktidarı değil, sermaye sahiplerinin, bankaların ve faiz lobilerinin iktidarındır. “1 milyon liralık eve aylık 14 bin lira, 2 milyon liralık eve aylık 28 bin lira taksit imkânı” diyorsunuz; peki, ayda 14 bin lirayı asgari ücretli mi ödeyecek, emekli mi ödeyecek, memur mu ödeyecek? Bu akla ziyan müjdeler, Allah aşkına, kimin derdine derman olacak? Dün “nas” dediğinizi bugün çiğneyerek, insanların geleceğini faiz yoluyla bankalara peşkeş çekerek kime hizmet ettiğinizi zannediyorsunuz? Kendinize gelin! Bir defa olsun faiz lobilerine değil de bu millete hizmet edin.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

5.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, engellilerin erişilebilirlik yönetmeliği talebine ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anayasa'mızın 61'inci maddesinin ikinci fıkrasında “Devlet, engellilerin korunmalarını ve toplum hayatına itibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır.” yazmaktadır. Anayasa'nın bu amir hükmüne uygun olarak 2005 yılında Engelliler Hakkında Kanun Meclisimiz tarafından çıkarılmıştır. Kanunun ikinci bölümünün “Erişilebilirlik” kısmında, yapılacak kamu ve özel binaların, araçların ve teknolojik hizmetlerin engellilerin erişilebilirlik konusunda yaşadığı sıkıntıların giderilmesine dönük 7'nci maddesi belirlenmiştir ancak kanuna uygun şekilde “erişilebilirlik yönetmeliği” geçen süre içinde

çıkarılmadığı için, bilhassa özel sektörün yaptığı binalar başta olmak üzere kamu binalarında, taşıtlarda ve teknolojik hizmetlerde engellilerimizin yaşadığı sıkıntılar devam etmektedir. Engelli bireylerimizin talebi, ilgili yönetmeliğin bir an önce çıkarılarak hayata geçirilmesidir.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

6.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 10-16 Mayıs Dünya Engelliler Haftası'na ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Kararlı duruşları ve çabalarıyla hepimize örnek olan engelli kardeşlerimizin her zaman yanında olduk ve olmaya da devam ediyoruz. Engelli vatandaşlarımızın toplumun birer parçası olduğu unutulmamalı, engelli vatandaşlarımıza sadece bir hafta değil, tüm yaşamları boyunca sahip çıkmalıyız. AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde engelli kardeşlerimiz için yapmış olduğumuz çalışmalar yardım veya lütuf değil, onların haklarını teslim etme anlayışıyla yürütülmüş olup toplumsal hayata tam katılımının sağlanması, başkalarına gereksinim duymadan hayatlarını sürdüren, üreten bireyler olmaları her zaman öncelikli hedefimiz oldu ve olmaya da devam edecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'nın toplumda engellilere yönelik farkındalığın artmasına ve daha fazla sorumluluk alınmasına vesile olmasını temenni ediyor, engelli kardeşlerimize ve onların değerli ailelerine sağlıklı, mutlu ve huzurlu bir yaşam diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Kayışoğlu...

7.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'da bir AVM'de gerçekleşen çökme nedeniyle vatandaşlara geçmiş olsun diletiğine ve Bursa Kestel Dudaklı köyünde yaşanabilecek olası felaketlere karşı önlem alınması için yetkililere çağrı yaptığına ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Öncelikle, Bursa'da bir AVM'de gerçekleşen çökme nedeniyle vatandaşlarımıza geçmiş olsun diliyorum.

Bursa Kestel Dudaklı köyünde 2020 Haziran ayında sel baskını yaşanmış, 1 kişi hayatını kaybetmişti. Köyün üst tarafında süren hızlı tren çalışmalarının bilimsel bir şekilde yapılmadığı, gerekli önlemlerin alınmadığı, su yataklarının dikkate alınmadığı iddiaları dile getirilmiş fakat yetkililerce hiçbir açıklama yapılmamıştı. Şimdi de yapılan çalışmalardan dolayı çıkarılan kayaların köyün üstünde sabitlendiği belirtiliyor ve köylüler tedirgin. Sadece kayaların köye yuvarlanması açısından değil, sel felaketi açısından da bütün önlemlerin alınması için şimdiden buradan yetkililere çağrı yapıyorum, aksi hâlde yaşanacak bütün felaketlerden sorumlu olacaksınız.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

8.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Hükümetin "müjde" olarak açıkladığı konut kredisi paketine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

2 liralık halk ekmeği alabilmek için saatlerce sıra bekleyen halka, 2 milyon liralık konut için aylık 28 bin lira ödemeli ev kredisini "müjde" olarak veriyorsunuz. Açıklamanın üstünden yirmi dört saat geçmeden fiyatlar arttı, dar ve orta gelirli için hayal olan konut sahipliği daha da ulaşılamaz hâle geldi. 1 kilo et alamayan milyonlar unutuldu. Müjdeniz yurttaş için kâbus oldu. Milyonlarca işçi, emekçi, emekli açlık sınırı altında bir gelirle kirasını, faturasını dahi zor öderken faizli konut sözü veriyorsunuz. Yandaş müteahhitleriniz zenginleşsin diye yapmadığınız kalmadı. "Açız, enflasyon altında ezildik." diyen vatandaşa "Ucuz konut kredisi verelim." diyorsunuz. Zengin ev alacak, faturasını enflasyon olarak yoksullar ödeyecek. Bu müjdeden 5 maaşlı bürokratlar ve tuzu kurular yararlanır. Halka müjde verecekseniz müjdeniz acilen seçim olsun.

BAŞKAN – Sayın Kaçmaz...

9.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şanlıurfa'da yorgun mermi ve patlama sebebiyle hayatını yitiren çocukların savaş ve şiddet politikalarının kurbanı olduğuna ilişkin açıklaması

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Urfa Ceylânınar'da 6 Mayıs günü dedesini ziyarete giden 10 yaşındaki Yusuf Yücel, TSK'nin kontrolündeki Serekaniye kentinden açılan ateş sonucu başından vurularak yaralandı ve sonrasında da yaşam mücadelesini kaybetti. Bir çocuk daha iktidarın bizi sürüklediği savaş politikalarının kurbanı oldu. Hatırlatmak istiyorum ki yine Urfa'da 24 Mart tarihinde 16 yaşındaki Muharrem Aksem de polislerin atış talimi yapmak için kullandıkları boş arazide bir cismin infilak etmesi sonucu hayatını kaybetmişti. Urfa'da son iki ayda 2 çocuk öldü. Bu acı tablo karşısında iktidarın yapması gereken ölümlerin önüne geçmesi ve sorumluların bulunup yargılanması iken iktidarın savaş politikalarındaki ısrarı çocukların yataklarında, evlerinin önünde yani yaşam ve oyun alanlarında ölümüne sebep oluyor. Yusuf Yücel yorgun bir merminin değil, savaş ve şiddet politikalarının kurbanıdır. Devlet, çocukların güvenli alanlarda yaşamasını sağlamakla yükümlüdür ve bu Meclis neredeyse her ay bir çocuğun öldürülmesine sessiz kalmamalıdır.

BAŞKAN – Sayın Arık...

10.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Develi'nin Küçükkünye köyünde heyelan nedeniyle evlerinden atılan vatandaşların yaşadığı drama ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Develi'nin Küçükkünye köyünde büyük bir insanlık dramı, bir insanlık ayıbı yaşanmakta. Bundan tam yirmi sekiz yıl önce, 1993 yılında tutulan bir rapora istinaden “Evlerinizde heyelan riski var.” denilerek vatandaşların elektrikleri kesiliyor, suları kesiliyor ve vatandaşlar kapının dışına konuluyor. Evlerinden atılan, çaresiz kalan vatandaş da ahırdan bozma, kahvehaneden bozma evlerde, komşularının, akrabalarının yanında yaşam mücadelesi veriyor. Bırakın iktidarın halktan kopuk milletvekillerini, belediye başkanlarını, vatandaşın kapısını çalan bir tek yetkili bile yok. Vatandaş on üç aydır çaresizce bekliyor. Vatandaş “Suriyeliye binlerce ev yapanlar bize 15 ev yapamadı.” diyor. AKP'nin Sayın Genel Başkanı da kaçak sığınmacılar için “Biz onlara ensar olduk.” diyor. Evet, yabancılara ensar oldunuz, kendi vatandaşımıza da kanser oldunuz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

11.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, çeltik üreticisinin sorunlarına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Edirne'mizde ve ülkemizde bugünlerde çeltik ekimi yapılıyor. Çiftçimiz geçen yıl ürününü çok ucuz fiyatlarla satmak zorunda kaldı. AKP, en iyi yaptığı işi yaparak yabancı ülkelerin çiftçilerine parayı verdi, ithalatla iç piyasayı baskıladı ve kendi çiftçisine zarar ettirdi. Şimdi, çiftçi yüksek maliyetlerle ekip ekmek arasında kararsız. Geçen yılki gibi bir alım ve fiyat politikası uygularsanız, şimdiden “Çiftçimiz battı.” diyebiliriz.

Çeltikte üretim maliyetleri AKP kafası gibi uçmuş durumda. Mazot, gübre, sulama alıp başını gitmiş. Sadece tarlaların ekime hazırlanması için yapılan toprak tesviyesi yani lazer işleminin saati geçen yıl 300 lira civarındayken bu yıl 1.300 liraya çıkmış.

Buradan iş bilmez AKP iktidarına diyoruz ki: Şimdiden çeltik üreticisine alım ve fiyat garantisi verin, kapı kapı pirinç dilenmek zorunda kalmayın. Vatandaşı pirinç tanesine muhtaç etmeyin.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

12.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, kadına yönelik şiddete ve boşanma davalarıyla ilgili yapılması gereken düzenlemelere ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, kadına şiddet hiçbir şekilde kabul edilemez. Milliyetçi Hareket Partisi olarak kadına yönelik her türlü şiddeti kınıyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi kadına yönelik şiddet uygulayanlara verilen cezaları artırmıştır, şu an en üst sınıra getirilmiştir fakat kadına yönelik şiddet devam etmektedir, başka şeyler yapmak

gerekmektedir. Şiddet olayları incelediğinde, kadınların eşleri veya eski eşleri, nişanlıları veya erkek arkadaşları tarafından şiddet gördüğü anlaşılmaktadır. Eşler arasında tartışma, boşanma, ayrılma, nafaka, tazminat ve çocuk velayeti nedeniyle tartışmalar çıkmaktadır. Milyonlarca kişi boşanma davaları nedeniyle hasım olmuş durumdadır. Boşanma davaları hızlandırılmalıdır, süreç uzatılmadan sonuçlanmalıdır.

Ayrıca, nafaka, tazminat, çocuk velayeti konusunda düzenleme yapılması da acil ihtiyaçtır. Çocuğun velayeti ortak olmalıdır, hem anne-babanın hem de çocuğun hakkıdır.

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

13.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, vatandaşların pahalılıktan, esnafın yüksek maliyetlerden şikâyetçi olduğuna ilişkin açıklaması

BUYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bayram öncesi semt pazarlarını gezdiğimizde, kılık kıyafet, ayakkabı, çanta gibi ürünler satan esnafımızı ziyaret ederek durumlarını sorduk. Vatandaşımıza, esnafımıza bir dokunduruk bin ah işittik. Gezdiğimiz pazar esnafı, vatandaşın giyim kuşama ayıracak parası olmadığı için iş yapamamaktan, tezgâhlarını siftahsız kapatmaktan şikâyetçi. Yaklaşan bayram öncesi gördük ki dar gelirli vatandaşlarımız, maalesef çocukları için bile alışveriş yapamıyor. Artık kılık kıyafet, ayakkabı, çanta veya herhangi bir ürün almak vatandaş için lüks olmuş, tezgâhların önu bomboş. Gıda ürünlerinin dışında kimse çarşıya uğramıyor, onlardan da azar azar almaya çalışan vatandaş, 2 kilo yerine yarım kilo alıyor veya tane tane alıyor. İnsanlarımız sadece gündelik ihtiyaçları için alışveriş yapabiliyor yani vatandaş gıdanın dışında hiçbir şey alamıyor, günü kurtarmaya çalışıyor. Vatandaşlarımız pahalılıktan, esnafımız yüksek maliyetlerden şikâyetçi. Artık insanlarımız sadece aç kalmadan yaşamaya çalışıyor ama bunun hesabını sandıkta size soracaklar diyor, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gülüm...

14.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Gezi direnişine ve Gezi davasında verilen karara ilişkin açıklaması

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Gezi direnişi baskılara, doğa katliamına, talana, zulme, erkek egemenliğine, LGBT'ye düşmanlığımıza, yaşam alanlarımıza, bedenimize, kimliğimize, emeğimize müdahaleye ortak itirazımızdır. Gezi; bir arada, eşit koşullarda, kimsenin ötekileştirilmediği, emeğin sömürülmediği, kadın özgürlüğünün olduğu bir yaşam talebidir.

Gezi davasında verilen karar, mahkeme kararı değil siyasi bir karardır. Haksız yere tutsak ettiğiniz Mücella Yapıcı, Çiğdem Mater, Can Atalay, Hakan Altınay, Mine Özerden, Tayfun Kahraman ve Osman Kavala diyorlar ki: “Ya kin ve kibir baskın olacak ya da kardeşlik, eşitlik, özgürlük ve demokrasi kazanacak. Biz, adaleti, kardeşliği, vicdanı, özgürlüğü ve tabii ki Gezi'yi savunacağız. Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine. Bu hasret bizim!”

BAŞKAN – Sayın Aydın...

15.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Bursa EĞİTİM-İŞ'in ekonomik krizin çocuklara etkisine yönelik yaptığı araştırmaya ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ekonomik krizin çocukları nasıl etkilediğinin bir örneğini Bursa EĞİTİM-İŞ yaptığı araştırmada ortaya koydu. EĞİTİM-İŞ Bursa Şubesinin yaptığı araştırmaya göre, her 100 öğrencinin 31'inin evde kahvaltı yaptığı, 44'ünün beslenme çantası ya da kantinde kahvaltı yaptığı ancak 25'inin ne evde ne de okulda kahvaltı yapmadığı ortaya çıkmıştır. Her 100 öğrenciden sadece yüzde 10'unun düzenli süt içtiği, yine her 100 öğrencinin sadece 13'ünün her gün düzenli yumurta yiyebildiği; 7'sinin gıdalardan süt, meyve, sebze gibi beslenmelerle beslenebildiği, 93'ünün beslenemediği; yine 100 öğrenciden 97'sinin düzenli beslenemediği araştırmada ortaya çıkmıştır. Bu, şunu gösteriyor: Ekonomik kriz en ağır şekilde çocukları vuruyor, anayasal olarak bu çocuklara düzenli beslenme hakkı sağlamak zorunda olan Hükümet ise âdeta seyirci gibi izliyor.

BAŞKAN – Sayın Bulut...

16.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Yüreğir Devlet Hastanesi projesine ilişkin açıklaması

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yap-ışlet-devret projelerine devlet bütçesinden oluk oluk para akıtan, geçmediği köprü, otoyol, kullanmadığı havalimanı için vatandaşın vergi alan iktidar hastane projelerini rafa kaldırmıştır.

Yüreğir’de 1896 yılında yapılan devlet hastanesi, yüz yılı aşkın hizmet verdikten sonra depremden zarar gördüğü ve sağlık talebini karşılamadığı gerekçesiyle dokuz yıl önce yıkılmıştır. Hastanenin yerine Yüreğir Seyhan Mahallesi’nde 25 bin metrekairelik alana önce 250 yataklı, daha sonra 100 yataklı bir hastane yapılacağı sözü verilmiştir. Yıllar içerisinde hastane projesi küçülse de verilen söz yerine getirilmemiştir. On binlerce hemşehrimize hizmet verecek Yüreğir Devlet Hastanesinin ihalesi, 29 Aralık 2021 yılında bütçe yetersizliği nedeniyle iptal edilmiştir.

Adana Yüreğirli ve Karataşlı hemşehrilerimiz verilen sözün tutulmasını, projenin bir an önce hayata geçirilmesini beklemektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gül Yılmaz...

17.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, güvenlik güçlerinin Mersin'de ve ülke genelinde terör örgütlerine yönelik operasyonlarına ilişkin açıklaması

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Mersin’imizde ve ülkemizde huzur ve güvenliğin teminatı olan, asayişin sağlanması ve huzurumuz için canla başla görev yapan güvenlik güçlerimiz her gün başarılı operasyonlara imza atmaktadır. Kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerimizin, sınır güvenliğimizin sağlanması amacıyla terörü yerinde yok etmek için Irak’ın kuzeyinde başlattığı Pençe-Kilit Operasyonu’na misilleme olarak Mersin’de bombalı eylem yapma hazırlığı içinde olan hain terör örgütü PKK mensupları geçtiğimiz günlerde Jandarma ekiplerimiz tarafından yakalanmıştı, önceki gün de İl Emniyet Müdürlüğümüz tarafından terör örgütü DEAŞ’a yönelik operasyonda “Karadul” olarak adlandırılan 2 kadın canlı bombayla birlikte 9 kişi gözaltına alındı.

Özverili çalışmalarıyla Mersin’imizin ve ülkemizin huzurunun ve asayişinin sağlanmasını temin eden, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini koruyan tüm güvenlik güçlerimize teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

18.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, 12 Mayıs Hemşireler Günü'ne ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, yoğun mesaiyle hastalarımıza şifa olan, eş ve çocuklarından uzun saatler ayrı kalan, sağlık hizmetinin vatandaşlara ulaşmasında büyük payları olan hemşirelerimize aracılığınızla teşekkür ediyor, 12 Mayıs Hemşireler Günü’nü kutluyorum.

Atama bekleyen 100 bine yakın hemşire emek sömürüsünün yoğun olduğu sağlık sektöründe iş arayışında ve asgari ücret koşullarında özel hastane işletmecilerinin insafındadır. Kaliteli sağlık hizmeti için çok önemli olan hemşireler, kamu atamalarında yeterince gözetilmemektedirler. Ülkemizi kısıkanan Almanya’da her bin kişi başına düşen hemşire sayısı 14, Norveç’te 18, Yunanistan’da dahi 4 iken, bu sayı ülkemizde 3’le OECD ülkeleri arasında en düşük istihdam oranına işaret etmektedir. Hemşirelerin hak ettikleri ücretleri almaları sağlanmalı ve atama bekleyen hemşireler zaman kaybetmeden atanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

19.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Türkiye ekonomisindeki büyümeyle ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, iki yıldır süren pandemi ve Rusya’nın Ukrayna’yı işgal girişimi dünyanın dengesini bozarken, tedbir alamayan, öngörüle bulunamayan ülkelerin ekonomileri ciddi küçülmeye, Türkiye ise pozitif büyümeye devam ediyor, tüm bu olumsuzluklara rağmen büyüyen Türkiye’nin lideri Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a dünyadan övgüler gelmeye devam ediyor. Dünya Bankası, G20 içerisinde en hızlı büyüyen ülkenin Türkiye olduğunu ifade edip övgülerde bulunurken, The Economist Türkiye’nin inşaat sektörünün uluslararası bir ağır siklet olduğunu, İngiliz gazeteleri

Türkiye ekonomisinin dayanıklılığıyla en kötü korkuları bile boşa çıkardığını, Alman medyası ise “Başkan Erdoğan”ın izlediği bu siyaset ülke ekonomisini güçlü şekilde ateşledi.” diyerek ekonomideki olumlu gelişmeleri “mucize” olarak tanımlamakta. Ülkemizin bu konumunu bir de muhalefet idrak edebilse diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

20.- *Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın’ın, ihracatta nisan ayında kırılan rekorlara ilişkin açıklaması*

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Nisan ayında da ihracatta yeni rekorlar gelmeye devam ediyor. Nisan ayında ihracatımız geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 24,6 artışla 23,4 milyar dolar olarak gerçekleşerek tüm zamanların en yüksek aylık ihracat rakamına ulaşıldı. Enerji hariç, ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 101 oldu. Nisan ayı itibarıyla on iki aylık ihracatımız 240 milyar doları geçti. Seçim bölgem Mersin de nisan ayında gerçekleştirdiği 233 milyon doları aşan ihracatla önemli bir başarı göstermiştir. Bundan yirmi sene önce, üç yüz altmış beş günde 36 milyar dolar ihracat yapabilen Türkiye, yirmi yıllık AK PARTİ iktidarı sayesinde bugün, rakamı otuz-otuz beş günde gerçekleştirebilir seviyeye ulaştı.

Türkiye ekonomisi, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın güçlü liderliğinde üretim, istihdam ve ihracata dayalı büyümesine rekorlar kırarak devam etmekte diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

21.- *Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz’in, 10-16 Mayıs Dünya Engelliler Haftası’na ilişkin açıklaması*

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Her yıl 10-16 Mayıs tarihleri arasında hatırlanan Dünya Engelliler Haftası’nda tüm engelli vatandaşlarımızı saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Fiziksel ya da zihinsel her türden engel, engelli kişi ve ailesi için zorlu yaşam koşulları demektir. Burada asıl engel, bireyin rahatsızlığı değil toplumsal duyar eksikliğidir. “Her insan bir engelli adaydır.” görüşünden hareketle, engelli vatandaşlarımız toplumla bütünleştirecek, kendi hayatlarını başkalarının yardımına muhtaç olmadan devam ettirebilmeleri, eğitimlerine ve sosyal aktivitelerine engelsiz devam edebilmeleri için gerekli fiziki ve sosyal çevreyi oluşturacak tedbirler artırılmalıdır. “Tani” “fark et” “bak” “gör” “engelleme” “hisset” “duy” “farkında ol” “sorumlu ol” “bilinçli ol” “kendin ol” “engelsiz yaşam” kavramlarını eğitimin ilk kademelerinde, değerler olarak çocuklarımıza anlatmalıyız.

İYİ Parti olarak engelsiz bir yaşamı hep birlikte inşa edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

22.- *Sivas Milletvekili Semiha Ekinci’nin, Sivas’a spor alanında yapılan yatırımlara ve bu akşam Ziraat Türkiye Kupası yarı final rövanş maçında Demir Grup Sivasspor’a başarılar dilediğine ilişkin açıklaması*

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkanım.

Son yirmi yılda şehrimize kazandırdığımız spor tesisleriyle spor altyapımız güçlenerek öncelikli olarak sporun tabana yayılması sağlanmış, diğer taraftan ilimiz ulusal ve uluslararası turnuva ve organizasyonlara ev sahipliği yapmaya başlamıştır. 2021-2022 sezonunda planlanan 35 faaliyetle yıl boyunca 50 bin civarında sporcuyla şehrimizde misafir edeceğiz. Her misafirin ilimizde ortalama üç gün kaldığını varsaydığımızda bu da en az 150 bin konaklamaya tekabül edecektir. Şimdi ise sıra birçok branşta Avrupa ve dünya şampiyonalarına ev sahipliği yapmaya gelmiştir. Şehrimizin spor tesisi, sosyal donatı, ulaşım ve konaklama anlamında bir eksiği bulunmamaktadır. Bu vesileyle sultan şehir Sivas’ımız genç ve sporcu dostu şehir hâline gelmiştir. Ayrıca, bugün akşam Ziraat Türkiye Kupası yarı final rövanş maçında Alanyaspor’u konuk edecek olan Demir Grup Sivasspor’umuza final yolunda başarılar diliyor... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Peköz...

23.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, spastik engelli Barış Tayfur'un yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Teşekkür ederim Başkanım.

Barış Tayfur -36 yaşında, yüzde 94 engelli- doğum sırasında ölü doğdu diye morga kaldırılıyor, annesi Türkçe bilmediği için müdahale edemiyor, daha sonra aileden gelen birilerinin müdahalesiyle morg kontrol ettirildiğinde yaşadığı tespit ediliyor fakat oksijensiz kaldığı için spastik engelli kalıyor. 2019 seçimleri sırasında, engelli maaşının kesilmesine tepki olarak AKP'nin afişlerini yırtıyor, yargılanıyor, cezai ehliyeti olmadığı için cezai hüküm kurulmuyor ancak TCK 57/1'e göre, yüksek güvenlikli sağlık kurumlarında koruma ve tedavi altına alınması kararı veriliyor. Ancak Barış konuşmuyor, kendi başına su içemiyor, yemek yiyemiyor, tuvalet ihtiyacını karşılayamıyor, sadece yardımla yürüyebiliyor. Karakol polisi evlerine gelmiş “Kendisini bu durumda götüremeyiz, götürmek istemiyoruz ama bu sorunu çözün. Hastaneye götürülmesi hâlinde aileden kimse yanına gelemez.” demiş. Böyle bir uygulama ölümlü eş anlamlıdır. Bu durumun acilen düzeltilmesi gerekiyor. Başkanlığımızı, Adalet Bakanlığını ve Sağlık Bakanlığını göreve davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

24.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mersin Ana Konteyner Limanı Projesi'ne ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

2021 yılında yüzde 28'lik artışla 2,6 milyar dolarlık ihracat gerçekleştiren Mersin ihracatçı kentlerden biridir. Limancılık faaliyetlerinin çok yoğun olarak yapıldığı, lojistik kültürünün oluştuğu dış ticaret kenti Mersin'imizde Ana Konteyner Limanı Projesi'nin hayata geçirilmesi hem ülkemiz hem bölgemiz hem de Mersin'imiz adına oldukça önemli olacaktır. Ülkemizin stratejik sektörü kabul edilen lojistik ve dış ticaret hacminin artırılması için, Mersin'in ve bölgenin ihracat kapasitesini ciddi anlamda artıracak olan, ülkemizin Akdeniz'deki stratejik üstünlüğünü destekleyecek olan Mersin ana konteyner limanının yer tespitinin bir an önce yapılarak yapımına başlanması beklentimizdir.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Ayhan Barut? Yok.

Sayın Çelik...

25.- Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in, Hatay Reyhanlı saldırısının 9'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SABAHAT ÖZGÜRSOY ÇELİK (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Reyhanlı ilçemizde 11 Mayıs 2013 tarihinde hain terör örgütü tarafından gerçekleştirilen menfur saldırıda hayatını kaybeden masum 53 vatandaşımıza Allah'tan rahmet, acılı ailelerine sabırlar diliyorum. Hain saldırının faillerinin yakalanarak en ağır cezayı almış olması bir nebze olsun yüreğimize su serpe de acımız hâlen ilk günkü gibi tazedir.

Aziz şehitlerimizi ve kıymetli ailelerini asla unutmayacağız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Suzan Şahin...

26.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay Reyhanlı saldırısının 9'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde, 11 Mayıs 2013'te 53 kişinin hayatını kaybettiği ve çok sayıda kişinin yaralandığı 2 ayrı bombalı saldırının 9'uncu yıl dönümü. Acımız hâlâ taze. 11 Mayıs tarihi, karanlık ellerin birlik ve beraberliğimize dokunmak için çalıştığı acı ve kara bir gündür. Reyhanlı patlaması sonrası sevgi, barış ve kardeşlik şehri Hatay'ımız oyuna gelmemiş, sağduyulu bir şekilde birbirine daha da kuvvetle kenetlenmiştir.

Buradan Reyhanlı'da hayatını kaybeden vatandaşlarımızı bir kez daha rahmetle anıyor ve bir daha bu acıların yaşanmamasını diliyorum. Patlamayı gerçekleştiren karanlık elleri, sebebiyet verenleri, arkasındaki güçleri, terörü, terör örgütlerini bir kez daha lanetliyorum.

Birlik ve beraberliğimizin bozulmasına asla izin vermeyeceğiz.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Tokdemir...

27.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, Hatay Reyhanlı saldırısının 9'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, annelerin ciğerinin yandığı, babaların evlatsız kaldığı, evlatların annesiz, babasız kaldığı, eşlerin eşsiz kaldığı, ocakların söndüğü, ailelerin dağıldığı ve kardeşin kardeşini hiç göremeyeceği son bakışın, Hatay Reyhanlı katliamının 9'uncu yıl dönümü. Reyhanlı'mızın ilçe merkezinde bombalı 2 aracın patlatılmasıyla 53 vatandaşımızın şehit olduğu, 146 vatandaşımızın yaralandığı korkunç olayın "Türkiye'de yapılan en büyük terör saldırısı" olarak kayıtlara geçtiği kara gündür 11 Mayıs. Cumhuriyet tarihimizin en kanlı terör saldırısının üzerinden tam dokuz yıl geçmesine rağmen yaramız hâlâ ilk günü gibi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Yüreğimizi yakan, içimizi parçalayan hain terör saldırısında hayatını kaybeden şehitlerimize Allah'tan rahmet, acılı ailelerine sabır, gazilerimize acil şifalar diliyorum, terörün her türlüsünü lanetliyorum.

BAŞKAN - Sayın Beyaz...

28.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, 12 Mayıs Hemşireler Günü'ne ilişkin açıklaması

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

12 Mayıs Dünya Hemşireler Günü. Covid salgınının üzerinden iki yıl geçmesine rağmen, pandeminin kahramanı ilan ettiğimiz hemşireler ve sağlıkçıların özlük haklarıyla ilgili hâlâ bir çalışma yapılmadı; 2021 yılı sağlıklı yılıydı güya. Hemşirelerimiz, döner sermaye eşitsizliğinden, iş yükünden, uygulanan mobbinglerden, uzun çalışma saatlerinden, personel yetersizliğinden, görev tanımlamalarının net olmamasından, hemşirelik mesleğinin değersizleştirilmesinden, hemşirelerin ve ailelerinin sosyal alanlarının olmamasından şikâyetçiler. Bu saydığım şikâyetler sadece birkaçı. Gelin, 12 Mayıs Hemşireler Günü haftasında sağlıkçılarımızın özlük haklarını ve maaş iyileştirmelerini yapalım, kahraman ilan ettiğimiz sağlıkçılarımızı enflasyona ve zamlara ezdirmeyelim.

BAŞKAN – Evet, şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Usta, buyurun.

29.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Hatay Reyhanlı saldırısının 9'uncu yıl dönümüne, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının sözleşmeli personel alımına, şehit yakınları ve gaziler ilaç farkı öderken Suriyelilerin ilaca erişimde herhangi bir ücret ödememesinin vicdanlarını sızlattığına ve Suriyeli sığınmacıların yol açtığı sorunları konuşmak için Mecliste bir özel oturum yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dokuz yıl önce bugün, 11 Mayıs 2013'te, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en kanlı 2'nci saldırısı olarak kayıtlara geçen, Hatay Reyhanlı'da düzenlenen 2 ayrı bombalı saldırıda şehit olan 52 vatandaşımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum. Terörü ve El Nusra'sı, IŞİD'i, PKK'sı, ne kadar terör örgütü varsa hepsini lanetliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisinin adaletsiz tutumları devam ediyor. Son günlerde ortaya çıkan, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bir sözleşmeli personel alımı var, buraya 4.157 sözleşmeli personel alınıyor, bunun 150'si öğretmen. Burada torpil ve liyakatsizliğin ne kadar ayyuka çıktığını net bir şekilde görüyoruz. Bakın, size de burada sıralamaları söyleyeceğim:

Normal KPSS puanında 1'inci sırada olan kişiye sözlü sınavdan düşük puan verilerek 175'inci sıraya geriletiliyor ve alınmıyor yani 150 kişi alınacak, 175'e geriletiliyor. Yine, bakıyorsunuz, 21'inci sırada olan kişiye 51 puan veriliyor sözlü sınavda, 239'uncu sıraya kadar atılıyor. Buna karşılık ne yapıyor? KPSS puan sıralamasında hiçbir şekilde aslında sıralamaya girmemesi beklenen 172'nci sıradaki kişi çok yüksek bir mülakat puanı verilerek 1'inci sıraya getiriliyor. Yani 1'inci sıradakini 175'e gönderiyorsunuz, çocuğu eliyorsunuz; 172'nci sıradakini de mülakatta verdiğiniz adaletsiz puanla 1'inci sıraya getiriyorsunuz, oturtuyorsunuz. Yine, 214'üncü sıradaki 2'nci sıraya oturtuluyor ve alınıyor. 411'inci sırada olanı bile 3'üncü sıraya getiriyor bu adaletsiz sistem ve buna çocuklar isyan ediyor. Böyle bir şeyi kabul etmek mümkün değildir. Buradan tekrar Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığını uyarıyoruz.

Bakın, gençlerimizi, daha doğrusu milleti devletten soğutuyorsunuz; böyle bir tutum kabul edilemez, bu vicdansızlıktır, bu adaletsizliktir, bu yapılan şey ahlaksızlıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani bir empati yapısın arkadaşlar ya, kendi çocuklarının bu durumda olduğunu ve bu şekilde bu sınavlardan elendiğini düşünsünler, o zaman bakalım vicdanları bunu kaldırıyor mu? Biz işte bu nedenle İYİ Parti olarak diyoruz ki: Bu mülakat sistemini kaldıracacağız.

Şimdi, şehit aileleri, gaziler ve bakmakla yükümlü oldukları yakınlarına resmî ve tüm özel tedavi kurumlarında bazı muafiyetler tanınıyor, ilave ücret alınmıyor; bunu takdirle karşılıyoruz elbette. Devletimizin ve aziz milletimizin şehit ailelerine ve gazilere sahip çıkmasının da güzel bir örneği olarak kabul ediyoruz ancak şehit aileleri ve gazilerin kullandığı raporlu ilaçlardan dahi “ilaç farkı” adı altında ücret alınıyor olması ise üzüntü vericidir, bunu da hiçbir şekilde kabul etmek mümkün değildir. Diğer yandan, şehit yakınları ve gaziler ilaç farkı öderken Suriyelilerin ilaca erişimde herhangi bir ücret ödememesi, vatanın ekmeğini yemiş, suyunu içmiş bir Türk vatandaşının kabul edebileceği bir durum değildir. Hain terör örgütü PKK'yla vatan ve bayrak uğruna çatışırken canını vermiş şehitlerimizin aileleri ya da vücudunun çeşitli uzuvlarını kaybetmiş gazilerimiz en temel ihtiyaç olan sağlık problemlerini gidermek için kullanmak zorunda olduğu ilaçlara “ilaç farkı” adı altında ücret öderken, savaştan kaçmış, ülkemizin dört bir köşesinde nargile keyfi yapan milyonlarca Suriyelinin ilaca ücretsiz erişebilmesi bir Türk evladı olarak vicdanımızı sızlattıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

ERHAN USTA (Samsun) – Mademki şehit aileleri, gaziler ve bakmakla yükümlü oldukları kişiler Türk milletinin başının tacıdır, o hâlde ilaç farkı ücreti kaldırılmalıdır. Şehit ailelerine ve gazilere ilaçlarda fark ücreti muafiyeti sağlanmalı, eczanelerde hiçbir ücret farkı alınmamalıdır. Konuyla ilgili olarak Hükümetin dikkatini çekiyor, hassasiyet ve ivedilikle gerekli çalışmaların yapılmasını da bekliyoruz.

Yine, bu cümleden olmak üzere, Suriyeli sığınmacıların yol açtığı demografik, ekonomik ve toplumsal sorunlar giderek büyümektedir değerli arkadaşlar. Önü alınmazsa, ülkemizde, yirmi yıl içerisinde, 35 milyona varan Suriyeli bir nüfus olacaktır. Bu durum, ülkemizin geleceği ve devletimizin bekası için son derece vahim ve tehlikeli bir durumdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu sebeple, grup toplantımızda Sayın Genel Başkanımızın da ifade ettiği gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu önemli sorunun çözümünde istişare ve hatta bir uzlaşma zemini oluşturması gerektiğine olan inancımızı bir kez daha buradan tekrarlıyorum. Milletimizin çözüm beklediği bir meseleyi millet iradesini temsil eden Gazi Meclisimizde konuşabilmek ve çözüme bağlayabilmek vatandaşlarımıza karşı biz milletvekillerinin mesuliyetidir. Özel bir oturumda ve

milletimizin şahitliğinde, meseleye bakışımızı ve çözüm önerilerimizi ortaya koyalım, el ele vererek memleketimizi bu girdaptan birlikte kurtaralım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Mustafa Şentop'un bu çağrımızla gerekli ilgiyi göstermesini bekliyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bülbul...

30.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, 11 Mayıs 2013 tarihinde Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde gerçekleştirilen hain terör saldırısının yıl dönümüne, Ukrayna'dan tahliye edilen Türklere, 10-16 Mayıs Dünya Engelliler Haftası'na, Yunanistan'ın saldırgan politikalarına ve Yunan Dışişleri Bakanı Dendias'ın açıklamalarına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 11 Mayıs 2013 tarihinde Hatay ilimizin Reyhanlı ilçesinde bombalı araçlarla gerçekleştirilen hain terör saldırısında 53 vatandaşımız katledilmiş, 146 vatandaşımız da yaralanmıştır. Bu menfur saldırının yıl dönümünde, katledilen vatandaşlarımızı rahmet ve minnetle anıyor, masum vatandaşlarımızı katleden ve yaralayan terör örgütünü, arkalarındaki odakları, iş birlikçilerini şiddetle lanetliyoruz.

Sayın Başkan, Ukrayna-Rusya arasında yaşanan silahlı çatışmalardan dolayı ateş hattında mahsur kalan soydaşlarımıza insani yardım yapmaya devam eden devletimiz, aynı zamanda, bölgeden tahliye işlemlerini de aralıksız sürdürmektedir. Şimdiye kadar 15 bin civarında vatandaşımızın hava ve kara yoluyla tahliye edilerek ülkemize gelmesini sağlayan devletimiz, Kırım Tatar Türkü ve Ahıska Türkü başta olmak üzere soydaşlarımızı kabilelerle ülkemize getirerek onlara insani ve hür bir şekilde yaşam imkânı sağlamaktadır. Dün itibarıyla da 180 Ahıska Türkü soydaşımız daha ülkemize getirilerek Elazığ ilimize nakilleri gerçekleştirmiş ve geçici konaklama merkezinde soydaşlarımıza gerekli yer tahsis yapılmıştır. Mazlumların duası, masumların umut ve sığınağı olan kadim devletimiz soydaşlarımızın, dindaşlarımızın ve bütün insanların her zaman yanında olacaktır; buna sonuna kadar inanıyoruz.

Sayın Başkan, engelli vatandaşlarımızın yaşam kalitesini arttırmak, fiziki ve sosyal yaşantılarındaki güçlükleri ortadan kaldırmak, toplumda engelli olmayan diğer vatandaşlarımızla birlikte kamu hizmetlerinden eşit bir şekilde faydalanmalarını temin etmek hepimizin ortak sorumluluğudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – 10-16 Mayıs Engelliler Haftası vesilesiyle, her bireyin bir engelli adayı olduğu bilinciyle, farkındalığın en üst seviyede olması ve engelli vatandaşlarımıza toplum tarafından gerekli hassasiyetin, özenin gösterilmesinin gerekliliğini belirtiyor, bu noktada herkesi duyarlı ve sorumlu olmaya davet ediyoruz. Bu vesileyle engelli vatandaşlarımızın her şartta yanında olduğumuzu ifade ediyor, Engelliler Haftası'nı kutluyoruz.

Sayın Başkan, Yunanistan bir süredir devam ettirdiği uluslararası hukuku tanımayan tavrını “savunma anlaşması” gibi bir kılıfı örterek saldırgan politikalarına devam etmektedir. Türk hava sahasını zaman zaman ihlal eden, uluslararası sözleşmelere göre silahsız statüdeki adaları silahlandıran, Batı Trakya Türkleri ve terörle mücadele konularında hukuka uygun davranmayan, son yıllarda yapmış olduğu silah alımını tahrik edici seviyede arttıran ve düzensiz göçmenlere karşı uyguladığı insanlık dışı uygulamalarla gündemden düşmeyen Yunanistan provokasyona devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yunan Dışişleri Bakanı Dendias'ın Dedeağaç Limanı'nın ticari olmasını istemediğini, ülkelerindeki ABD askerî varlığından duyduğu memnuniyeti ve Yunanistan'ın Balkanlara bu kapsamda açılması gerektiğini Yunan Meclisinde ifade etmesi Yunan tarafının yeni bir tahrik edici hareketi, davranışı olmuştur. Barışa hizmet etmeyecek bu tarz saldırgan ve tahrik edici açıklamalar öncelikle Yunan toplumu tarafından irdelenmelidir. Yunanistan'ı bir kere

daha, sağduyuya hareket etmeye, komşuluk ilişkilerine riayet etmeye ve saldırgan tutumundan derhâl vazgeçmeye davet ediyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

31.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Reyhanlı katliamının yıl dönümüne, Ahmet Say'ın vefatına, Bandırma'da verimli tarım arazilerine yapılacak 40 milyon metrekarelik organize sanayi bölgesine, UNICEF Orta Doğu ve Kuzey Afrika Direktörü Adele Khodr'un Suriyeli çocuklar hakkındaki açıklamasına, RTÜK'ün Gezi'yle ilgili açıklamalar yapıldığı gerekçesiyle 4 televizyon kanalına ceza kesmesine ve infaz yakma uygulamalarına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, bugün, Reyhanlı katliamının yıl dönümü. 11 Mayıs 2013 günü bu katliamda 53 kişi maalesef yaşamını yitirmişti ve 249 kişi de yaralanmıştı. Ankara Gar katliamından sonra Türkiye'deki 2'nci büyük katliam olarak maalesef tarihin kayıtlarına geçti ve katliamdan ancak bir buçuk yıl sonra dava açılabilirdi ve maalesef yine cezasızlıkla sonuçlandı. 53 insanın yaşamını yitirdiği olaydaki cezasızlık aslında bize birçok veriyi de veriyor. Reyhanlı'da çok büyük bir ihmal vardı, provokasyon vardı ve katliamdan önce Emniyet mensuplarına ihbar gelmesine rağmen hiçbir önlem alınmamıştı. O günkü yaralar hâlâ çok canlı, önümüzde duruyor. Ben yaralananları selamlıyorum ve yaşamını yitirenleri de saygıyla anıyorum.

Ahmet Say yaşamını yitirdi. Müzik yazarı, müzik eğitimcisi, folklor araştırmacısı ve edebiyatçı Ahmet Say'ı rahmetle ve minnetle anıyoruz. Fazıl Say başta olmak üzere, yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, Bandırma'da verimli tarım arazilerine yapılacak 40 milyon metrekarelik organize sanayi bölgesinin inşaatına maalesef başlandı. Bölgede yaşayanlar çok ciddi tepki içindeler. Aslında, hâlâ, bölgenin birinci derecede tarım arazisi olup olmadığına dair bilirkişi raporu çıkmadığı hâlde iş makineleriyle tarım arazilerine girilip çalışmaya başlandı bile. Güney Marmara Dayanışması buna dair açıklamalarını yaptı, Balıkesir Mimarlar Odası buna itiraz etti fakat maalesef ülkede az kalmış tarım alanları da heder ediliyor ve kendi kendine yetemez hâle gelen bir ülkeye dönüşüyor Türkiye. Tarım politikalarının öncelenmesine dair önlemlerin hayati olduğunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tarımın öncelenmesi gerektiğine dair görüşlerimizi yineliyoruz. “Dağa taşta ekin ekin.” demekle bu iş çözülmüyor, onu önceleyecek politikalara ihtiyaç var.

UNICEF Orta Doğu ve Kuzey Afrika Direktörü Adele Khodr “Milyonlarca Suriyeli çocuk Suriye’de ve komşu ülkelerde hâlâ korku, belirsizlik ve ihtiyaç içinde yaşıyor.” açıklamasını yaptı. Ülke içinde 6,5 milyon, komşu ülkelerde ise 5,8 milyon çocuğun insani yardıma muhtaç olduğu çağrısı yapıldı ve vurgulandı. Açıkçası, on bir yıldır iç savaşın devam ettiği Suriye’de 13 bin çocuğun öldürüldüğünü de üzülmek isterim. Mültecilere dair tartışmaların yaşandığı bugünlerde özellikle “Savaş bitsin, geri dönsünler.” diyenlere UNICEF, hâlihazırda belirsizliğin devam ettiğini, hâlâ insani yardıma ihtiyacı olan milyonlarca çocuğun olduğunu söylüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tüm bu tartışmalar içinde, savaşların yıkımlarının çok daha uzun bir zaman dilimine yayıldığı gerçekliğini ve mülteci sorununun neden değil, kirli savaşların bir sonucu olduğunu tekrar hatırlatmak istiyorum.

Sayın Başkan, RTÜK, sansür kurulu olduğunu bugün bir kez daha ilan etti; Gezi'yle ilgili açıklamalar yapıldığı sebebiyle 4 televizyon kanalına ceza kesti, RTÜK, iktidar adına ceza dağıtıyor. Bu Kurul üst kurul olmaktan çoktan çıkmıştır. Her geçen gün iktidar adına, siyasetçilerin konuşması sebebiyle verilen bu cezaları çok vahim buluyoruz. Türkiye’de basın-yayın özgürlüğünün olmadığını herkes biliyor ama RTÜK bunun altını çizmekten de geri kalmıyor.

Son olarak, infaz yakmaları meselesi çok vahim bir hâl olarak devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sincan Kapalı Kadın Cezaevinde Dilan Oynaş'ın infazı pişmanlık duymadığı için ertelendi; yine, Metin Güven'in, aynı şekilde, pişmanlık dayatmasını kabul etmediği için ertelendi; Ercan Yılmaz, Oltu Cezaevinde “Abdullah Öcalan sizin için ne ifade ediyor?” sorusuna cevap verilmediği için infazın ertelendiğini söyledi; Sevgi İlboğa da benzer sebeplerle...

Sayın Başkan, cezaevi idare kurulları yargı makamı değildir, kimseye pişmanlık dayatması yapılamaz, özel düşünceleri, siyasi düşünceleri sorulamaz. Şu anda cezaevlerinde yargı kararı olmadan açıkça hürriyeti tahdit suçu işlenmeye devam ediyor ve iktidar da bunu sadece izlemekle yetiniyor. Adalet Bakanlığını derhâl göreve çağırıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

32.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Hatay Reyhanlı saldırısının 9'uncu yıl dönümüne, öğrencilerin sorunlarına, Eskişehir'de 10-24 Mayıs tarihleri arasındaki etkinlik, konser ve festival yasaklarına ve RTÜK'ün Gezi'yle ilgili açıklamalar yapıldığı gerekçesiyle televizyon kanallarına ceza kesmesine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; dokuz yıl önce Reyhanlı'da gerçekleştirilen bombalı saldırıda şehit olan 53 vatandaşımızı saygı ve rahmetle anıyorum; buna neden olan terör örgütünü kınıyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, 2021–2022 öğretim yılında 1 milyon 248 bin öğrencimiz taşınmalı eğitim kapsamına alındı. Bununla ilgili, taşıma ve yemek masrafı olarak 2022 yılı bütçesinde 6,3 milyar TL kaynak ayrıldı. Ancak köy okulları ve yatılı okulların kapatılması sonucunda 20.243 köy okulu kapatıldı ve 2002 yılında 521 olan yatılı okul sayısı da 286'ya düştü. Bunun neticesinde, çocuklarımızın ihtiyaçlarıyla ilgili, özellikle de yemek, temizlik ve hijyen ihtiyaçlarıyla ilgili hiçbir çalışma yapılmıyor ve görüntü facia. Bakın, ben gösteriyorum burada. Şu anda gösterdiğim yemek, çocuklarımıza reva görülen yemek; 6 milyar lira bütçe ayrılmış, çocuklarımıza reva görülen yemek bu. Eğer bu görüntü doğru değilse ben özür dileyeceğim; eğer bu görüntü doğru ve bunu gerçekten çocuklarımıza reva görüyorsanız bu iktidarın yüzünün kızarması gerekiyor ama bırakın bu iktidarın yüzünün kızarmasını, iktidar gülen yüzlere tahammül olmayan bir iktidar.

Bakın, Eskişehir'de 10 ile 24 Mayıs tarihleri arasında her türlü etkinlik, konser, festival yasaklanmış. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Neden, gerekçe ne? Asayiş içinmiş. Ya, gerçekten ciddi misiniz? Orada bir festival var, 10 bin bilet satılmış. Eskişehir, en çok iç turizmin ilgi gördüğü bir yer. Vali diyor ki: “Yok, ben burada, bu tarihler arasında herhangi bir etkinlik görmek istemiyorum.” Neden? “Asayiş yüzünden.” diyor. Ya siz gülen insana gerçekten tahammül etmiyor musunuz? Siz gerçekten insanların huzur bulmasını istemiyor musunuz? Siz gerçekten insanların kendilerini rahatlatmaması için elinizden geleni yapmaya devam mı edeceksiniz?

Ben, buradan, iktidara bir kere daha sesleniyorum: Müziğe düşman olan, kahkahaya düşman olan, huzura düşman olan, gülmeye düşman olan, kardeşliğe düşman olan iktidar bir yıl içerisinde bu huyundan vazgeçmezse bu millet onu öyle bir sandığa gömecek ki kendi huzuru için, kendi geleceği için, kendi kaderi için, çocuklarının geleceği için AKP sandığa gömülecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Türkiye'de bunun başka çaresini bırakmamıştır iktidar.

Değerli arkadaşlar, şimdi, suçu ve suçluyu övme... RTÜK ceza veriyor suçu ve suçluyu övdüğü için. Ne o? Özgür Özel konuşuyor, Gezi olaylarıyla ilgili siyasi görüşünü bildiriyor. Peki, ben size soruyorum: Gerçekten bundan dolayı ceza veriyorsanız, ya, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Fetullah Gülen'i, terör örgütünün başını öve öve bitiremeyen lider değil miydi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Fetullah'ın savcısı Zekeriya Öz'ün dimdik arkasında duran lider değil miydi? Şu anda, bugün, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan katil olan prensle kucaklaşıp ona övgüler yağdıran lider değil mi? Eğer birini yargılamak istiyorsa RTÜK, televizyonları, konuşanları, vekilleri, gazetecileri, yazarları değil, yargılayacaksınız Tayyip Erdoğan'ı yargılayın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu...

33.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Hatay Reyhanlı saldırısının yıl dönümüne, terörle mücadeleye, Suriyeli sığınmacılara ve Recep Tayyip Erdoğan'ın FETÖ'yle mücadele edip onu devletten temizlediğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Öncelikli olarak 11 Mayıs 2013 tarihinde Hatay Reyhanlı'da hayatını yitiren vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet ve mağfîret diliyorum. Terörle ve teröristle mücadelemiz kesintisiz bir şekilde ve kararlı bir şekilde ilanîhaye devam edecektir. Bu mealde bütün güvenlik güçlerimize ve özellikle şu anda Pençe-Kilit Operasyonu'nu başarılı bir şekilde deruhte eden Mehmetçik'imize üstün muvaffakiyetler diliyorum. Şehit olan bütün güvenlik güçlerimize de Allah'tan rahmet ve mağfîret diliyorum.

Şunu ifade etmek isterim ki Türkiye, insanlığın vicdanıdır. Zalimlerin hasmı, mazlumların sığınak limanı ve hakikaten bu konuda bütün mazlumların umudu olan Türkiye'dir. Aziz milletimiz ve devletimiz, bu özelliğiyle dünya milletler ailesinde ve devletler ailesinde ön plana çıkmıştır. Bu mealde gerçekten bütün emperyal güçlerin kendi projelerini tatbik için, bir terör koridoru oluşturmak için giriştikleri bu kanlı oyunlara kararlı bir şekilde "Dur!" diyen bir iktidar ve Türkiye söz konusudur. Bu mealde Irak'ta ve Suriye'de bölgemizi istikrarsızlaştırmak için vekâlet savaşlarına girişenlere her türlü cevabı verdik, veriyoruz ve vereceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - 15 Temmuz 2016 hain, uluslararası darbe ve işgal girişiminin hemen akabinde Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı Harekâtlarıyla teröre ve teröriste ve onların arkasındaki güçlere gerekli cevap verilmiş ve Türkiye'nin parçalanmasına ilişkin girişimlerin önüne geçilmiştir. Bu çerçevede, kimyasal silahlar kullanılması münasebetiyle ülkemize sığınan ve bugün yaklaşık 3 milyon 700 bin sığınmacının bulunduğu... Suriyeli sığınmacılarla ilgili de bir güvenli bölge Suriye'de oluşturulmak suretiyle 2016'dan bugüne kadar 500 bin Suriye vatandaşının oraya, ülkelerine dönmeleri güvenli bir şekilde sağlanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İnşallah, aldığımız tedbirlerle de 1 milyonun üzerinde Suriyeli sığınmacıların kendi ülkelerine güvenli ve onurlu bir şekilde dönmelerine Allah'ın izniyle bir süreç yönetimi içerisinde hep beraber şahit olacağız.

Bu çerçevede ifade etmek isterim ki Sayın Cumhurbaşkanımız bunu başta Birleşmiş Milletler Genel Kurulu olmak üzere bütün platformlarda ve ikili görüşmelerde muhataplarına en isabetli bir şekilde ortaya koymuş ve bu konudaki kararlığımızı bütün dünyayla paylaşmıştır. Bu çerçevede kendi göbeğimizi kendimizin kestiği bir gerçektir. Uluslararası camia bu konuda kendi yükümlülüklerini yerine getirmemektedir. Uluslararası camiaya bu konuda çağrıda bulunması gerekenlerin Türkiye'de sadece iktidara dönük...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ... sadece Hükümetimize dönük olarak çarpık ve yalan yanlış bilgilerle, sayılarla ve çarpıtarak bilgi vermesinin kesinlikle Türkiye toplumunun, Türk milletinin, halkımızın yararına olmadığını, ancak kaotik bir durum oluşturmaya dönük bir

provokasyonun ayak sesleri olduğunu buradan ifade etmek isterim. Bu konuda, Türkiye, insani olarak politikalarını ortaya koymuştur ve bundan sonra da millî menfaatlerimiz doğrultusunda, vatandaşlarımızın beklentileri doğrultusunda hareket edeceği muhakkaktır.

Yirmi yıldır asırlara sâri büyük hizmet ve eserleri, icraatları ortaya koyarak gerçekten hayalleri gerçekleştirdik. Bu çerçevede, bireysel olarak insanımızın zenginliğini, refahını, özgürlüğünü artıracak, devletimizi daha da güçlü kılacak politikalarımızı Allah'ın izniyle kararlı bir şekilde ortaya koymaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez açıyorum Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Milletimizin yüzünü güldüreceğiz, huzur ve mutluluğunu hep beraber artıracaeğız.

Şunu ifade etmek isterim ki: FETÖ'yle mücadele edip onu devletten temizleyen liderin adı Recep Tayyip Erdoğan'dır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunu bütün Türkiye de bütün dünya da bilmektedir, bunu en iyi FETÖ'cüler bilmektedir. FETÖ'cülerin partnerleri AK PARTİ'yi FETÖ'cü olmakla suçlayanlardır.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye...

BAŞKAN – 60'a göre mi?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Soru sorarak Sayın Akbaşıoğlu'na söyleyeceğim. FETÖ'yle ilgili falan değil de...

Sayın Çelik, AKP iktidarının sözcüsü bugün bir açıklama yaptı "Suriyeli göçmenleri Suriye'ye göndererek katillere teslim etmeyeceğiz." dedi. Sayın Grup Başkan Vekilinin dediği mi doğru, Sayın Çelik'in dediği mi doğru?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan ben de...

BAŞKAN – Arkadaşlar, soru-cevapla gidersek bu iş olmaz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben soru sormayacağım. Bizi suçladı Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şimdi, böyle bir usul yok ama kayıtlara geçtiği için ben de mecburen söz almak durumundayım. Önce cevap vereyim...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben söyleyeyim, sonra siz...

BAŞKAN – Müsaade ederseniz, Sayın Beştaş önce kalktılar, müsaade edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Buyurun.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, cümle...

BAŞKAN – Neyle ilgili söz talebiniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bizi suçladı doğrudan çünkü biz onu söylüyoruz.

BAŞKAN – Sizi suçlamadı, size bir şey söylemedi ki. Ne dedi de suçladı sizi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, dedi ki: "FETÖ'cülüğü buradan kaldıran biziz; bizi FETÖ'cülükle suçlayanlar onların ortağıdır." Biz suçluyoruz, evet, üstümüze alındık. FETÖ'yü getiren kim?

BAŞKAN – O zaman üstünüze alındıysanız, kürsüden iki dakika, sataşmadan, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tamam, alayım.

BAŞKAN – Yani "FETÖ'cü" değil de sataşıldığımı düşünüyorsanız, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Öyle dedi.

BAŞKAN – Buyurun.

V.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu cemaatle ilgili, "FETÖ" dediğiniz ya da "paralel yapılanma" dediğiniz meseleyi bu ülkenin başına bela eden sizsiniz.

Onlarla ortaklık yapan AKP iktidardır. “Ne istediniz de vermedik?” diyen sizin Genel Başkanınızdır. “Beraber yürüdük bu yollarda.” diyen sizsiniz. Şimdi bu konuda delilleri ya da açıklamaları ya da fotoğrafları ya da videoları herhâlde buraya getirmeye kalksak buradan uluslararası bir yol olur. Şimdi, siz, kendi içinizdeki bir parçayı bir süre sonra terör örgütü ilan edip onlara kendinizce savaş açıp sonra bu konudaki hukuksuzluklarınızı eleştirenlere “Onların ortağıdır.” diyemezsiniz. Bir kere akıl var, izan var. Ya, bundan vazgeçin her şeyden önce. Siz burada, dün gibi hatırlıyorum, onlar için özel yasa çıkardınız. Cemaati yargıya yerleştirmek için yasa çıkararak sizsiniz. Sonra, aranızda bir çıkar çatışması oldu, ayrıldınız; şimdi, bu sefer onlarla sizin fotoğraflarınız hâlâ hafızalarda dururken, hâlâ çarşaf çarşaf sitelerde dururken, siz unutulma hakkı kapsamında mahkeme kararları alırken, başka partileri, muhalefeti suçlarken azıcık düşünmüyor musunuz ya? Hangimizin fotoğrafı var, hangimizin iletişimi var, hangimizin telefon irtibatı var? Hangimiz “Ne istediniz de vermedik?” dedik? Hangimiz “Birlikte yürüdük biz bu yollarda.” dedik? Ya, siz bu ülkenin başına bela ettiniz. Siz ortakınız ya, daha düne kadar ortakınız; şimdi başkasını suçlamaya ne hacet. Yani böyle hamaset yapacaksınız diye halkı, toplumu bu konuda kutuplaştırmaktan vazgeçin ve bu konuda sözlerimiz bu kadardır. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Sayın Akbaşıoğlu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, açıkça sataşmalar ve saldırılar var.

BAŞKAN – Açıkça sataşmada ne dedi yani Sayın Akbaşıoğlu?

SALİH CORA (Trabzon) – “Beraber yürüdüler.” dedi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim, “FETÖ’yle beraber yürüdünüz.” dedi.

BAŞKAN – O kadar çok şey söyledi ki yani.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet.

ERHAN USTA (Samsun) – Hepsini doğru ya! Doğru olan şeyin neresi sataşma?

Muhammet Emin Bey, doğru olan şey sataşma olmaz ağabeyciğim ya! Yanlış söyleyince “Sataştı.” diyorsunuz, doğruyu söyleyince yine “Sataştı.” diyorsunuz; nasıl olacak bu iş?

BAŞKAN – Buyurun Akbaşıoğlu.

2.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Beraber yürüdük biz bu yollarda, beraber ısladık yağın yağmurda, şimdi dinlediğim tüm şarkılarda bana her şey seni hatırlatıyor, bana her şey aziz ve asil milletimi hatırlatıyor.” diye yola çıkan Recep Tayyip Erdoğan'dır. [AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP sıralarından “Bravo(!)” sesleri, alkışlar(!)] Biz her zaman milletimizle yürüdük, milletimizle yürümeye devam ediyoruz.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Yav he he!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Biz ne PKK'yla ne DAES'le ne DHKP-C'yle yürümedik, yürümeyiz, yürümeyeceğiz Allah'ın izniyle. (CHP sıralarından gürültüler)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – FETÖ'yle, FETÖ'yle yürümediniz mi? Onu söylemiyor bak, onu söylemiyor!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Yahu, biz “FETÖ” diyoruz HDP'den ses çıkıyor, CHP'den ses çıkıyor. Biz FETÖ'nün ayağına basıyoruz hakikaten Millet İttifakı'nın bileşenlerinin gözyaşı akıyor. Hakikaten enteresan bir durum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ağlayan sensin, ağlayan sensin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Şunu ifade edeyim ki 2013'ten sonra fotoğrafı olanlar kimler?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kim, kim?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Biz bunları daha önce tartıştık burada. 17-25 Aralık 2013'ten sonra, FETÖ'nün FETÖ olduğu ortaya çıktıktan sonra kimlerin hâlâ fotoğraf verdiği, FETÖ'cülerini cesaretlendirdiği, onların basın-yayın kuruluşlarına giderek destek verdiği...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Kim onlar kim?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - ... 15 Temmuz gecesinde, darbe ve işgal girişimi gecesinde FETÖ'yle beraber hareket edenlerin kimler olduğu millet tarafından çok iyi biliniyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kim?

SALİH CORA (Trabzon) – Kendilerini zincirledirler, Bank Asyaya kendilerini zincirlediler.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Recep Tayyip Erdoğan FETÖ'yü devletten temizleyen lider olarak tarihe geçmiştir, bunu herkes, bütün dünya biliyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, sadece kayıtlara geçsin...

(AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin, bakın, Sayın Grup Başkan Vekili ayakta.

SALİH CORA (Trabzon) – Bank Asyanın önünde yattılar.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sadece kayıtlara geçsin diye söylüyorum: Hamaset yaparak suçü ortemezsiniz.

İSHAK GAZEL (Kütahya) – Onu yapmayı siz bilirsiniz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu ülkede, FETÖ'nün kumpasında bu ülkenin Genelkurmay Başkanını hücreye atıp FETÖ'cü kalkışmayı yapan generalleri getiren AKP iktidardır. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Yanlış bilgi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Asla!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Öyle bağırarak çağırarak olmaz bu işler.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, hiç bağırduğumuz çağırduğumuz yok, benim sesim biraz gürdür ve yüksektir, bunu herkes bilir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şiir okuyarak olmaz... Şiir okuyarak olmaz...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu da haklılığımızın bir alametifarikası, bir delilidir.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Suçluluk, suçluluk, haklılık değil o, suçluluk psikolojisi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Aynı zamanda şunu ifade etmek isterim ki -Sayın Özkoç, AK PARTİ Sözcüsü Sayın Ömer Çelik'le ilgili bir şey ifade etti- bizim tarihimizde, bizim iktidarımız döneminde Boraltan Köprüsü faciası ve utancı yaşanmadı ve yaşanmayacak. Bunu ifade ediyorum... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) – Yüz kızarmazsa böyle konuşulur Sayın Başkan; her şey konuşulur, önce yüz kızaracak yüz!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biz Ömer Çelik'iyle, Muhammet Emin Akbaşoğlu'yla, Recep Tayyip Erdoğan'ıyla bir ve beraber aynı doğruları ifade ediyoruz.

MURAT EMİR (Ankara) – Söyle gitsin, yuvarla gitsin, nasılsa yüz kızarmıyor, sorun yok!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – La Fontaine'den hikâyeler!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ancak dün farklı söyleyip bugün U dönüşü yapanlar tam da kendileridir. Bu husus kendilerini bağlar, onun da sözlerini kendisine iade ediyor, teşekkürlerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin...

Buyurun, kayıtlara geçsin.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sataşmadan söz almıyorum. Sataşmadan söz almaya gerek de duymuyorum ama Sayın Çelik'in ifadesini aynen söylüyorum: "Bu insanlar ölümden kaçarak ülkemize

geldi, biz sığınmacıları katillere teslim edemeyiz.” Muhammet Akbaşıoğlu hem kendi lideri Erdoğan’ın hem de sözcüsünün söylemlerinden dahi haberi olmayan bir Grup Başkan Vekilidir.

BAŞKAN – Ben açıklama yapamıyorum değil mi burada, devreye giremiyorum? AŞağıya inmem lazım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tutanaklara geçsin...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOğLU (Çankırı) – Çok açık, öyle: Sayın...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Haberi yoktu, burada var.

SALİH CORA (Trabzon) – Sığınmacıları katillere teslim etme hangi siyasi partinin geçmişinde vardır, bir araştıralım, araştırma komisyonu kuralım.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tutanaklara geçsin...

Sayın Başkan, ben de cevap vermeyeceğim ama biz dün ne söylediysek bugün de aynıını söylüyoruz, yarın da söyleyeceğiz. Onlar gibi her gün kendi kendimizi sıfırlayıp tekrar yeni bir şey söylemiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekillerine...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOğLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, bir şey söylemem gerekiyor: Bakınız, biz, Bulgaristan Jivkov’un zulmünden hakikaten ölkemize gelmek durumunda olan kardeşlerimizi nasıl kucakladık? (CHP sıralarından gürültüler)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ne yaptınız be, ne yaptınız?

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Jivkov’un kapısına çelenk koyan benim, ben.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOğLU (Çankırı) – Halepçe katliamından kaçan 500 bin Kürt kardeőimizi nasıl kucakladık?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Tabii, belli, kucakladınız. Tayyip Erdoğan’ın konuşması arşivlerde var.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çarpıtma.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOğLU (Çankırı) – Dinine, diline, ırkına bakmadan, Müslöman’ı, Hristiyan’ı, Yahudi’si, Ezidi’siyle, Alevi’siyle, Sünni’siyle nasıl insanlığımızı gösterdiysek bu insanlığımızı hâlâ gösteriyoruz ve göstereceğiz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Tayyip Erdoğan’ın konuşması arşivlerde var Akbaşıoğlu, hikäye anlatma.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOğLU (Çankırı) – Biz bu muhalefete rağmen gösterdik, gösteriyoruz ve göstereceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Buna cevap ver buna, sözcü başka bir şey diyor. Sözcü başka bir şey söylüyor, sözcü.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOğLU (Çankırı) – Bizim sözlerimizde bir çelişki yok.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Var, var, burada. Burada, burada...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Nasıl yok ya? Başından sonuna ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOğLU (Çankırı) – Ancak çarpık bir bakış açısının, çarpıtmanın, çarpık bir anlayışın yansıması olarak kendinize malzeme çıkarmaya çalışırsınız.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – İşte burada... Oku, oku...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bak burada, burada. Bak, bak, burada. Dünya lideri... Bak... Bak...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOğLU (Çankırı) – Bu sizin aciziyetinizin ifadesidir; âcizsiniz, âcizsiniz, âcizsiniz! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bak, kim bu; kim bu, kim?

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekilleri...

MURAT EMİR (Ankara) – Yüz kızaracak, yüz! Yüz kızaracak Sayın Başkan, yüz kızarmazsa herkes konuşur!

BAŞKAN – Sayın Emir duyamıyorum seni, ayağa kalk sen de!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Kim bu, kim?

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Söylenenleri bile anlamıyorsunuz, anlamadığımız için fark yok zannediyorsunuz.

BAŞKAN – Bir dakika arkadaşlar...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir dakika arkadaşlar... Arkadaşlar...

BAŞKAN - Sayın Aygun, lütfen, yerinizden de gösterebilirsiniz, ayağa kalkıp göstermenize gerek yok.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Grup Başkan Vekillerinin özelliği şudur: Bağırmağa gerek yok, çağırmağa gerek yok.

SALİH CORA (Trabzon) – Grup Başkan Vekili konuşuyor Başkanım, ne yapıyor ya?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Burası müsamere alanı değil, 23 Nisan çocukları gibi şiir okumaya da gerek yok, burada gerçekleri konuşacaksınız.

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, Grup Başkan Vekili konuşuyor, ne yapıyor ya, yaptığı doğru mu? Grup Başkan Vekili konuşuyor, CHP milletvekili kürsüye çıktı, doğru mu? Bu nasıl bir hiyerarşi ya, CHP ne kadar dağıldı ya?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kulağına sufle yapıyorlar, onu bile doğru anlayamıyor. Ya ben net olarak söylüyorum, “Senin sözcünün bugünkü yaptığı açıklama ile senin açıklaman çelişiyor.” diyorum, adam bana masal anlatıyor, ne diyeyim yani?

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Farkı anlamıyor, ne yapısın?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Masalı anlatan sizsiniz, masalcılık yapan, işleri kurgu, kumpas, yalan ve algıyla ortaya koyan sizsiniz.

MURAT EMİR (Ankara) – Söz almıyor Sayın Başkan. Söz almadan konuşuyor Sayın Başkan Vekili.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Söz almadı. Söz almadı efendim, söz almadı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, o Nebati’den utanmıyorsun, o resimlerden!

MURAT EMİR (Ankara) – Söz almadan konuşuyor Sayın Başkanım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

MURAT EMİR (Ankara) – Hepsi orada!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Nebati’den utanmıyorsun! Şu resimleri görüp adama ekonomiyi emanet ediyorsun!

MURAT EMİR (Ankara) – Hepsi orada!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Balkanlar ile bedevileri karıştırma.

SALİH CORA (Trabzon) – Sizin yurt dışı temsilcinizin fotoğrafı nerede?

MURAT EMİR (Ankara) – Ya, azıcık mahcubiyet duysalardı bu sorunlar böyle konuşulmayacaktı.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin, tansiyonu yükseltmeyin. Dışarıda bir çay için, rahatlayın; ıhlamur da var, papatya çayı da olur.

MURAT EMİR (Ankara) – Azıcık mahcubiyet.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

Açalım mikrofonu Sayın Beştaş’ın, stenograf arkadaşlar yoruldu!

35.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yerinden sarf ettiği ve sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Akbaşıoğlu defalarca “Âcizsiniz.” dedi. Buna cevap verme ihtiyacı duymuyorum ancak aralarında, parti yönetimi aralarında ve Genel Başkan arasında hakikaten son dönemlerde bütün hatlar karıştı. Galiba iyi bir yönetim ve iletişim mekanizmasını kaybettiler, ipin ucu kaçtı.

SALİH CORA (Trabzon) – Hiç alakası yok. Siz şu an cezaeviyle kontak kuramıyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bugün de Akbaşıoğlu’nun kürsüden Recep Tayyip Erdoğan’ı övme seansını dinledik. Ya, övmeyin, yeter artık, gerçekleri söyleyin. O övdüğünüz Genel Başkanımız bugün ne demiş? Demiş ki, muhalefet partilerini yine hedef almış, “Allah’ın izniyle siz bu kardeşlerimizi

geri gönderemeyeceksiniz.” Ve devam etmiş, biraz önce aksini söyledi. Ya, önce bir iletişim kurun, WhatsApp grupları geliştii, Telegram grupları geliştii, haberlere bakın, birbirinizden haberiniz olsun, bari çelişmeyin.

SALİH CORA (Trabzon) – Bizim gönül bağımız var, gönül.

MURAT EMİR (Ankara) – Gönül bağıyla bu kadar iletişim!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

36.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştas'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şunu çok açık bir şekilde ifade ettik. Bizim hiçbir yetkilimizin tepeden tırnağa açıklamalarında bir çelişki olmadığını kendileri de iyi biliyor ama kendi çelişkilerini, açmazlıklarını ve acizliklerini kapatmak için böyle bir çarpıtmaya başvuruyorlar.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ya, Çelik açıkladı mı, açıklamadı mı?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, 8-9 Nisan 2014 tarihinde, Sayın Özkoç, Sayın Akşener, 17-25 2013'ten sonra FETÖ'cülerle, FETÖ liderleriyle beraber fotoğraf veren tamamen sizsiniz, sizsiniz, sizsiniz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, bırak hikâye anlatmayı.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ya, yapma eyleme ya! Hayret ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bana “Sayın Akşener” demeyin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, sen Bakanına bak Bakanına, Nebati'ye bak!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, Sayın Meral Daniş Beştas, sonuç itibarıyla 2013'ten önceki fotoğraflara atıf yapanlar 17-25 Aralık 2013'ten sonra FETÖ'nün FETÖ olduğu ortaya çıktıktan sonra...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Kendi fotoğraflarınıza bak, kendi fotoğraflarınıza.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Neyin fotoğrafı ya?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kim o fotoğraf, kim, kim?

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – FETÖ'nün FETÖ olduğu ortaya çıktıktan sonra 2014 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri'nde FETÖ imamlarıyla, liderleriyle beraber fotoğraf verenler sizsiniz, sizsiniz, sizsiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Başkan, siz anlıyor musunuz ne dediğini, biz anlamıyoruz da?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kim var o fotoğrafta?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şimdi, Sayın Başkan, bunu ben sizden satışma olarak...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, size açık satışma var, kürsüden söz veriyorum.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Artık Sayın Grup Başkan Vekillerine de yerlerinden söz kullandırmayacağım, kürsüye.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine satışması nedeniyle konuşması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; şimdi, bir insanın gerçekleri konuşması lazım. Amerika Birleşik Devletleri'nde görevlendirilmiş olarak arkadaşlarımızla gittiğimizde Grup Başkan Vekiliniz, sizin, AKP'nin Grup Başkan Vekili yanımda oturuyordu uçakta, tamam mı? Onlarla beraber gittiğimiz bütün arkadaşlarla görüşme yaptık. Sizin Grup Başkan Vekiliniz değil sadece, sizin Genel Başkan Yardımcılarımızdan 7'si vardı o sizin söylediğiniz toplantıda. Aynı

kişilerle, o aynı kişilerle görüşme yapıldı. 17-25 Aralıkta sizin lideriniz Tayyip Erdoğan'ın, Fetullah terör örgütü tarafından, çaldığı çırpıtığı paraların ortaya çıkarıldığı tarihtir. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – İftira bu. O FETÖ itirafıdır.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – O tarih sizin için bir terör olayı olabilir.

SALİH CORA (Trabzon) – Bu, FETÖ'nün ağzı, kabul edilemez.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Sizin için bir terör olayı olabilir ama ben size dedim ki: FETÖ'cü imamlarla, FETÖ'cülerle bizim değil, sizin FETÖ'yle birlikte, Fetullah Gülen'le birlikte resim çektiren, yan yana olan bakanlarınız şu anda görevde.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkan, bu, FETÖ ağzı. Sayın Başkan, FETÖ ağzıyla konuşuyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – O yüzden bir kere daha senin gözünün içine baka baka söylüyorum: Bizi FETÖ'cülükle suçlamak şerefsizliktir. Sen buna fazlasıyla layık olan bir insansın. (CHP sıralarından alkışlar)

İSHAK GAZEL (Kütahya) – Ama çok ayıp en son söylediğin. Hiç yakışmadı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tamamen gerçekleri söylüyorum.

İSHAK GAZEL (Kütahya) – Yok, hayır, ayıp ediyorsun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Devam ederse devam etmeye devam edeceğim. Bu, bir şerefsizliktir.

MURAT EMİR (Ankara) – Ayakkabı kutularını da söyleyin, ayakkabı kutularını da söyleyin, ondan sonra...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ayakkabı kutularından çıkan paraları söyleyin.

MURAT EMİR (Ankara) – Ayakkabı kutusunu da söyle, para sıfırlamayı da söyle, yatak odasından çıkan para sayma makinesini de söyle, hepsini söyle. Hepsisi delil.

SALİH CORA (Trabzon) – Ergenekon delil değil, o delil, öyle mi?

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, kürsüye buyurun.

4.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, hakikaten büyük bir telaş içerisindeyiz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sesini yükseltme!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Şeref ve haysiyet yoksunu olan, şerefsiz ve haysiyetsiz olan ancak ve ancak yalan söyleyendir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Aynen öyle.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Aynen.

Bak, o yalan ve algı yönetimini ortaya koyan bizzat sensin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Aynen öyle, sensin!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Yalan, haysiyetsiz ve şerefsiz olan yalan söyleyendir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şeref ve haysiyetten yoksun sensin! Sensin şeref ve haysiyetten yoksun, sensin.

MAHİR POLAT (İzmir) – Sensin yalancı!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Hani burada... Bizim Grup Başkan Vekillerimiz, asla ve kata yok.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Senin bakanlarının Fetullah'la çekilmiş resimleri var.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - 8-9 Nisan 2014 tarihinde Engin Özkoç bütün FETÖ'cü liderlerle beraber fotoğraf veriyor; 2013'ten önce değil, 17-25 Aralık 2013'ten sonra.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yalan söyleyen şerefsizdir!

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Yakışmaz bize, sizlere yakışır!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Önceki fotoğraflara atf yapmayın.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sen şerefsizsin!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Haysiyetsiz ve şerefsiz olan ancak sensin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şerefsizsin!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Sen yalan söylüyorsun. İşte, ispatı burada, ispatı burada, ispatı burada.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – 100 bin tane fotoğrafın var FETÖ'yle be!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Sen ispatlamazsan yalancısın, haysiyetsiz ve şerefsizsin. (CHP sıralarından “Aynaya bak, aynaya!” sesleri) Söylediğini aynen iade ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Aynaya bak, aynaya baktığın zaman görürsün.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Arkadaşlar, bağırıp çağırması değil, bir avuç yüreği yok, yalancı bir adam. AKP Grubunun Grup Başkan Vekilliğinde şu anda oturuyor olması haysiyetli olmasını göstermiyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Yalancıya söylüyor ama.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - O grupta kendi grubunun grup başkan vekili, o dönemdeki grup başkan vekili, milletvekilleri ve genel başkan yardımcılılarıyla çekilen fotoğraflardan bahsediyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Alakası yok, alakası yok!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Beni dinle, sen beni bağırarak susturamazsın.

SALİH CORA (Trabzon) – Delilli konuş.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Ben net olarak söylüyorum, diyorum ki: Yahu, senin bakanlarının Fetullah terör örgütünün lideriyle beraber çekilmiş resimleri var.

SALİH CORA (Trabzon) – Senin Genel Başkanının da var ya, Bülent Ecevit'in de var ya.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Ya, sen kendi pisliğinden arınmamış bir adamsın da yüzün kızarmadan burada nasıl yalan söylüyorsun, onu açıklaman lazım.

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.32

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.56

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ**KÂTİP ÜYELER: Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- İYİ Parti Grubunun, 11/5/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Suudi Gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın 2 Ekim 2018 tarihinde Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğunda katledilmesine ilişkin davanın 7 Nisan 2022 tarihinde durdurulması ve Adalet Bakanlığının olumlu görüşü üzerine yargılama dosyasının Suudi Arabistan adli makamlarına devredilmesi yönündeki kararın incelenmesi, Adalet Bakanlığının olumlu görüşünün hukuka uygunluğunun ve egemenlik haklarımız açısından doğuracağı sakıncaların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Mayıs 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

11/5/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/5/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Erhan Usta tarafından, Suudi Gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın 2 Ekim 2018 tarihinde Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğunda katledilmesine ilişkin davanın 7 Nisan 2022 tarihinde durdurulması ve Adalet Bakanlığının olumlu görüşünün üzerine yargılama dosyasının Suudi Arabistan adli makamlarına devredilmesi yönündeki kararın incelenmesi, Adalet Bakanlığının olumlu görüşünün hukuka uygunluğunun ve egemenlik haklarımız açısından doğuracağı sakıncaların araştırılması amacıyla 11/5/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 11/5/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Aydın Adnan Sezgin, buyurun. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; merhum Cemal Kaşıkçı cinayetine, canavarlığına ilişkin dosyanın Suudi Arabistan'a devredilmesi vatandaşımızı utandıran, itibarımızı aşındıran bir adımdır. Suudi Arabistan'la olan ilişkilerimizde eşi görülmemiş bir takla ve takiye gerçekleştirilmiştir. Bu manevranın ekonomik

beklentiler nedeniyle yapıldığı anlaşılmaktadır. Kendi yarattığı ekonomik krizle baş edemeyen iktidar, döviz bulma adına, soluğu yöneticilerini “katil” olarak tanımladığı bir ülkede almıştır. Delilleri ortaya koyarak cinayetin sorumlusunun Suudi Arabistan yönetimi olduğunu bütün dünyaya şamatayla duyuran iktidar, davayı faile devretmiştir. Sayın Cumhurbaşkanının o dönemdeki ifadelerinin hatırası hâlâ tazedir. Tüm bu isnatlara rağmen devletin en önemli egemenlik hak ve işlevlerinden biri olan yargı altüst edilip, hukuk çiğnenip dava dosyası adaletin hiçbir şekilde işletilmediği Suudi Arabistan’a yollanmıştır. Uluslararası gözlemcilerin nezdinde “Türkiye’yi daha cesur sanıyorduk.” kanaati yaratılmıştır. İktidar bunun hesabını ve izahını vermek zorundadır. Bu nedenle, bir araştırma komisyonu kurularak alınan karar incelenmeli, neden ve dinamikleri belirlenmelidir.

Biz, bölgemizdeki ülkelerle yok pahasına bozduğumuz ilişkilerin onarılmasına karşı değil ama hukuku iç ve dış politikaya alet etme ve nihayetinde Türkiye’nin itibarını sarsarak bu millete ağır maliyet yüklemeye alışkanlığına itiraz ediyoruz. Aslında, bu durum yapısal bir bozukluktur. Bu, esasen, Venedik Komisyonunun da daha 2017 Anayasa değişikliği yapılırken işaret ettiği gibi, diktatörlüğe dönüşmüş garabet başkanlık sistemiyle bağlantılıdır. Bunun sonucunda Rahip Brunson rezaletini yaşadık, bizim için haysiyet kırıcı bir şekilde ülkesine yolladık. Keza, Deniz Yücel olayını gördük.

17’nci asırda Fransa’da hüküm sürmüş olan XIV. Louis’in tabiriyle “Devlet benim, ben devletim.” zihniyetini, biz bugün cumhuriyete ihanet ederek yaşıyoruz. XV. Louis de “İktidar ve yasama gücü kayıtsız şartsız yalnız bendedir. Toplum düzeni de tamamen benden doğar. Ulusun hak ve menfaatleri yalnız benim elimdedir.” diyordu. Bu zihniyete karşı verilen mücadele sayesinde, bugün her çağdaş devletin benimsemiş olduğu kuvvetler ayrılığı ilkesi geliştirilmiştir. Bütün yetkilerin tek adamda toplanmasının devleti çökerteceği geniş kabul görmüş bir gerçektir.

Değerli arkadaşlar, maalesef, Türkiye’de artık hiçbir şekilde hukuktan ve adaletten söz edemiyoruz çünkü bağımsız mahkemeleri aşan bir güç yaratıldı. İktidar, Türkiye’nin kurucu üyesi olduğu, en önemli metninin yazılmasına geniş katkı sağladığı Avrupa Konseyi ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesini de yok sayıyor. İktidar “NATO, Türkiye’nin uluslararası kimliğinin parçasıdır.” ifadesini kullanmaktadır. Buna karşı çıkmıyoruz. Peki, Avrupa hukuk düzeninin temel sütunu olan Avrupa Konseyi ve değerleri uluslararası kimliğimizin neresindedir? Uzun süredir bu sorumuza cevap bekliyoruz. Maalesef, 2022’de hâlâ ülkemizde yargı bağımsızlığı tartışması yapılmaktadır. Cumhurbaşkanlığı sistemiyle, kendinize ait zihniyetle Türkiye’yi getirdiğiniz nokta budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanı dün yaptığı bir konuşmada hâkim ve savcılara seslenerek “Hiçbirinizi hukuk dışı yaklaşımla karşımda istemem.” ifadelerini kullanmıştı. Her alanda söylem ile eylem arasındaki uçurum gün geçtikçe genişliyor. İktidar, hakikat ve gerçeklikten koptuğunun farkında değil. Güçlendirilmiş parlamenter sistem sayesinde hukukun üstünlüğü yeniden tesis edilecek, evrensel ilkeleri rehber alan bir adalet anlayışı tesis edilecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Abdullah Koç, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2 Ekim 2018 tarihinde Türkiye’de dünyada eşi benzeri olmayan vahşice bir cinayet işlendi. Bakın, bir hukuk devletinde olmaması gereken bir cinayet işlendi ve bu cinayet işlenirken göz göre göre... Cemal Kaşıkçı Suudi Arabistan İstanbul Başkonsolosluğuna girdi ve korkunç bir şekilde katledildi. Peki, bu olay dünyanın neresinde bu şekilde gelişebilir? Ancak Türkiye’de olabilir. Neden Türkiye’de böyle bir cinayet işleniyor? Neden bu kadar ülke arasında Türkiye gibi bir ülke seçiliyor? Nedeni şudur: Tek adam rejimi ve olmayan bir hukuk sistemi. Bütün mesele budur çünkü biliyorlar ki bu korkunç cinayet cezasız kalacak ve sonra da tek adam rejimi nedeniyle, bu korkunç cinayeti işleyen ve mevcut olan katliamı işleyen insanlar cezasız bir şekilde ellerini kollarını sallaya sallaya kendi ülkelerine gidecek.

Peki, daha sonra ne oldu? İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesinde dava açıldı ve 6706 sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Kanunu’na dayalı olarak Türkiye bütün yargı yetkisini Suudi

Arabistan'a devretti. Bu mümkün mü? Bu, Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidarında mümkün olan bir şey. Neden böyle bir şey yapıldı? Çünkü Türkiye'nin artık paraya ihtiyacı var, Türkiye toplumu yoksullaştı, Türkiye toplumu tamamen, toplumsal anlamda, siyasal anlamda ve hukuk anlamında çok ciddi şekilde krizler yaşıyor.

Peki, başka ne var burada? Burada bir hukuksuzluk daha var. Türkiye ile Suudi Arabistan arasında özel bir adli yardımlaşma anlaşması yok. Burada, Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa'nın 90'ıncı maddesine göre devre dışı bırakıldı ve tek adam rejimiyle bu mevcut olan yargı yetkisi adalet olmayan bir ülkeye devredildi. Bir "tweet" atan bir gencin sabahın erken saatlerinde polisin başına yığılmasıyla gözaltına alındığı, Gezi davasından binlerce yıl olacak şekilde ve aynı zamanda ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası veren bir yargıdan, Cemal Kaşıkçı'nın göz göre göre, hunharca katledilmesinde sessiz kalan ve devre dışında bırakılan bir yargıdan biz bahsediyoruz. Bu ancak ve ancak olursa Türkiye'de olur. Neden Türkiye'de olur? Çünkü vatandaşların yüzde 70'i yargıya inanmıyor. Uluslararası ölçeklere göre 138 ülke arasında 117'nci sırada yer alan bir ülkede ancak böyle bir şey olur.

Peki, başka ne olur? Kumpas davalarıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Kobani kumpas davası gibi onlarca siyasetçinin gözaltına alınıp tutuklandığı ülkede ancak bu olur. Gezi davasıyla onlarca kişiye ceza yağdırılan bir ülkede ancak bu meydana gelebilir. Bu başka hangi ülkede olabilir? Ekonomik krizin ayyuka çıktığı, toplumsal ve siyasal krizlerin artık yönetilemediği bir ülkede ancak bu olabilir. Bu nedenle, bu iktidar, adalet getirmek koşuluyla iktidara gelen Adalet ve Kalkınma Partisi bugün adaleti artık elindeki bütün güçleriyle kendi elinde bir sopaya çevirmiş ve toplumun önünde gerçek anlamda demokrasiyi rafa kaldıran bir aşamaya getirmiş durumdadır. Bu nedenle, mevcut olan Anayasa gerçekten şu anda çiğnenmiş durumdadır, rafa kaldırılmış durumdadır, bunun tek çözümü de seçimdir ve seçim ancak buna çözüm olabilecektir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Mahir Polat. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MAHİR POLAT (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun Cemal Kaşıkçı dosyasının Suudi Arabistan adli makamlarına devredilmesi üzerine vermiş olduğu araştırma önergesi üzerinde grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2 Ekim 2018 Salı günü saat 13.00'te Cemal Kaşıkçı Suudi Arabistan İstanbul Başkonsolosluğuna girer, iki hafta boyunca Cemal Kaşıkçı'dan haber alınmaz. Uluslararası kamuoyu ayağı kalktıktan sonra Cemal Kaşıkçı'nın Türkiye topraklarında bir konsoloslukta hunharca katledildiği ortaya çıkar. Uluslararası basına ses kayıtları, cinayetin detayları düşer; Türkiye'de hiç kimse kılını kıpırdatmaz. Öyle uzman bir ekip tarafından bu cinayet işlenir ki içerisinde insan katletmeyle, insan bedeni parçalamayla, onu yok etmeyle ilgili uzmanlaşmış insanlar vardır. Bu insanlar peyderpey tarifeli uçaklarla ya da özel jetlerle gelirler; Türkiye'nin göbeğinde, İstanbul'da bir kişiyi katleder, cesedini de yok ederler.

Viyana Sözleşmesi hükümleri ortadayken Türkiye bunlarla ilgili hiçbir soruşturma yapmaz, bu insanlar ellerini kollarını sallayarak ülkeden çıkıp giderler. En sonunda ise olağan şüphelilerden biri, başkonsolos gider; yine bizim ülkede hiç kimse ses çıkarmaz, bunlar çıkıp giderler. Bütün bunlara rağmen dünyanın yüreğine su serpen bir açıklama yapılır: "Bu yargılama Türkiye'de yapılacaktır." Uluslararası hukuk normlarına göre yargılamanın İstanbul'da yapılacağı söylenir fakat günün sonunda bu yargılama Türkiye'de yapılmaz, Kaşıkçı'nın dosyası kendini katledenlerin kurduğu mahkemeler tarafından yargılanmak üzere devredilir değerli arkadaşlar. Gerçekten, kamuoyunun konuştuğu gibi bu davayı sattık mı? Bu dava karşılığında olmayan cesedi bile satacak duruma geldiye Türkiye, vay hâlimize diyorum. Tüm yönleriyle bunun açığa çıkması gerekiyor ve insanların bu Mecliste bununla ilgili töhmet altında kalmamaları için oy kullanmaları gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, Sayın Genel Başkanımızın sözleriyle seslenmek istiyorum, diyor ki: "Sayın Erdoğan, sen Kaşıkçı davasında bu milletin, bu devletin egemenliğini sattın, Türkiye'nin onurunu Suudi Arabistan Başkonsolosluğunun bahçesine gömdün; utanmalısın." Bu kararı veren herkes utanmalı

değerli arkadaşlar. Yani bugün bu Meclis bunu kabul etmezse, bu araştırma önergesini kabul etmezse bizim hepimizin de utanacağı bir durum ortaya çıkacak değerli arkadaşlar.

Yine, Sayın Erdoğan'ın sözleriyle Erdoğan'a seslenmek istiyorum: “Bunlar dünyayı enayi zannediyor, insanları enayi zannediyor; bu millet enayi değil, hesabını sormasını bilir.” Evet, değerli arkadaşlar, bu millet enayi değil, kendi egemenlik haklarını belli bir anlaşma karşılığında, kapalı anlaşmalar çerçevesinde Suudi Arabistan'a devreden bu iktidara günü geldiğinde hesap sormasını bilir. Milletimiz enayi değil diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Yılmaz Tunç, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti tarafından, Suudi Gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın öldürülmesine ilişkin davanın durdurulması ve Suudi Arabistan adli makamlarına devredilmesi yönündeki kararla ilgili olarak Adalet Bakanlığı görüşünün hukuka uygunluğu ve egemenlik haklarımız açısından doğuracağı sakıncaların araştırılması amacıyla bir grup önerisi verildi; bunun hakkında söz aldım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Cemal Kaşıkçı'nın 2 Ekim 2018 saat 16.40'ta Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğunda alkonulduğu ihbarı sonrasında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı derhâl soruşturma başlatıyor. Tabii, mekânın diplomatik misyon dokunulmazlığı nedeniyle, Viyana Sözleşmesi'nin 31 ve 43'üncü maddeleri gereğince ilgili devletten izin talebinde bulunuluyor. Bu izin talebine cevap 15 Ekimde kabul edilerek izin veriliyor. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, derhâl sulh ceza mahkemesinin arama ve el koyma kararlarını gerekçe göstererek diplomatik temsilcilikte, konsoloslukta, konutta ve konsolosluğun araçlarında hemen incelemeye ve araştırmaya başlıyor ve delillere ulaşıyor. Toplanan bütün deliller neticesinde de kamu davası açılıyor. Davaya devam ederken ikinci iddianame tekrar kabul ediliyor ve iki iddianame birleştirilerek İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesinin 2020/120 esas sayılı dosyasında 26 sanık firari olarak yargılanmaya başlıyor. Sanıklar hakkında çıkarılan yakalama emirleri ve kırmızı bülten kararları, sanıkların Suudi Arabistan vatandaşı olmaları ve Türkiye'de yerleşik adreslerinin bulunmaması nedeniyle uzun süredir yerine getirilemiyor. Suudi Arabistan adli makamlarınca sanıkların Suudi Arabistan'da yargılamalarının yapılmakta olduğu, bir kişi hakkında iki yerde dava görülemeyeceği, bu nedenle davanın devri talep ediliyor ve iddialar değerlendirildikten sonra sonucundan Türk adli makamlarına bilgi verileceği bildiriliyor. İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesi de Adalet Bakanlığından davanın devri konusunda olumlu görüş aldıktan sonra 6706 sayılı Kanun'un 24'üncü maddesinin (4)'üncü fıkrası gereğince davanın durmasına, dosyanın Suudi Arabistan'ın adli makamlarına devredilmesine karar veriyor. Karara itiraz ediliyor, itiraz reddediliyor ve kesinleşiyor.

Değerli milletvekilleri, 6706 sayılı Uluslararası Adli İş Birliği Kanunu'nun 24'üncü maddesi bu hususu açıkça düzenliyor. Buna göre: “Kovuşturmanın devri talebinin kabul edilmesi üzerine durma kararı verilir. Sanık hakkında yabancı adli merci tarafından mahkûmiyet kararı verilmesi durumunda düşme kararı verilir. Mahkûmiyet kararı dışında bir karar verilmesi durumunda, buna ilişkin kararın gerekçesi değerlendirilmek suretiyle kovuşturmaya devam edilebilir.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayınız.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Şimdi, değerli milletvekilleri, biraz önce burada söz alan arkadaşlarımız “yargı yetkisinin devri” dediler, artık dosyanın kapatıldığını iddia ettiler. Burada dosyanın, davanın düşmesi söz konusu değil, durma kararı veriliyor. Eğer yabancı mahkeme burada mahkûmiyet kararı vermez ise dava kaldığı yerden devam ediyor, davanın düşmesi diye bir durum söz konusu değil. Cemal Kaşıkçı cinayetinin delillerinin toplanması noktasında ve bu cinayetin üzerine gidilmesi noktasında, Sayın Cumhurbaşkanımız başta olmak üzere, bütün milletimizin gözü önünde ve bütün dünyanın gözü önünde bu husus cereyan etti ve Türkiye'nin bu konudaki hassasiyeti bütün dünya tarafından bilinmekte ve sanıklar hakkında dava açıldı, firari sanıklar... Davanın zaman aşımına uğraması mı daha riskli...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Bitiriyorum, son cümle Başkanım, son cümle; önemli.

BAŞKAN – Ama ilave ek sürenizi verdim.

Teşekkür ediyorum Sayın Tunç.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Son cümleydi.

BAŞKAN – Kayıtlara geçirin.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Durma kararı veriliyor. Kanun açık, eğer mahkûmiyet kararı Suudi Arabistan adli makamlarınca verilmez ise dava kaldığı yerden devam edecektir. Kaldı ki Anayasa 138 gereğince bir yargı kararı hakkında da burada araştırma yapmamız mümkün değil.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, öneriyi okutup işleme alacağım.

2.- HDP Grubunun, 11/5/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, mültecilerin sorunlarının ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Mayıs 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

11/5/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/5/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Daniş Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

11 Mayıs 2022 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (18461 grup numaralı) mültecilerin sorunlarının ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 11/5/2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye’de şu sıra çok konuşulan göç meselesi ve göçmen sorunu, artık Türkiye’nin yapısal bir sorunu hâline gelmiş durumdadır. Suriye savaşı başladığı günden bugüne kadar AKP iktidarı resmen Türkiye’ye bir göç akını teşvik etmiştir. Bunu neden yaptı? Çok açık ve net, mültecileri kendi politikaları için araçsallaştırmak için yaptı; bu kadar açık ve yalındır. Hatırlayacak olursanız, Türkiye’de özellikle “tampon bölge” “uçuşa yasak bölge” “güvenli bölge” adı altında Türkiye’de yaşayan Kürt halkı ile onun coğrafyası ve Suriye’deki Kürt coğrafyası arasında bir Arap kuşağı yaratmak istedi. Yani bölgedeki demografik yapıyı değiştirmek için âdeta bir göç akını Türkiye’ye teşvik etmiştir ama geline noktada görüyoruz ki ne bunlar gerçekleşebildi ve şu anda göç sorunu, bu yapısal sorun Türkiye’nin büyük bir kanayan yarası hâline gelmiş durumdadır. Sadece bu mudur nedeni? Hayır. Biliyorsunuz, Türkiye aynı zamanda Avrupa Birliğiyle çeşitli uluslararası sözleşmelere imza atmış ve bu sözleşmelerin çeşitli yükümlülükleri var; bu yükümlülükleri yerine getirmede. Örneğin, AIHM kararları Demirtaş, Kavala için uygulanmadı ve bunlara karşı bir yaptırım uygulanmaması için de

sürekli mülteci kartını masaya koydu ve “Yunanistan kapılarını açarız, bilirsiniz.” diyerek sürekli mültecileri bu şekilde bir şantaj unsuru olarak kullandı; işte AKP’nin mülteciseverliği bu kadardır.

Evet, keşke sadece bununla kalınsaydı; Türkiye’de hakikaten onur kırıcı, rencide edici, aynı şekilde bir ticaret malzemesi hâline de getirmek istediler göçmenleri. Bizzat bu ülkenin Cumhurbaşkanı olan şahıs, Merkel’e dedi ki: “Merkel, paralar nerede?” Yani “Sen parayı verirsen biz Türkiye’yi bir göç merkezi hâline getirebiliriz...” Bu utanılacak bir şeydir, yerin dibine sokar bir Cumhurbaşkanını ama nafile.

Göçün nedenlerini hepimiz çok iyi biliyoruz. Göç, savaşların, çatışmanın, açlığın ve yoksulluğun sonucu ortaya çıkar ve tabii ki göçten en fazla sermayedarlar ve işverenler faydalanır çünkü ucuz iş gücüdür ve yerli iş gücünü de ucuzlatan bir şeydir aynı zamanda göç.

Peki, burada bir tek bunlar mı var? Hayır. Bu göç meselesinde bizi bekleyen önemli tehlikeler var. Bakın, son zamanlarda siyasette farklı kesimlerde farklı görüşlerle göç sorunu dile getiriliyor değil mi? Evet. Peki, iki görüş ve iki yaklaşım çok tehlikeli: Bir “Bu ülkeye ırkçılığı kışkırtacağız yani bir Arap düşmanlığı, bir göçmen düşmanlığı yaratacağız.” yaklaşımı var, diğer yaklaşımsa “Hiçbir şekilde geri göndermeyeceğiz.” diyen... Ki bunu, bu görüşü AKP iktidarı temsil ediyor ama her gün de geri gönderme projeleri yapıyor. Bakın, İdlib’de iskân politikası şeklinde niteleyebileceğimiz briket evler bir günde inşa edilmedi. Bu briket evler niye inşa edildi? Göçmenler geri gönderilsin diye ama bugün bizzat Cumhurbaşkanı dahi yaptığı açıklamada “Biz kimseyi geri göndermeyeceğiz.” diyerek aslında göçmenlere yalan söyleniyor ve alay ediliyor.

Yine, göçmenlik meselesi... Hatırlayacaksınız, geçtiğimiz ağustos ayında Ankara Altındağ’da Suriyeli bir göçmen katledildi ve o zaman bir program denemesi yapıldı. Bugün Türkiye’de iflas etmiş olan bu iktidar kaotik bir şekilde seçimlere girmeye hazırlanırken yarın öbür gün “sığınmacı sorunu” adı altında burada, Suriyelilere karşı kışkırtıcı provokasyonların önünü açma olasılığını Altındağ örneğinde gördük.

Peki, bütün bunlar karşısında ne yapılmalı? Bir kere bütün siyasi odaklar Türkiye’nin içinde bulunduğu bu tehlikeli durumun farkına vararak ırkçılığın ve ilkel milliyetçiliğin geliştirilmesinin önüne geçmeli, sorumluluk sahibi olmalı. Bir yangın bu ülkeyi sardığı zaman o yangını söndürmeye hiç kimsenin artık gücü yetmez. Bu, ciddi bir iştir; herkes bu ciddiyetle bu soruna yaklaşmak zorundadır. Burada yapılacak şeyleri biz bu sıralardan çok ifade ettik, bu kürsüden çok ifade ettik. Bir kere, Türkiye’de bir mülteci yasası üzerinde çalışılmalıdır, detaylı bir çalışma yapılmalıdır. Kolluk kuvvetlerinin inisiyatifine bırakılmamalı birçok şey, sivil kurumlar oluşturulmalıdır bu manada. Ayrıca “sınır ötesi operasyonlar” adı altına Suriye’nin iç işlerine müdahaleden, savaşı kışkırtan politikalardan derhâl vazgeçilmelidir. Göçle mücadele etmenin en temel yolu, barışı ülkede, bölgede, Suriye’de tesis etmeye katkı sağlamaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Göçmenler araç değildir, bu bilinmeli. Ona göre, uluslararası kriterlere göre muamele görmelidir göçmenler. Geri gönderme, mutlaka ve mutlaka gönüllülük esasına dayanmalıdır. Güvenlik ve barınma hakları uluslararası göçmenlik kriterlerine göre planlanmalıdır; başta AB ülkeleri olmak üzere, bütün dünya bu konuda ciddi bir şekilde sorumluluk almalıdır.

Ve son söz olarak şunu söylemek isterim: Özellikle bu son günlerde kışkırtılan bu göçmen sorunu yeni bir sorun değil, ülkenin hakikaten yapısal sorunu ve bu sorunla mücadele etmek için bunu hiç kimse bir seçim yatırımı gibi düşünmeye sakın ve sakın kalkmasın. Hakikaten bu ateş bütün bu ülkeyi sarar ve yakar. Bu konuda Türkiye Büyük Millet Meclisi hakiki bir sorumluluk almak zorundadır.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; göçmen, mülteci ve sığınmacılar hakkındaki grup önerisi üzerinde İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, AK PARTİ'nin belirgin bir göç politikasının olmadığını görüyoruz. “AK PARTİ'nin belirgin bir göç politikası neden yok?” diye sorduğunuz düşünüyorum, “Nereden bu kanyaya vardınız?” diye sorduğunuz görüyoruz. Çünkü geri ve yoz bir kişisel mantığın günlük söylemleri, talimatları “A-Ka-Pe”nin göç politikasını ortaya çıkarmaktadır. Kamuoyuyla paylaşılan, bilim çevrelerinde tartışılan, değişik toplum ve devlet kesimlerinin üzerinde antant kaldığı bir metin ortaya çıkarılamamıştır. Aslında, bu, politikasızlıktan başka bir şey değildir.

Değerli arkadaşlar, cumhuriyetin yerleşmiş bir göç politikası vardı, bunu titizlikle uyguluyordu ancak AK PARTİ iktidarının ensar-muhacir ikilemiyle açıkladığı olay, aslında emperyalist güç stratejisi olan tam bir stratejidir. AK PARTİ, 2011'den itibaren İhvancı stratejisini ithal göç politikalarıyla uyumlaştırarak bugüne kadar tatbik etmiştir.

Çok değerli milletvekilleri, bununla beraber, Suriye'de 3 harekât bölgemizde ve İdlib'de 6 milyon Suriyeli bizim insanlarımız tarafından beslenmektedir; altyapısından eğitimine, sağlığına, yönetimine, güvenliğine, her şeyine biz bakıyoruz. Ayrıca en az 40 bin kişilik bir ordu besliyoruz. Türkiye'nin Suriye nüfusu bölgesinde ticari ve ekonomik faaliyetleri konusunda pis kokular geldiği de söylenmektedir. “A-Ka-Pe”nin bölgenin ekonomisini, ticaretini hangi yandaşlara peşkeş çektiği sorgulanmaktadır.

Tüm göçmen ve mülteci sayısı bugün yaklaşık 8 milyon olmuştur. Bunların maddi ve manevi tüm yükleri iktidar tarafından bizim ülke insanımızın omzuna yüklenmiştir. Bugün, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener, grup konuşmasında göç meselesine değinerek, çeşitli atıflar yaparak, önerilerimizi de sunarak 2053 yılında Türkiye'de Suriyelilerin sayısının 35 milyon olacağına dikkat çekmiştir “Derhâl bir ulusal göç politikası oluşturulmalı.” demiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu politikalar oluşturulduktan sonra Suriye yönetimiyle diyalog kurulmalı ve Suriyeliler kendi vatanlarına mutlaka gönderilmelidir. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Uluslararası Göç Örgütüyle hukuki zeminde ilişkiler geliştirilmelidir. Başta seçim çevrem Adana olmak üzere tüm şehirlerimizde acilen gettolaşmanın önüne geçilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Bugün, artık, geçici koruma statüsünü ve düzensiz göç hareketliliğini belirleyen Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu üzerinde gerekli değişikliği yapmanın zamanıdır. İstisnai vatandaşlık uygulamalarında istisnalar gözden geçirilmeli, asla istisnai vatandaşlık verilmemelidir. Göçmen yoğunluğu hiçbir kent veya mahallede yüzde 25'i aşmamalıdır, seyreltme çalışmaları yapılarak hemen hayata geçirilmelidir. Güzel memleketimizi yolgeçen hanına çevirdiniz. Buradan uyarıyorum: Yakın gelecek büyük olaylara gebe olmadan önlem alalım. Bunu hiçbir Türk vatandaşı istemiyor ve hak da etmiyor. Nitekim milletimizin yüzde 87'si göçmenlerin ivedilikle ülkemizden gönderilmesini istiyor, ne var ki AK PARTİ iktidarı bir haftada 3 farklı görüş beyan ediyor ve milletimizin aklıyla dalga geçiyor. Böyle devlet yönetilir mi?

Milletimizin kürsüsünden iktidarı bir kez daha uyarıyorum: Kadim Türk yurduna daha fazla zarar vermeyin ve ülkemizi şahsi ikballerinizle yönetmekten vazgeçin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çulhaoğlu.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Levent Gök.

Sayın Gök, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çok önemli bir konuyu görüşüyoruz. Siyasal, ekonomik, kültürel, sosyolojik, insani açıdan değerlendirilmesi gereken pek çok konu var. Endişem şudur ki... Bu sorunun çözülememesi ve giderek toplumda artan kutuplaşmaların toplumlar arası nefrete, ırkçılığa ve şiddet olaylarına dönüşmesi tehlikesi karşısında

Türkiye'nin içinden çıkılamayacak bir sürece doğru sürüklenmesinden büyük bir endişe ettiğimi ifade etmek isterim. O nedenle bu sorun konuşulurken bu sorun görmezden gelinemeyeceği gibi insani boyutunun da asla gözden kaçırılmaması gerekir. Çünkü ortada hem insani bir sorun var hem de siyasi bir sorun var. Siyasi sorunun en büyük müsebbibi, Suriye iç savaşının tarafı olmanın ağır bedelini Türkiye'ye ödeten bu iktidardır değerli arkadaşlarım. Kapılar açılmış, "Gelen gelsin." denilmiş ama dünya nüfusunun yüzde 3'ü göçmenken ülkemize dünya ortalamasının 4 katı oranda mülteci, sığınmacı ya da geçici koruma altındaki yurttaşların gelmesine neden olan bir politika izlenmiştir. Böyle bir politika dünyanın hiçbir yerinde yoktur. Avrupa'nın, gelişmiş ülkelerin tavrı bakabilecekleri kadar mülteci almaktır. Örneğin, bu konuda Almanya 1 milyon 800 bin mülteciyi kabul etmiş ve onun gereklerini yerine getirerek geçen yıl 23 milyar euro harcamak suretiyle entegrasyonları ve sorunların çözümü konusunda önemli bir aşama kaydederek neredeyse mülteci sorununu bitirmiştir. Oysa Türkiye kapılarını açarken bugün dahi resmî rakamlarca 5 milyon mu, 6 milyon mu, 8 milyon mu olduğu konusunda net rakamların ortaya konulmadığı bir durumda Avrupa Birliğiyle 3 milyar euro artı 3 milyar euroya ulaşmak suretiyle Türkiye derin bir kaosun içerisine sokulmuştur. Bu süreç sonuçlandırılmalıdır, insani açıdan sonuçlandırılmalıdır ama Hükümetin politikasızlığı her alanda vardır.

Sayın Fahrettin Altun geçen ay "Nereden gelirlerse gelsinler mülteciler Türkiye'de gerçek bir cennet buldular." diyor. Cumhurbaşkanı kısa aralıklarla yaptığı çok değişik açıklamalarla bir kısmının gönderileceğini, sonra hiçbirinin gönderilmeyeceğini, sonra briket evler yapıldığı zaman 1 milyon Suriyelinin gönderileceğini söylüyor ama bugün de bakıyoruz ki yine hiçbirinin gönderilmeyeceği noktasına tekrar varabiliyor. Bu, tam anlamıyla bir politikasızlıktır, tam anlamıyla bir kaostur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

LEVENT GÖK (Devamla) - Hele İçişleri Bakanı... İçişleri Bakanı olaya emek sömürüsü üzerinden bakıyor ve "Bunları gönderirsek en çok sanayiciler ağlayacak." diyor yani Türkiye'ye gelen göçmenlerin, mültecilerin bir ucuz iş gücü olarak kullanıldığını da ne yazık ki itiraf ediyor. Bunların her biri insan haklarına aykırır değerli arkadaşlarım.

Şimdi, bu konuda, çözümü konusunda Türkiye'nin yapabileceklerinin çok daha ötesinde bir devlet politikasına ihtiyacımız var. Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliğinin bu konuda kuruluş tüzüğünde yer alan ve görevleri arasında bulunan şu maddeyi, geçici koruma altındaki bireylerin Komiserliğin yetki alanına girdiğini hatırlatarak Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliğini, bu konuda, toplumları uzlaştırma ve yeniden yerleştirme programı çerçevesinde derhâl göreve davet etmeliyiz değerli arkadaşlarım. Ve Hükümet bu politikalar konusunda samimi olmalı, bir yandan insani sorunu çözmeye yeltenirken bir yandan da Türkiye'de siyasi sonuçları olacak olaylara, kaosa neden olmamalı.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Atay Uslu.

Sayın Uslu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ATAY USLU (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sığınmacılar konusunda artık meselenin sığınmacılar, göç ve iltica olmadığına dair tablo her geçen gün netleşiyor; AK PARTİ'ye karşı, Cumhuriyet İttifakı'na karşı, Türkiye'ye karşı operasyon olduğu net. Çünkü siyaseti zehirleyen nefret dilinin, yine sığınmacılarla ilgili yalan ve yanlış bilgilerin kamuoyunu manipüle ettiğini net bir şekilde görüyoruz. Görülmelidir ve bilinmelidir ki "mevzubahis göç ise provokasyon meşrudur" anlayışını benimseyen siyasetin ömrü seçimle sınırlıdır. İrkçi öfkenin kabartılmasından geriye sadece tarihsel utanç sayfaları kalır. CHP tarihindeki 1945 Boraltan kara lekesi, CHP tüm Aras Nehri'nin suyuyla yüzünü yıkasa yine çıkmaz.

Değerli milletvekilleri, bugün HDP sığınmacılarla ilgili bir önerge veriyor. Ancak aynı parti Rakka, Deyrizor, Haseki'den gelen sığınmacıların PKK ve PYD terör örgütünden kaçtığını ifade edemiyor; aynı HDP, Suriye'yi kadınlara, çocuklara ölüm tarlası hâline getiren Esad'a, PKK'ya, YPG'ye, PYD'ye bir çift söz söyleyemiyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CHP bir rapor yayınladı, Sayın Kemal Kılıçdaroğlu da ön sözünü yazdı. Kemal Bey'in söylemlerine ve rapora baktığımızda, Kemal Bey'in raporu okumadığını görüyoruz. Bunu neden söylüyorsunuz? Raporda diyor ki: "İnsanların siyasi görüşü nedeniyle hayatları tehlikeye düşerse sınır dışı edilmez." Peki, Kemal Bey ne diyor? "Davul, zurnayla geri yollayacağız." diyor. Raporda diyor ki: "Sığınma bir insan hakkıdır." Peki, Kemal Bey ne diyor 2014'teki konuşmasında? "Suriyelileri vatana kabul etmek ihanettir." diyor. Raporda ne diyor? "Mültecilerle ilgili belediyeler çalışma yapmalıdır, bu alanda daha çok hizmet ortaya konmalıdır." diyor. Ama CHP'li Bolu Belediyesi ne diyor? Arkadaşlar, hangi CHP'ye inanacağız?

Bakın, geçen hafta Kemal Bey "kaçak sığınmacılar" ifadesini kullandı. Acaba terminolojiyi bilmediği için mi, kamuoyunu provoke etmek için mi kullandı? "Kaçak" ve "sığınmacı" yan yana gelecek kelimeler mi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

"Yollayacağız" da bir slogan. Göç hukukunun da bir dili vardır arkadaşlar; göç hukukunda "yollayacağız" diye bir terim yoktur "gönüllü geri dönüş" vardır.

Bakın, biz ülkemizde geçici koruma statüsünde bulunan sığınmacıların güvenli, huzurlu, gönüllü ve onurlu bir şekilde dönüşlerinden yanayız, bununla ilgili çalışmalar yapıyoruz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Kandırmayın, kandırmayın halkı! Halkı kandırmayın! Yapamazsınız, halkı kandırmayın! Halkı birbirine düşman etmeyin!

ATAY USLU (Devamla) - Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, G20 zirvesinde de Birleşmiş Milletler kürsüsünde de "Gelin, güvenli bölge kuralım." dedi. Uluslararası kuruluşlar, inisiyatifler buna "Evet." demedi. Ancak ne yaptık? Biz kendi çözümümüzü kendimiz uyguladık. Bugüne kadar 500 bin Suriyeli kardeşimiz gönüllü ve onurlu bir şekilde döndü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Barış gelmeden kimse dönemez. Barışı savunun önce, savaşa benzin dökmeyin.

ATAY USLU (Devamla) - Yapacağımız çalışmalarla 1 milyon sığınmacının daha gönüllü, güvenli geri dönüş süreçlerini başlattık arkadaşlar.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Her AK PARTİ milletvekili üçer sığınmacı alsın evine!

ATAY USLU (Devamla) - Değerli milletvekilleri, siyasete düşen görev süreci provoke etmek değildir, süreci yönetmektir.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Mültecileri kullanmaktan vazgeçin.

ATAY USLU (Devamla) - Bu sorunu asla yok saymıyoruz, insanca ve hukuki olarak yönetiyoruz ve buna talibiz. Göçmenleri âdeta sömürerek oy devşirmek isteyenler Avrupa'da çok. Bakın, Avrupalılar bu dili göçmenlere karşı, Müslümanlara karşı ve Türklere karşı kullanıyor. "Türkler, Müslümanlar Avrupa'yı işgal edecekler; defolun!" söylemi ile "Yirmi yıl sonra Suriye istilası" demek arasında ne fark var? Bir fark var mı? Her ikisi de bir provokasyondur, her ikisi de acizliktir değerli arkadaşlar. Binlerce yıla kök salmış, nam salmış Türklüğü bir hikâye uydurarak provokasyonla imtihan etmek ne sosyal demokrattır ne milliyetçiliktir; olsa olsa kirlî mihrakların oyuncağı olmaaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın hatip konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisinin sığınmacılarla ilgili raporuna atıf yaptı, Sayın Genel Başkanımızın konuyla ilgili açıklamalarına atıf yaptı ancak bunların hepsini bağlamından kopararak değerlendirdi. Sataşma nedeniyle söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Sataşma değil ama yerinizden İç Tüzük 60'a göre söz verelim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sataşmadır Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sataştı, ne söyledi efendim? (CHP sıralarından gürültüler)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bu söylediklerinizin hiçbirinde sataşma yok, “Bağlamından kopardı.” diyorsunuz Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, bir saniye efendim... Sataşmadır Sayın Başkan, rica ediyorum.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – “Bilmiyor.” dedi ya, “Anlamıyor kanundan.” dedi.

BAŞKAN – Bakın, yerinizden istiyorsanız söz vereceğim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, kürsüden istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Yoksa tutanakları isteyeceğim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bunun adı “sataşma”dır, kürsüden söz istiyorum.

BAŞKAN – İnceleyeceğim, bakacağım tutanaklara.

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, efendim. Sayın Başkan, bir saniye efendim...

BAŞKAN – Tutanakları isteyeceğim, müsaade edin.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bir saniye, bakın...

BAŞKAN - Siz de yaptınız bu görevi, biliyorsunuz usulü.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Mikrofonu açarsanız cümlelerimi biraz daha ayrıntılandıracağım.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepiniz biliyorsunuz ki hatibin yapmış olduğu sataşmadır. Cümleleri biraz daha açıklamak istiyorum. Cumhuriyet Halk Partisinin sığınmacılarla ilgili raporundan söz etti, sığınmacılarla ilgili raporda sığınmacıların Türkiye’de kalması yönünde bir değerlendirme yapıldığı şeklinde bir açıklama yaptı. O raporu iyi okumamış bu arkadaşımız. O raporda böyle bir ifade yok.

BAŞKAN – Bu sataşma değil ama.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bir saniye, devam edeyim, sözümü kesmeyin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – O raporda böyle bir ifade yok, tam tersine sığınmacılarla ilgili kapsamlı bir program çerçevesinde bunların geri dönüşlerinin sağlanmasına yönelik ifadeler vardır.

İkincisi: Hatip konuşmasında diyor ki rapora atıfla “Efendim, siyasi görüşleri nedeniyle hiç kimse memleketine geri gönderilmemeli.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Evet, bunun konumuzla herhangi bir ilgisi yok. Bu kişiler, Suriye’den gelen milyonlarca kişi siyasi görüşleri nedeniyle değil, Suriye’deki iç savaş nedeniyle, Suriye’de Türkiye’nin de bir şekilde müdahil olduğu, tarafı olduğu iç savaş nedeniyle Türkiye’ye kaçmışlardır.

Üçüncüsü: Sayın hatip diyor ki: “Terminolojiye hâkim olun.” ama konuşmasını “göçmen” kelimesiyle bitirdi.

Onlar göçmen değil Sayın Hatip, sığınmacı.

Sayın hatip 1945 yılına giderek Cumhuriyet Halk Partisinin konuya ilişkin yaklaşımlarını değerlendirerek “Aras suyuyla bile yüzünü yıkasa Cumhuriyet Halk Partisi geçmişini temizleyemez.” dedi.

Bunların hepsi sataşmadır Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun kürsüye, buyurun kürsüden... Sataşma kısmı burasıydı.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yani bu kadar uğraştırmaya gerek var mıydı?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Boş ver! İki misli anlatmış oldun.

BAŞKAN – Buyurun. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu kadar uğraştırmaya gerek yoktu, sataşma olduğu açık.

Sayın hatibe tavsiye ediyorum, o raporu bir daha okuyun. Sayın Genel Başkanımızın dün paylaşmış olduğu ve 2015 yılından bu yana sığınmacılarla ilgili çeşitli tarihlerde yapmış olduğu “Onlar geri dönsün, onları usulüne uygun bir şekilde ülkelerine geri göndereceğiz.” açıklamalarını kapsayan “tweet”ini de videosunu da izlesin. Bunların adı “sığınmacı”dır değerli hatip, göçmen değildir “göçmen” diyorsunuz, bunlar sığınmacıdır. Bu insanlar, milyonlarca Suriyeli Türkiye’ye ülkesindeki iç savaş nedeniyle gelmiştir ve bu iç savaşı tetikleyen ülkelerin başında Sayın Tayyip Erdoğan’ın yönettiği bu devlet gelmektedir, bu Hükümet gelmektedir.

SALİH CORA (Trabzon) – Ya, bırak!

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Isparta) – Böyle bir şey yok.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Hepiniz biliyorsunuz.

Bakın, Sayın Tayyip Erdoğan’ın 1 Ekim 2014 tarihindeki Türkiye Büyük Millet Meclisi konuşmasını açıp okuyun. Siz, o tarihte yoktunuz herhâlde.

MEHMET UĞUR GÖKGÖZ (Isparta) – Ben İl Başkanıydım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Açıp okuyun, tutanaklarda var. Ertesi gün, ben burada, bu kürsüde konuştum. Sayın Erdoğan “Şam yönetiminin gönderilmesi öncelikli hedefimizdir.” diyor, 1 Ekim 2014, açın bakın tutanaklara. Siz neden bahsediyorsunuz? Şam yönetimini göndermek gibi bir hedefe kilitlemiş olan Türkiye, Suriye’deki savaşın tarafı olmuştur; silah göndermiştir, mühimmat göndermiştir, IŞİD gerekçesini kullanmıştır. IŞİD’le mücadelesi yıllar sonradır, başlangıçta IŞİD’i hoş görmüştür.

SALİH CORA (Trabzon) – Hoş görenlerle aynı masada oturuyorsunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İftiraya bak ya! İftiraya bak!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Şimdi, bu arkadaşlarımız diyor ki: “Türkiye’deki Suriyelileri göndermeyeceğiz.” Arkadaşlar, bakın, bunların ucuz emek olması bizim sanayimiz için büyük bir tehlikedir. Bir ekonomide hangi üretim faktörü bollaşıyorsa ona yönelik üretim artar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Evet, bitiriyorum cümleleri.

Düşük teknoloji sanayiler gelişir. Bunlar ülke için yarar değil zarardır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, hatip nefret dili kullandığımızı ifade etti, ima etti, “provokasyonu meşrulaştırmak” olarak söyledi. Rakka’dan, Deyrizor’dan ve başka...

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hatibimiz cevap verecek.

BAŞKAN – Sayın Hatimoğulları Oruç, buyurun.

6.- *Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç’un, Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz tam tersi, barış dilini kullanıyoruz. Nefret dilini bugüne kadar bu ülkede örgütleyen ve halkı, toplumu kutuplaştıran dili ve politikaları bizzat AKP’nin kendisi yapmıştır; bu birincisi.

İkincisi, Rakka, Deyrizor vesairenden gelen Suriyeliler için laf söylüyor. Bakın, Kobani'den geldikleri zaman...

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Ayn el Arap orası, Ayn el Arap.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – ...insanlar göç ettiklerinde, çeşitli sosyal kurumlar, onlara bir tas çorba verdikleri için şimdi Kobani kumpas davasının ikinci etabından yargılanıyor. Bunlar göçmenseverler.

SALİH CORA (Trabzon) – Kamuran Yüksel'i...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Üçüncüsü, Esad'ı gönderme ve gidip orada, camide namaz kılma Erdoğan'ın hayaliydi, doğru mu? Doğru, onun hayaliydi ama şimdi bunu başaramadığı için "Esad'la nasıl görüşürüm?" diye Körfez ülkelerini sırayla görüşmeye gönderiyor. Birleşik Arap Emirlikleri'ni gönderdi, başkasını gönderdi, başkasını. Şimdi, Esad'la resmî olarak bir araya gelmek için Erdoğan can atıyor, bunu bütün dünya kamuoyu biliyor; yarın da görüşecekler. Aynı şeyi Mısır'da Sisi için yaptı, gene görüşmek için elli takla attı. Biraz önce konuştuk, Kaşıkçı cinayetinde Suudi Arabistan Prensine dönük söylenen sözler... O sözlerden sonra da gitti, zaten doğru düzgün bir protokolle de karşılanmadı, onu da hatırlatayım. Arabistan'a gitti, şimdi Esad'ın da yanına gidecekler.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ne diyorsun ya, ne? Sonuca gel, sonuca. Ne diyorsun?

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Bir diğeri, İŞİD'i, El Nusra ve uzantısı örgütleri destekleyerek zaten Türkiye'ye göç akımının önünü açtınız.

SALİH CORA (Trabzon) – Kerem Gökalp öyle demiyor.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Bunu AKP kendi eliyle yaptı, yapmaya da devam ediyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Kobani davası tanığı Kerem Gökalp öyle demiyor.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – O yüzden barış diyoruz, barış; barışa hizmet etmek zorundasınız.

SALİH CORA (Trabzon) – Kobani davası tanığı Kerem Gökalp öyle demiyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataşma Cora!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Göçmenlerle ilgili söylemimiz çok net. Bu kadar göçmen seviyorsanız gelin, Türkiye Büyük Millet Meclisinde göçmenlikle ilgili yasayı çıkaralım. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Hep beraber, göçmenlikle ilgili yasa yapımında elimizi altına koyalım. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ne demiş oldu ki? Ne demiş oldun ya?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Mülteciler, mülteci sayısı, statüsü verilsin!

ATAY USLU (Antalya) – Başkanım, raporu okumadığım...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Bir de Göç Komisyonu Başkanymışsın.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Mültecilerin statüsünü verin önce!

BAŞKAN – Efendim, Sayın Uslu...

ATAY USLU (Antalya) – Raporu okumadığım...

BAŞKAN – Sayın Uslu, duyamıyorum, biraz yüksek sesle.

ATAY USLU (Antalya) – Raporu okumadığımla ilgili farklı noktalarda itham var. Söz hakkı istiyorum sataşmadan.

BAŞKAN – Raporu okmadığınızı söylemesi bir sataşma değil ki.

ATAY USLU (Antalya) – Söyledi arkadaşlar.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çarpıttığı söylendi.

ATAY USLU (Antalya) – Çarpıttığımı söyledi, raporu okumadığımı söyledi.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Bir daha oku, bir daha oku!

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Oku sende, oku! Bir daha oku!

ATAY USLU (Antalya) – Çarpıttığımı söyledi.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın... Sayın milletvekilleri, bu şekilde her en ufak söylemi bir satışa kabul edip kürsüden gidersek biz bu süreci sürdüremeyiz.

ATAY USLU (Antalya) – Kısa bir açıklama yapmam lazım Başkanım.

BAŞKAN – Yerinizden buyurun.

ATAY USLU (Antalya) – Kısa bir açıklama...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yerinden, yerinden.

ATAY USLU (Antalya) – “Raporu okumadın.” diyerek bütün ifadeleri değersizleştirdi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yerinden yap, tamam, mühim değil.

ATAY USLU (Antalya) – Efendim, kürsüden konuşmak istiyorum. İki grup da aynı şekilde satışta bulundu.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Ya, oku, bir daha oku. Ne olacak? Bir daha oku!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Atay Bey, yerinden iki dakika...

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Bir daha okumak zor mu?

BAŞKAN – Sayın Uslu, yerinizden buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- *Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun, Adana Milletvekili Tulay Hatmoğulları Oruç'un satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ATAY USLU (Antalya) – Değerli milletvekilleri, bakın, CHP'nin raporunu okudum ve CHP'nin raporu çok güzel bir rapor, keşke o raporu Kemal Bey de okusaydı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kemal Bey ön sözünü yazmış ama okutmamışsınız çünkü içinde...

BAŞKAN – Sayın Uslu, yeni bir satışmaya sebep vermeyin, rica ediyorum.

ATAY USLU (Antalya) – Tamam.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Bir daha oku sen, bir daha oku!

BAŞKAN – Açıklama için söz istediniz.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Bir daha oku, bir daha!

ATAY USLU (Antalya) – Raporun içinde diyor ki: “Mültecileri ötekileştiren, ırkçı saldırıya maruz kalan hareketler engellenmelidir.”

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Mülteci statüsünü tanıyor musunuz?

ATAY USLU (Antalya) – Kemal Bey bir konuşmasında diyor ki: “Sığınmacılar oy kullanacak.” Sığınmacılar nasıl oy kullanır vatandaş olmadan?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Vatandaş yaptınız.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Vatandaş yaptınız, vatandaş yaptınız.

ATAY USLU (Antalya) – Kemal Bey ne diyor biliyor musunuz?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Para verenleri vatandaş yaptınız. Vatan satılık, vatandaşlık satılık, satılığa çıkardınız ülkeyi.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Kaçını vatandaş yaptığınızı biliyor musunuz?

ATAY USLU (Antalya) – “Suriyeliler çalışıyor, bizim çocuklar kapılarda bekliyor.” Bu, ötekileştirme değil midir? (CHP sıralarından gürültüler)

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Kaçını vatandaş yaptığınızı biliyor musunuz?

ATAY USLU (Antalya) – Devam edelim arkadaşlar...

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Kaçını vatandaş yaptınız? 100 bin mi?

ATAY USLU (Antalya) – Bakın, biz PKK'yla da, PYD'yle de, YPG'yle de...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Mültecilerin statüsünü tanı, ondan sonra konuş.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin, sözlerini bitirsin konuşmacı.

ATAY USLU (Antalya) – ...DEAŞ'la da mücadele ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Bir tanesini bile yapamadınız.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Yalan söylüyorsun!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Mültecileri istismar etme, statüsünü tanı, ondan sonra konuş.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Yalan, hiç mücadele ettiğin yok, hikâye anlatıyorsun.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ATAY USLU (Antalya) – Bakın, biz Irak’tan gelenleri, Suriye’den gelenleri Türkmen, Kürt, Arap diye ayırmadık.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Onlar misafir değil mülteci, mülteci!

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Örgütlere, çetelere silah veriyorsun, ne mücadelesi?

ATAY USLU (Antalya) – Bürokratken Ayn el Arap’tan gelenlerle ilgili tahliye süreçlerinde bulunduk; hiç kimsenin kimliğini sormadık, bir haftada 200 bin Suriyeliyi kabul ettik.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Savaştan kaçıp geldiler, sizin çıkarttığınız savaştan! Sizin benzin döktüğünüz savaştan kaçtılar, buraya geldiler.

ATAY USLU (Antalya) – Oradan gelenlerin hepsi Kürt’tü ve Esad onlara kimlik kartı bile vermemişti ama biz insan olarak, sığınmacı olarak kabul ettik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sen çeteleri desteklemeye devam et. Çeteleri destekliyorsun, çetelere silah veriyorsun.

ATAY USLU (Antalya) – Değerli arkadaşlar, bakın, yalnızca 7,5 milyon Suriyeli kendi ülkesini terk etti; 3,7 milyonu Türkiye’de.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yasayı çıkarın önce, yasayı getirin önce.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Yolgeçen hanı yaptınız be!

ATAY USLU (Antalya) – 900 bini Lübnan’da.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Uluslararası sözleşmeleri imzalayın önce. İkiyüzlülük yapmayın, ikiyüzlülük yapmayın!

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Vatandaş bağıyor: “Yolgeçen hanı yaptınız!” diye.

BAŞKAN – Arkadaşlar, böyle bağıracak olmaz bu iş.

ATAY USLU (Antalya) – 600 bini Ürdün’de, 150 bini Mısır, 600 bini Almanya’da; İsveç’te var, Kuzey Amerika’da var. Peki, onlar neden dönmüyor? Neden 3 milyon 700 bin sığınmacı dünyanın farklı ülkelerine dağıldılar da dönmüyor?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Mültecilik statüsünü tanıyın, uluslararası sözleşmeleri imzalayın.

ATAY USLU (Antalya) – Çünkü orada güvenli geri dönüş şartları oluşmadı çünkü orada ölüm var çünkü orada bombalar var; Cumhurbaşkanımızın da dediği bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Başkan, bir saat konuşacak mı?

BAŞKAN – Sayın Zeybek, grup adına Sayın Grup Başkan Vekili söz talep etti ve “Sayın milletvekili kullansın.” dedi. Her şeyin bir usulü var.

ATAY USLU (Antalya) – Orada savaş olduğu sürece, ölüm olduğu sürece dönüş olmayacak ancak güvenli bölgeyi gerçekleştirdik.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Çekinceyi kaldırın, çekinceyi kaldırın! Mültecilikle ilgili çekinceyi kaldırın önce, sonra konuşun.

BAŞKAN – Devam edin Sayın Uslu.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Kaç dakika konuşuyor Sayın Başkan?

ATAY USLU (Antalya) – Güvenli bölgeye güvenli, onurlu ve gönüllü geri dönüş gerçekleşiyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Sayın Hamzaçebi, buyurun.

38.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin, Antalya Milletvekili Atay Uslu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz Suriye’de barışı tesis edeceğiz, ondan sonra sığınmacıları kendi gönül rızalarıyla ülkelerine dönmeye ikna edeceğiz ve o şekilde dönecekler; siz kavramları karıştırıyorsunuz.

ATAY USLU (Antalya) – Kemal Bey öyle söylemiyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Biraz önceki açıklamamızda bir şey vardı, onu eksik bıraktım, onu da tamamlayayım. “Sayın Kılıçdaroğlu ‘kaçak sığınmacı’ dedi.” diyorsunuz.

ATAY USLU (Antalya) – Evet.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Birkaç gün önce gazetelerde bir haber vardı: “Beyoğlu’nda 150 civarında kaçak sığınmacı yakalandı ülkelerine geri gönderilmek üzere.”

ATAY USLU (Antalya) – “Kaçak göçmen” ile “kaçak sığınmacı”yı karıştırmayın lütfen. Sığınmacının kaçığı olmaz. Göçmen düzensizdir.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Kaçak sığınmacı... Nasıl girdi bunlar Türkiye’ye? Bakın, Türkiye’yi, sınırları yolgeçen hanına çevirdiniz ve insanlar ellerini kollarını sallayarak giriyorlar.

ATAY USLU (Antalya) – Düzensiz göçmenle mücadele ediyoruz, sınırlarımızı da tutuyoruz. Türkiye sınırlarını tutuyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Aslında onlar sizin müsamahanızla, sizin bilginiz dâhilinde, iktidarın bilgisi dâhilinde giriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ATAY USLU (Antalya) – “Sınırlarını tutmuyor.” demek Mehmetçik’in emeğine hakarettir.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

Sayın Hamzaçebi, buyurun tamamlayın.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Konuşmamı tamamladım Sayın Başkan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yerimden kısa bir açıklama...

BAŞKAN – Yerinizden açıklama...

Buyurun Sayın Beştaş.

39.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Antalya Milletvekili Atay Uslu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu, sayın hatibin İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna bağlı alt komisyonun Göç Komisyonunun Başkanı olması büyük bir talihsizlik; kendisinden sığınmacılara yönelik daha objektif ve uluslararası hukuku dikkate alan bir söz kurmasını beklerdim.

SALİH CORA (Trabzon) – Hiç alakası yok, büyük bir şans.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben de bir dönem İnsan Hakları Komisyonunda görev yaptım yani bunu öncelikle söyleyeyim.

ATAY USLU (Antalya) – “Sığınmacılık insan hakkıdır.” dedik, “Yaşam hakkıyla bağlantılıdır.” dedik, daha ne diyelim?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir de yani bütün dünya Kobani’ye “Kobani” diyor, o “Ayn el Arap” diyor; ırkçılık böyle bir şey, Kürt düşmanlığı böyle bir şey. Başka bir şey demiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 200 bin Kürt nereden geldi?

ATAY USLU (Antalya) - PKK’dan kaçan, PYD’den kaçan Kürtleri görmemektir, onlara terör örgütü diyememektir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Nereden geldi? Niye yeri söylemiyorsunuz? Adını niye demiyorsunuz?

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Kobani’den geldi, Ayn el Arap’tan gelmedi. İlla Arapçasını söyleyeceksiniz.

40.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sayın milletvekilimiz, millî iradenin tecellisi yönünde bir görevlendirmede bulunmakta ve görevini de en güzel şekilde ifa etmektedir. Daha önce bürokratik yaşamında da bu konunun uzmanı olarak devlete, millete hizmet etmiş bir kimsedir. Sığınmacı ile göçmeni çok iyi ayırt eden, en iyi ayırt eden uzmanlarımızdandır. Bu konuda söylediği de asla ırkçılıkla ilgisi olmayan, tam tersine, bütün kardeşlik hukukunu...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kobane'ye neden “Ayn el Arap” diyorsunuz ya? Kobane, Kobane'dir, niye demiyorsunuz?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – İrkçisiniz, ırkçı! Kürt düşmanlığı...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Esad oraya “Ayn el Arap” diyor ya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ... Türk'üyle, Kürt'üyle, Arap'ıyla, Müslüman'ı, Hristiyan'ı, Yahudi'yle bütün mazlumları kucakladığımızı ifade eden bir yaklaşıma siz niye tahammül gösteremiyorsunuz, onu anlayamıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Esad “Ayn el Arap” diyor ya.

SALİH CORA (Trabzon) – Diyarbakır da Diyarbakır'dır, siz “Amed” diyorsunuz.

ATAY USLU (Antalya) – PKK'dan kaçanlar, sığınmacılar neden geri dönmüyor?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Esad öyle diyor Esad! Esad'ın peşinden gidiyorsunuz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yok birbirinizden farkınız.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – “Kobane düştü düşecek.” dendiğinde niçin “Ayn el Arap” demedi peki?

SALİH CORA (Trabzon) - Bütün dünya Diyarbakır'a “Diyarbakır” diyor, bütün dünya Diyarbakır'a “Diyarbakır” diyor, siz demiyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İki adı var; bir “Amed”, bir “Diyarbakır”.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Grup Başkan Vekilleri, teşekkür ediyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, 26/4/2022 tarihinde İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve arkadaşları tarafından, Çatalca ve Silivri'nin bazı köy ve mahallelerinde yaşanan mülkiyet sorunlarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Mayıs 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

11/15/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/5/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve arkadaşları tarafından, Çatalca ve Silivri'nin bazı köy ve mahallelerinde yaşanan mülkiyet sorunlarının araştırılması amacıyla 26/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3415 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 11/5/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Silivri ve Çatalca'nın toplam 8 köyünün tapu sorunuyla ilgili tekrar huzurunuzdayım. Bu sorunu daha önce de bu kürsüden birkaç kez gündeme getirdim.

Silivri'nin Çayırdere, Sayalar, Danamandıra köyleri, Çatalca'nın Gümüşpınar, Yaylacık, Aydınlar, Hallaçlı ve Karamandere köyleri. Bu köyler halkı yüz kırk dört yıldır bu arazileri kullanıyorlar hatta Yaylacık köyü beş yüz yıldan beri kullanıyor. Bu insanlar bu arazilerde yüz yılı aşkın bir zamandan beri bulunuyorlar, II. Abdülhamit'in iradesiyle o köylere yerleştirilmişler. 1878 Berlin Antlaşması'ndan sonra Balkanlardan büyük bir göç olunca bu insanlar padişah iradesiyle buraya yerleştirilmişler. O tarihten bu yana bu arazileri bu vatandaşlarımız kullanıyor, şimdi onların sorunları. Gelgelelim tapu sahibi değiller. 2017'de Mecliste tüm partilerin olumlu oyuyla bir kanun kabul edildi; köy yerleşik alanında 5 bin metrekareye kadar olan yerlerin tapularını almaları için. Hangi bedelden? Rayiç bedelden. İşlemedi bu. 2019 yılında bir kanun daha çıktı ki buna Cumhuriyet Halk Partisi olarak katkımız son derece büyüktür. Bu sefer rayiç bedelin yüzde 50'si oranında bir bedelle köy yerleşik alanında 7 bin metrekareye kadar olan yerlerin tapusunun vatandaşa verilmesi benimsendi; peki, güzel. O yasa uyarınca bir kısım vatandaşlarımız tapularını aldılar ama hâlâ alamayanlar var, hâlâ alamayanlar var.

Şimdi, asıl ana sorun, köy yerleşik alanı dışındaki tarım arazilerinin tapularının alınması meselesi. 2017 ve 2019'da çıkarılan kanunlar bu konuda bir düzenleme yapmadı. Bunun yerine konuyla ilgili "Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkındaki Kanun hükümleri bu konuda uygulanır." denildi. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bu şekilde söyledi. Evet, öyle bir kanun var, 2012 yılında çıkmıştı. Daha sonra, bu kanun kapsamındaki tarım arazileri için ilave bir düzenleme daha yapıldı 2019 yılında. İmar planı içinde yer alan ve tarımsal amaca ayrılan yerler ya da herhangi bir şekilde bir amaca tahsis edilmiş olmayan tarım arazileri de kullanıcılarına rayiç bedelin yüzde 50'si oranında bir bedelle satılır. Peki, ne diyor kanun ama? 30/11/2011 ile 30/11/2014 tarihleri arasında bu arazileri bu vatandaşlar kullanacak, şart bu. Ya, arkadaşlar, yüz kırk dört yıldır kullanıyor, iki üç yıl kullanmamış olabilir, elimde yazılar var. "Efendim, daha önce kullanmışsınız ama o üç yılda kullanmamışsınız. Sonra bakıyoruz, 2014'ten sonra da kullanımınızı görüyoruz ama o üç yıl kesintisiz kullanım şartını taşımadığınız için talebinizi reddediyoruz." Birinci mesele bu.

İkinci mesele bedel; bedel yüksek arkadaşlar. Metrekare 55 lira, rayiç 110; yarısı alınacak, 55 lira; peşin öderse 45 lira. Şimdi, AK PARTİ'den konuşacak arkadaşımız diyecek ki: "45 lira muhtemelen." Bu 8 köyün hepsi orman köyü, orman köylüleri Türkiye'nin en yoksul köylüleridir arkadaşlar. Kişi başına gelirin onda 1'i düzeyinde bir gelire sahiptir. Zannetmeyin ki bu köylülerin cebinde para var. "Ya, versin 100 bin lira, 200 bin lira, 300 bin lira." 100 bin lira, 200 bin lira burada konuşanlar için hiçbir şey ifade etmeyebilir ama o köylü için bir servet değerinde, bu köylüler ödeyemiyor. Bu 8 köyü ramazanın hemen öncesinde ve ramazanın ilk haftasında tekrar ziyaret ettim, 8 köyün halkını dinledim, sorun büyük. Köy yerleşik alanını 35 liradan satın "Tarım arazisini 55 liradan satıyoruz." demek olur mu? Zamanın Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilileri onlara şöyle demiş: "Ya, köy yerleşik alanının yarısı kadar bir bedel gelir size." Makul, köy yerleşik alanı daha pahalıdır. Tam tersi olmuş, köy yerleşik alanındaki fiyatın 2 katı fiyat geliyor vatandaşlarımıza. Bunu çözmemiz lazım. "Efendim, beş yılda onu eşit taksitle ödeyecek." Bu parayı ödeyemiyor bu vatandaşlarımız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ret yazıları var önümde, mesela diyor ki: “Ot biçme faaliyetinde bulunduğunuz anlaşılmıştır, bu nedenle reddediyoruz.” Ot biçmek tarım değil midir, tarımsal faaliyet değil midir? Bir yazı var önümde. “Efendim, parselin bir kısmını bahçe, bir kısmını konut olarak kullanıyorsunuz; reddediyoruz, tamamında bir tarımsal faaliyet yok.” Yakışmıyor... Yok, orman alanında kalıyor, ret. Orman alanında kalanlarla ilgili çözüm var; Orman Kanunu’nun ek 16’ncı maddesi var, yine onu tamamlayan yeni bir kanun birkaç hafta önce burada çıktı.

Bakın, ben not aldım, Çayırdere’den bir vatandaşımız diyor ki: “Benim dedemin dedesi burada öldü, dedem burada öldü, babam burada öldü, ben bu tapuyu alamadım şu ana kadar. Bu konuşulan fiyatlarla da alma imkânım yok.” Arkadaşlar gelin, yeni bir kanun çıkaralım, yeniden sorunu çözelim.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Hayrettin Nuhoğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çatalca ve Silivri ilçelerinin mahallelerinde yaşayan köylülerin sorunları hakkında Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine İYİ Parti adına söz aldım. Selamlarımı sunarım.

Bütün büyükşehirlerde olduğu gibi İstanbul’un mahalleye dönüştürülen, eskiden köy olan yerleşim yerlerinde sorunlar her geçen gün artarak devam etmektedir. Çatalca ve Silivri başta olmak üzere İstanbul’un Şile, Beykoz, Çekmeköy, Tuzla, Pendik, Sarıyer, Eyüpsultan, Arnavutköy, Başakşehir, Büyükçekmece ve Küçükçekmece ilçelerindeki köylü sorunları benzer olup çözüme kavuşturulması şarttır.

Biz İYİ Parti olarak, İstanbul İl Başkanlığımızın “Anlat İstanbul Programı” kapsamında milletvekillerimiz, Genel Merkez yöneticilerimiz, belediye meclisi üyelerimiz, il ve ilçe teşkilatı mensuplarımızla birlikte üç aydan bu yana sahadayız. 39 ilçenin her mahallesinde halkla beraber oluyoruz, şu ana kadar 23 ilçeyi tamamladık. Muhtarlarla konuşuyoruz, bütün sorunları yerinde görüyor, sıkıntıları, beklentileri öğreniyoruz, çözüm üretmeye çalışıyoruz. En büyük sorunun, arazi kullanımlarıyla ilgili mülkiyet, tapu, mirasçıların durumu ve ecrimisil bedelleri olduğunu söylemek mümkündür. Tarım alanları hızla azalırken ziraatla iştigal eden çiftçilerimizin girdi fiyatlarının aşırı artışı sebebiyle, hayvancılıkla iştigal edenlerin de benzer sebeplerle üretimden vazgeçmekte olduklarına şahit olduk.

Değerli milletvekilleri, bugünlerde, aynı bölgede bulunan Arnavutköy, Başakşehir ve Küçükçekmece ilçelerimizi kapsayan “Kanal İstanbul” denilen hayalî proje kapsamında büyük bir sorun yaşanmaktadır. Bunun sebebi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının daha önce resen değiştirdiği 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı kapsamında, yine resen değiştirdiği 1/5.000 ölçekli imar ve 1/1.000 ölçekli uygulama imar planıyla o alanı rezerv yapı alanı ilan etmiş olmasıdır. Bu şekilde, bu bölgede yaşayan ve yerleşik olan hak sahipleri perişan edilmektedir. Tamamen ve sadece rant için yapılan bu değişikliklerle bazı yandaşlar korunmakta, bölge âdeta yağmalanmaktadır. Yeni planlara göre hak sahipleri kendi yerlerini bile bulamayacak duruma düşürülmüştür. Bu hak sahipleri, oluşturdukları bir platform aracılığıyla haklarını aramakta, seslerini duyurmak istemektedirler. Yarın da İstanbul Bölge İdare Mahkemesinde dava açacaklarını biliyor ve onların yanında olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bu vesileyle bir konuya özellikle tekrar dikkat çekmek istiyorum. İlan edilen rezerv alanıyla İstanbul’a yeni ve çok büyük ölçüde ihanet edilmektedir. Hayalî Kanal İstanbul Projesi gerçekleşme bile o bölge iskâna açılmaktadır. Yakın gelecekte 3 milyona yakın yeni nüfusun gelmesiyle İstanbul yaşanmaz hâle gelecektir. Deprem, ulaşım ve müsülaj başta olmak üzere, önemli sorunlar çözümsüz olacaktır. Bu ihanetten derhâl vazgeçilmesi gereklidir. Biz şimdilik uyarımızı yapıyoruz. İlk seçimle birlikte İYİ Parti iktidarında bütün bu saçmalıklara son verileceğini belirtmek isterim.

Bölgedeki sorunların çözümüne katkı sağlayacağı için Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini desteklediğimizi ifade ediyor, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Murat Çepni, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız, evet, birbirine çok benzer bir siyasetin yaşanan sonuçlarıyla karşı karşıyayız yani memleketin dağı, taşı, suyu, ormanı AKP'den korunmaya çalışılıyor ama Silivri ve Çatalca'daki durum tabii kendi özgü bir durum. Yani yüz kırk dört yıldır insanlar buraya yerleşmişler ve bizzat padişah tarafından yerleştirilmiş. Şimdi, AKP'ye sorsanız, padişahın mirasına fazlasıyla sahip çıkıyor; padişah sevdalı bir hareket. Padişahın bu politikasını almıyor yani sarayın halk tarafından beslenme politikasını alıyor fakat sarayın bu yerleştirme politikasını nedense takip etmiyor; tam bir AKP tüccar politikası.

Şimdi, bu insanlar yüz kırk dört yıldır -daha da fazlası olanlar var- buraya yerleşmişler. Şimdi, AKP'ye tabii para lazım, bazen böylesine uygulamalarla yani "Tapunuz yok, şunu yaparsanız tapu alacaksınız, bunu yaparsanız tapu alacaksınız..." Rayiç bedeliyle, onun dışında başka türlü uygulamalarla, her türlü ayak oyunuyla insanlar mağdur edilmeye çalışılıyor fakat bir başka taraftan da Cumhurbaşkanlığı kararlarıyla, acele kamulaştırmalarla emekçi köylünün ekmeğine, işine, tarlasına el koyan bir AKP pratiğiyle karşı karşıyayız.

Şimdi, bakın, sadece bu değil, yakın zamanda Konya'da Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsünün arazisine TOKİ tarafından el konulmaya çalışılıyor, burası inşaata açılacak. Muhtemelen yine Trabzon Akçaabat'ta da aynı biçimde denize sıfır araziler inşaata açılmaya çalışılıyor. Yine, Alaçatı'da 128 dönümlük doğal sit alanı inşaata açılmaya çalışılıyor. Muhtemelen bu Silivri ve Çatalca bölgesi de bir biçimde TOKİ'ye peşkeş çekilmeye çalışılıyor yani AKP iktidarı ülkenin ismini TOKİ cumhuriyetine dönüştürmüş durumda. Buradaki emekçi köylü de yani yüzyıllardır burada yaşayan köylü de bir biçimde, fiilen, bugün ya da yarın o köylerden göç ettirilmeye çalışılıyor; göç edip kentlerde ucuz iş gücüne, açlığa, yoksulluğa, işsizliğe mahkûm bırakılmaya çalışılıyor yani komplike bir saldırı konseptiyle karşı karşıyayız. Yani devlet, ormanları, tarım arazilerini koruması gerektiğini Anayasa'ya dayandırmasına rağmen -kendi Anayasası'na- bugün, tam tersine, halklar, emekçiler, köylüler ormanları, tarım arazilerini devletten, AKP'den korumaya çalışıyor. Düşünün, bu ülkenin yüz ölçümünün yarısından fazlası maden sahası ilan edilmiş durumda. Bunu bizzat AKP yapmış yani AKP bugün her tarafı, kentleri bitirdi, kentleri beton sahasına dönüştürdü, şimdi de tarım arazilerini, kırları betona boğmaya çalışıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Sonuç olarak şunu söylemek istiyoruz: Biz önergeye "evet" oyu vereceğiz. Silivri ve Çatalca'daki halkımızın sorunları mutlaka çözümlenmelidir; bunlar kazanılmış haklardır, burada hiçbir ayak oyununa yer yoktur; bu halkımızın, bu köylünün talepleri karşılanmalıdır ve sonuç olarak da AKP tarım alanlarından, ormanlardan, sulardan elini çekmelidir.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adayet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Tülay Kaynarca.

Sayın Kaynarca, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi aleyhinde söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Silivri ve Çatalca'nın yüz kırk yıllık tapusuz köyleriyle ilgili 4 ana problem vardı süreç içerisinde ve bizim iktidarlarımız döneminde her birini, peyderpey çıkardığımız yasal düzenlemelerle çözüme kavuşturduk. 8 köyün adını taşıyan ve benim de imzamız olduğu kanunun çıkmasıyla birlikte... Saygıdeğer Cumhurbaşkanımıza şükranlarımızı iletiyorum; Mesut Başkanımıza, Yusuf Başkanımıza ve o bölgede bu kanunla ve süreciyle ilgili destek sunan tüm değerli yöneticilerimize saygılarımı sunuyorum çünkü bu 4 başlığın her birinde yıllardır, yüz kırk yıldır kangrene dönmüş problemlerin çözüme kavuştuğunu görüyoruz; o da şöyle: Köy içi yerleşim yerleri yüzde 99 oranında tapularını aldı. 2/B'den satış yani orman vasfını yitirmiş arazilerin köylüye satışı gerçekleştirildi ama

bu çok çok uygun fiyatlarla gerçekleştirildi. Yine, tapusu iptal edilenlerin, Anayasa Mahkemesine başvuruyla iptal edilenlerin her biri de -sadece Çayırdere köyünde 750'den fazla iptal edilen tapu vardı- bilabelde, hiçbir ücret ödemedi onlar da tapularına kavuştular.

Son olarak, az önce belirtilen, grup önerisinde "eksikler" olarak ifade edilen, hazineye ait tarım arazilerinin satışıyla ilgili işlemler var. Şu an bazılarında, mesela Kızılcaali ve Çayırdere'de hâlâ orman kadastrosu çalışmayı sürdürüyor. Gereçekleri ret gelenler var, onlarla ilgili çalışmalar da yapılacak. Cumartesi günü ben Danamandıra, Çayırdere ve Sayalar köylerindeyim. Hüseyin Muhtarımız, yine Doğan Muhtarımızla birlikte çat kapı kahve ziyaretleri de yaptık, kahvehanelere de gittik, oradan birçok tespitler aldık. Hemen, dün Ankara'ya gelir gelmez Çevre Bakanlığında Bakan Yardımcımızla görüşmeler yaptık. Yarın, perşembe ve cuma günü Millî Emlakten üst düzey heyet orada olacak. Bu bilgiler ve çalışmalarla ilgili de gerekli çalışmalar yapılacak.

Cumhurbaşkanımız cuma günü Çatalca'daydı, sürpriz bir ziyareti oldu. Muhtarlarımız bu dört ana başlıkta çözüme kavuşan tapularla ilgili hem teşekkürlerini iletiler ama bir taraftan da yollar çukurdu, çamurdu; onunla ilgili taleplerini iletiler. Kime aitti bu yollar? Büyükşehir. Yani, biz işimizi yapıyoruz, Büyükşehir de başka şeylerle uğraşacağına köy yollarını yapsın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Cumhurbaşkanımız Ulaştırma Bakanımıza talimat verdi; onu yapacak olan da yine biziz, yapacağız.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Köy yolları eskiden de mi çamurdu?

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Köylümüz mağdur olmaz; tıpkı diğer çalışmalarda da olduğu gibi, inşallah gereği yapılacak. Ben orada oturuyorum, Silivri'de oturuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) –

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Yirmi beş yıldır niye çamur bıraktınız?

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Çamur bırakmadık. Silivri ve Çatalca'nın bütün köy yolları ilk sıcak asfalta AK PARTİ iktidarıyla kavuştu. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – "Çatalca'yı CHP'den aldık." desene ya.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Hep stabilizeydi. Allah rahmet eylesin, Kadir ağabey zamanında o bölge harikulade hâle getirildi. Üç yıldır çivi çakılmıyor, bir damla asfalt yok, çamur var, çukurlar var.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Ne oldu asfalta? Hayır, asfalt nasıl çamur oldu? Hayır, asfaltlar nasıl çamur oluyor?

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – İkisini de CHP'den aldık.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Cumhurbaşkanımız talimat verdi, hiç merak etmeyin. Ulaştırma Bakanımız hemen geldi. Cuma günü de Saygıdeğer Tarım Bakanımız Çatalca'da; gereği yapılacak ve göreceksiniz, yine orası, köylümüz hak ettiği güzelliğe kavuşacak diyorum.

Biz işimizi yapıyoruz, herkes işini en güzel şekilde yapsın diyor, bu duygularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Yirmi beş yıldır yapmadığımız asfaltı şimdi niye soruyorsunuz? Asfalt yaptıysanız iki sene çamura mı döndü? Altına stabilize koymadınız mı? Toprağın üzerine asfalt koyarsanız iki yılda çöker.

BAŞKAN – Evet, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisini oylarımıza sunuyoruz: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hamzaçebi.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Kaynarca'ya şunu hatırlatmak isterim: Bu vatandaşlarımızın, bu köylülerimizin bu arazileri bu bedellerle alma imkânı yok. Bu yuvarlak cümlelerinizin arkasından keşke ciddi bir çalışma gelse.

Bakin, ot biçiyor diye talebi reddediliyor. Ot biçmek tarımsal faaliyet değil midir? Bir vatandaşımız dedi ki: “Ret gelenlere üzültüyorum, olumlu gelenlere de sevinemiyorum çünkü alacak paramız yok.”

İkincisi: yani yirmi yıldır bu köy yolları asfalttı da şimdi mi çamurlu oldu? Lütfen, rica ediyorum. Ama keşke şunu da söyleseydiniz: Ben o köyleri, 8 köyü dolaştım, muhtarlara sordum, “Ben buraya kaçınıcı kez geldim?” dedim, “5 kere geldiniz.” dediler. Her köyü beşer kere ziyaret ettim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözünüzü.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bitiriyorum.

O köylerin hepsi İstanbul Büyükşehir Belediyesinin o köylere yapmış olduğu tarımsal destekle ilgili, fide dağıtımıyla ilgili teşekkürlerini bana ifade ettiler. Bunu da sizin bilginize sunuyorum.

Teşekkür ederim.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Sayın Başkanım, lütfen... Bir dakika, sadece bir dakika.

BAŞKAN – Yani hakikaten bu işin sonu yok ki, böyle bir usul de yok yani.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Ama sataşma hakkımı kullanmam lazım.

BAŞKAN – Sataşmadılar ki size.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – İsmimi kullanarak... Hatta kürsüden olursa daha mutlu olurum.

BAŞKAN – Buyurun.

42.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Öncelikle, köy içi yerleşim yerleri kanunuyla... Yani Danamandıra, Sayalar, Çayırdere, Gümüşpınar, Hallaçlı, Binkılıç; o bölgeyi çok iyi biliyorum, orada yaşıyorum. Bu kanunlarda yani bu köylerin isimlerinin yer aldığı kanunlarda çıkan yasal haklar ve uygulamayla hazineye ait olan tarım arazileri tarımsal amaçla kullanma şartıyla... Biri Türkiye genelinde çıktı, biri daha lokal. Dolayısıyla, ifade ettiğim gibi, cumartesi günü oradaydım, köylerin her birini dolaşıp rapor ettik. Dün de Bakanlığımızdaki ilgili birimleri harekete geçirerek, gerek fiyatlandırma gerek diğer başlıklarla ilgili süreç başlatıldı.

Köy yollarına gelince, şikâyet eden köylümüzü, muhtarlarımızı ve yapacak olan İBB gereğini yapmadığı için de Ulaştırma Bakanlığımız bu haftadan itibaren gereğini yapacak. Merak etmeyin, köylümüzü asla yalnız bırakmayacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum açıklama için.

Evet, alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 323) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

(x) 323 Sayılı Basmayazı 10/5/2022 tarihli 88'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri ayırıklık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 1- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 62'nci maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

(3) Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı olarak kadına, LGBT+'lara ve çocuklara karşı işlenen suçlar,

(4) Dil, ırk, milliyet, cinsel yönelim, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle bu madde kapsamı dışındadır.”

Kemal Peköz	Filiz Kerestecioglu Demir	Oya Ersoy
Adana	Ankara	İstanbul
Ali Kenanoğlu	Murat Çepni	Habip Eksik
İstanbul	İzmir	İğdır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Oya Ersoy'un.

Buyurun Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bir gece yarısı tek adam kararıyla “İstanbul Sözleşmesi'nden çıktık.” dediğinizden itibaren, bırakın şiddete yönelik politika geliştirmeyi, tamamen o çıkma kararını meşrulaştırmak için elinizden geleni yapmaya çalışıyorsunuz ve tam da bu meşrulaştırma girişimlerinden bir tanesi de bu yasa teklifi. İstanbul Sözleşmesi, şiddetin kaynağını “eşitsizlik” olarak tanımlar ve eşitsizliği kaldırmayı hedefler. Şiddetle mücadele için devletler şiddeti önleme, şiddete karşı kadınları koruma, şiddeti kovuşturma ve cezalandırma ve erkek şiddetini önleyerek bütünlüklü politikalar geliştirmekle yükümlüdür. İşte, siz neden çıktınız? Tam da bundan çıktınız çünkü siz zaten “toplumsal cinsiyet” kavramının kendisine karşısınız. Çıktığınızdan itibaren, o meşrulaştırmak için “Eşcinselliği normalleştirmeye çalışan bir kesim tarafından manipüle ediliyor.” diyerek LGBTI+'ları hedef gösterdiniz; toplumsal ayrılmaya sebep olduğunu söylediniz, “Bu nedenle çıktık.” diye gerekçe uydurdunuz ve “Bu konuda sürekli erkekleri suçlayan bir dil yanlış.” dediniz. Kadınları şiddete karşı korumakla görevli olması gereken Emniyet Genel Müdürlüğü, erkeklerin kadınlardan daha çok öldürüldüğünü iddia etti ve “erkek ölümleri” diye, “erkek cinayetleri” diye bir kavram uydurdu. İşte tam da bu yasa teklifinde “kadına yönelik şiddet” diyemiyorsunuz, bu nedenle diyemiyorsunuz ve sırf “erkek şiddeti” dememek için bir ucube teklif uydurmuş durumdasınız. Çok net söyleyelim: Kadına yönelik şiddet, kadına yönelik şiddettir ve bu tanımdan kaçınarak, İstanbul Sözleşmesi'ni reddederek yapılan her türlü yasal değişiklik asla ve kata şiddeti engellemez. Kadın-erkek eşitliğine inanmayan, kadınları ikinci sınıf vatandaş olarak kabul eden ve erkeklere kadının hayatı, bedeni, emeği üzerinde karar hakkı veren erkek egemen politikalarınız, cinsiyetçi söylemlerinizi, o tepeden tırnağa yürüttüğünüz, yukarıdan aşağıya cinsiyetçi söylem pompaladığınız toplum, her gün 3 kadının ölmesine neden oluyor.

Bir erkek, kadınları şiddete karşı korumakla yükümlü bir mekanizmanın temsilcisi bir polis kameraların ve herkesin gözü önünde bir kadına, bir kadın milletvekiline pervasızca “Seni çivilerim.” diyebiliyor. Nereden alıyor bu gücü? Dayandığı erkek egemen devlet gücünden alıyor. Evet, Ayşe Acar Başaran'dan bahsediyorum. Sevgili vekilimize, kadın temsilcimize, kadın sözcümüne bu ifadeyi

kullanan polisin güç aldığı tek yer var, o da “O dilini koparırım.” diyen saray; buna yaslanarak alıyor. İşte, tam da bu güce dayanan Yargıtay Ceza Genel Kurulu, hukuku elinin tersiyle bir kenara itip Orhan Munis’in kendisini reddettiği için duygusal çöküntü ve anlık hiddetle Hatice Kaçmaz’ı öldürdüğüne karar veriyor. Daha önce kardeşini öldürdüğü için on üç yıl cezaevinde yatıp çıkan, cebinde 7 lirayla kurban kesmeye gittiğini iddia eden ve yanına da yaklaşık 20 santimlik bıçak alan bir katil erkek hakkında, tasarlayarak öldürme diye bir şey görmemiş bu Kurul. Aynı Kurul, kendisine sistematik tecavüz, şiddet ve şantaj uygulayan Nurettin Gider’i öldürdüğü için Nevin Yıldırım’a haksız tahrik ve iyi hâl indirimi olmaksızın verilen müebbet hapis cezasının onanmasına karar veriyor. İşte, tam da bu yüzden biz kadınlar “Adliye önlerinde, sokaklarda, meydanlarda erkek adalet değil, gerçek adalet istiyoruz.” diyoruz.

Bu kanun teklifi, takdiri indirim nedenlerini yeniden düzenliyor, söz aldığım madde bu, failin yargılama sürecindeki davranışları yerine pişmanlığını gösteren davranışlarına göre takdiri indirim yapılabileceğini hükme bağlıyor. Failin “Pişmanım.” demesini ve pişmanlık gerekçelerini açıklamasını istemek, erkek yargının cezasızlık uygulamalarını meşrulaştırma zemini yaratmaktır, bunun adı budur. İster “iyi hâl” deyin, ister “pişmanlık indirimi” deyin, isterseniz de bu teklifte adını bile anmadığınız “haksız tahrik indirimi” deyin; bunların hepsi bizim için erkeklik indirimidir ve kadına yönelik şiddete karşı cezasızlık politikasının araçlarıdır.

Kadına ve çocuğa yönelik suçların cezası indirim tabi olamaz. Hâkimlerin, fail erkeklere iyi hâl indirimi uygulayan kararları mevzuat eksikliğinden değil, tamamen erkek egemen zihniyetin bir sonucudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

OYA ERSOY (Devamla) – Faillerin “Aldattı.” “Cilveli saat sordu.” “Tayt giydi.” “Telefonda güldü.” “Yemek yapmadı.” “Evi süpürmedi.” gibi erkeklik savunmaları, yargı tarafından fail lehine indirimle gerekçe yapılıyor. Hatice Kaçmaz kararının verdiği mesaj nettir: “Erkeklere itaat etmezseniz öldürülebilirsiniz ve ben sizi korumam.” diyor. Yani, kadınlar kendisinden beklenen toplumsal cinsiyet rollerine uymuyorsa şiddeti, tacizi ve hatta öldürülmeyi hak ediyor!

Eğer, kadına yönelik şiddeti engellemek gibi bir niyetiniz varsa yapacağınız tek şey var: İstanbul Sözleşmesi’ni uygulayın ve biz kadınlar İstanbul Sözleşmesi’nden vazgeçmiyoruz. Emeğimizden, bedenimizden ve haklarımızdan elinizi çekin yeter. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 1’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 1: 26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 62’nci maddesinin ikinci fıkrasının sonuna ‘Çocuk istismarı ve kadına karşı işlenen suçlar bu madde kapsamı dışındadır. Bu Kanunun 82’nci maddesi ile düzenlenen kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadını kadın olduğu için kasten öldürme suçlarında bu madde uygulanmaz.’ cümleleri eklenmiştir.”

İmam Hüseyin Filiz

Aytun Çıray

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Gaziantep

İzmir

Adana

Ayhan Altıntaş

Orhan Çakırlar

Ankara

Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın İmam Hüseyin Filiz’in.

Buyurun Sayın Filiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddeyle, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun takdiri indirim nedenlerini düzenleyen 62'nci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Maddenin mevcut (2)'nci fıkrasında takdiri indirim uygulamasıyla ilgili olarak “gibi hususlar” ibaresi, fıkra metninden çıkartılarak takdiri indirim nedenleri sınırlı hâle getirilmektedir. Maddeyle, takdiri indirim uygulanırken değerlendirilecek hususlar arasında yer alan “failin fiilden sonraki ve yargılama sürecindeki davranışları” ifadesi “failin fiilden sonraki ve yargılama sürecindeki pişmanlığını gösteren davranışları” şeklinde değiştirilmektedir. Böylece, faile verilecek takdiri indirim, pişmanlık hükmüne bağlanmakta ve indirim konusunda karar hâkime bırakılmaktadır. Ayrıca, maddeyle, failin duruşmalarda mahkemeyi etkilemeye yönelik şekli tutum ve davranışlarının takdiri indirim nedeni olarak dikkate alınmayacağı düzenlenmektedir.

Maddeyle yapılan diğer bir değişiklikle takdiri indirim sebeplerinin kararda gerekçeleriyle gösterilmesi gerektiği belirtilmektedir. Bu da mahkeme kararlarında iyi hâl indiriminin gerekçesiz olarak hükmü bağlandığını göstermektedir ki bu tespit, yargının geldiği duruma ilişkin malumun ilamı olmuştur. Yani Anayasa'nın 141'inci maddesinde ifade edilen mahkemelerce verilen her türlü kararın gerekçeli olarak yazılması gereğine aykırı olarak devam edilmiş olduğunun göstergesidir.

Değerli milletvekilleri, madde metninde yapılan değişiklikle “yargılama sürecindeki pişmanlığını gösteren davranışlar” ibaresi, kişiyi işlemediği bir suç nedeniyle veya işlemediği derecede suç olmasına karşın iddiaya bağlı olarak “pişmanlık gösterme” adı altında en azından takdiri indirim hakkından yararlanabilmek saikiyle savunma hakkının kullanımını aleyhte etkileyebileceğinden masumiyet karinesine de aykırılık arz ettiği düşünülmektedir. Aynı zamanda, hukuk sistemimizin amacı, cezalandırmak değil suç işleyen kişileri kişiliklerine uygun bir şekilde eğitmek, ıslah etmek, ıslah olunmuş kişiyi izleyerek topluma kazandırmak olduğundan kişilik özelliklerine göre şekli tutum ve davranışlar da ıslah amacına yansıma olarak değerlendirilebileceğinden, bu hususta emredici bir hükümle her durumu kapsar şekilde, aleyhe bir düzenleme öngörülmesi amaca aykırılık arz etmektedir.

Değerli milletvekilleri, kadına ve çocuğa karşı işlenen şiddet davalarında fail lehine takdiri indirim uygulamaları; toplumu, hukuk düzenini ve kamu vicdanını rahatsız etmekte, adalete olan güveni sarsmaktadır. Bu nedenle Türk Ceza Kanunu'nun 62'nci maddesinde yer alan takdiri indirim nedenleri arasından çocuk istismarı ve kadına karşı işlenen suçların kapsamı dışında bırakılması, kadına yönelik şiddet davalarında yargı erkleri tarafından sıkça kullanılan haksız tahrik indiriminin, kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin ve bir kadına kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet türleri ile kasten öldürme suçlarının indirim kapsamı dışında bırakılması için Komisyon görüşmelerinde Komisyon üyelerimiz değişiklik önergesi vermiş ancak bu değişiklik önergesi maalesef kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, suçlar ve davalar bakımından oldukça vahim bir noktada bulunmaktayız. Ceza, hukuk ve idari yargı dosyaları 5 milyona, cumhuriyet başsavcılığındaki soruşturma dosya sayıları 5 milyon 200 bine, icra ve iflas dosya sayıları ise 24 milyona yaklaşmıştır. Çeşitli suç şekilleriyle toplumumuzun büyük bir huzursuzluğun içinde olduğunu vurgulamak istiyorum. Bir defa daha belirtiyim ki devletin asli görevi, toplumu suç işlemeye yönelik davranışlardan uzak tutmak, suçluya ceza vermekten öte, işlenen suçların azaltılmasına yönelik tedbirler almak olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Onun için, adalet tam anlamıyla sağlanmalı, ekonomide yapısal bozukluklar giderilmeli istihdam artırılarak işsizlik ortadan kaldırılmalı, insanca yaşama koşulları oluşturulmalı, kula kul olmak önlenmeli, en önemlisi de değerler eğitimine önem verilmelidir.

İYİ Parti olarak bu sorunları çözmek için biz hazırız diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.29

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.45

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

İmam Hüseyin Filiz ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

323 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

1’inci madde üzerindeki diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 1– 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 62 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ‘sürecindeki davranışları,’ ibaresi ‘sürecindeki pişmanlığını gösteren davranışları veya’ şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya, birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

‘Ancak failin duruşmadaki mahkemeyi etkilemeye yönelik şekli tutum ve davranışları, takdiri indirim nedeni olarak dikkate alınmaz.’”

Alpay Antmen

Hüseyin Yıldız

Zeynel Emre

Mersin

Aydın

İstanbul

Rafet Zeybek

Ali Şeker

Murat Emir

Antalya

İstanbul

Ankara

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Murat Emir’in.

Sayın Emir, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Maalesef, kadına karşı şiddet ve sağlıkcıya karşı şiddet son derece yakıcı sorunlar ve yirmi yıllık iktidarınızda bu sorunun çözümüne dönük doğru dürüst bir öneride bulunamadınız. Bu sorunları çözemediğiniz gibi bu sorunları artırdınız, özellikle kadına şiddet ve hekime şiddet konusunda rekorlar kırmaya devam ediyoruz maalesef.

Şimdi, Meclisimize iktidar grubu bir yasa teklifiyle geldi ve yasa teklifi, kadına karşı şiddet ve sağlıkcıya karşı şiddet işleyenlerin tutuklanmasının kolaylaştırılmasını öngören bir düzenleme getiriyor. Aslına bakarsanız geç, eksik ama gelmiş olması dolayısıyla da olumlu bir yaklaşım ama şunu bilin -daha önce de burada söyledik, daha önceki yasalarda da söyledik, yine söylüyoruz- bu, yaraya merhem olmaya yetmez, ne kadına karşı şiddet ne sağlıkcıya karşı şiddet bu yasa değişiklikleriyle çözülemez; bu, bir anlayış değişikliği gerektirir, yaklaşım değişikliği gerektirir ve ciddiyet gerektirir; sizde de bu yok.

Değerli arkadaşlar, bakın, özellikle bir Mesleki Sorumluluk Kurulu kuruyorsunuz. Söylüyorum Komisyona, Komisyonda söyledik dinlemediler, siz dinleyin bari: Büyük bir kaosa yol açacaksınız, ateşle oynuyorsunuz; uyarıyorum ve sizi, bizi dinleyen 200 bine yakın hekime şikâyet ediyorum. Mesleki Sorumluluk Kurulu ne yapacak? Gerektiğinde soruşturma açılın mı açılmasın mı kararı

verecek, soruşturma izni verecek, delilleri takdir edecek yani eğer bir tıbbi hata var ise, tıbbi hata iddiası var ise delilleri değerlendirecek, ilgili hekimin “Acaba görevi kötüye kullanmış mı kullanmamış mı?” diye değerlendirmesini yapacak, kusur tespiti yapacak. Peki, nasıl yapacak bunu? Bu, mahkemelerin işi değil mi? İçinizde hukukçular var, Adalet Komisyonu burada, 1 kişi var gerçi de neyse... Yani bir yargısal işlemleri idari bürokratik bir kurul yapabilir mi? Delil takdiri yapacak, soruşturma izni verecek, kusur tespit edecek ve gerektiğinde “Ödesin.” “Ödemesin.” “Rücu edelim.” “Rücu etmeyelim.” kararı verecek; böyle bir şey hukuk devletinde düşünülemez. Kaosa yol açacaksınız, çılgınca işler yapıyorsunuz, demedi demeyin. Açıkça söylüyorum, bu kabul edilebilir bir şey değil. İdari bürokratik bir kurula mahkeme yetkisi veriyorsunuz ve bunu da bu Meclisten birazdan geçireceksiniz, eliniz yanacak, haberiniz olsun.

Peki, bu Kurul nasıl bir kurul, içinde kimler var? Bakıyorsunuz, Bakan atıyor; atanmış Bakan bir kurul atayacak. Kimler var bu Kurulda? Zannedersiniz her branştan doktorlar, hekimler var; hayır efendim, alakası yok. Bir bakan yardımcısı, atanmış yine; 4 genel müdür, atanmış yine; 2 de doktor, 1’i cerrahi, 1’i dâhilî branştan olacak. Ya, çılgınlığa bakar mısınız arkadaşlar, dilimde tüy bitti, yapmayın böyle bir yanlışlık! 5 bürokrat -doktor bile değil, sağlıkçı bile değil- 1 cerrah, 1 dâhilî bilim uzmanı oturacaklar, 200 bin doktorun “Tıbbi hatası var mı?” “Soruşturulsun mu?” “Kusuru ne ölçüde?” “Görevi kötüye kullanmış mı?” “Tazminatı ödesin mi yoksa devlet mi ödesin?” diye karar verecekler. 2 doktor karar verecek buna; bakın, dikkat edin; 2 doktora bu yetkiyi veriyorsunuz ve gerektiğinde bu kişilerin hakkında soruşturma açılabilir mi? Hayır, o da mümkün değil. Bu kişilerin yani bu Kuruldakilerin sorumluluğu yok ancak ve ancak görevi kötüye kullanma durumunda sorumlu olacaklar. Peki, bunların görevi kötüye kullandığına kim karar verecek? Mahkeme. Nasıl gideceksiniz mahkemeye? Bakandan soruşturma izni... Yani gülünç durumdasınız, kediye ha bire kuyruğunu tutturuyorsunuz. Bakanın atadığı Kurulu soruşturmak için Bakana soracaklar. Yani bu ne demektir, biliyor musunuz? Sorumsuzluktur. Bir kurula yetki vereceksiniz, onlar bütün hekimlerin yaptığı iş ve işlemlerden sorumlu olacaklar, takdir edecekler, onların iki dudağının arasına vereceksiniz ve buna da “hukuk devleti” diyeceksiniz, buna da “yasa” diyeceksiniz ve elinizdeki bütün yetkilerinizi böylelikle idarecilere bırakıyorsunuz, atanmışlara bırakıyorsunuz.

Sayın Ramazan Can, şaşkınlıkla dinliyorsunuz ama gerçek bunlar; istiyorsanız ara verin, kanunu okuyun, birazdan “evet” diyeceğiniz kanunu okumanızı tavsiye ederim. (CHP sıralarından alkışlar) Böylesine çılgınlıkla karşı karşıyayız, bir kaosla karşı karşıyayız; yapmayın bunu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Devamla) – Sayın Başkan, bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MURAT EMİR (Devamla) – Bakın, elinizi attığınız her şeyi çürüttünüz. Yüksek Sağlık Şûrası vardı. Yüksek Sağlık Şûrası toplanır, karar verirdi, uzmandı, gerektiğinde uzmanlardan ayrıca görüş alırdı; Yüksek Sağlık Şûrasını kaldırdınız. Niye? Çünkü Adli Tıp Kurumunu gönülünüzce değiştirmiştiniz. Adli Tıbbı da çürüttünüz, Adli Tıp Kurumunda sürekli yolsuzluk iddialarıyla karşı karşıya kalıyoruz. Şu anda, bakın, burada bir kaos var, büyük bir yanlış var ve bu yanlış çok daha büyük bir yanlışla örtme gayretindediniz. Ama bir derdiniz var sizin: “Oğlan bizim, kız bizim.” diyordunuz ya “Nasıl bu 2 bürokrati biz atarız, biz ne dersek onu yapar.” diyorsunuz. Size yakın olan doktorları koruyacaksınız; size karşı olanları, tabipler odasında görev yapanları, size biat etmeyenleri de böylesine sürdüreceksiniz; sizin niyetiniz bu. Samimi değilsiniz. Bu gidişle de ne defansif tıbbi düzeltilebilirsiniz ne malpraktis davalarının altından kalkabilirsiniz ne de sağlıkçıya karşı şiddeti çözebilirsiniz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2’nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri ayrıntılı sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 2- 5237 sayılı Kanunun 82nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendindeki ‘gebe olduğu bilinen kadına karşı’ ibaresi ‘gebe olduğu bilinen kadına karşı ve ya toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı olarak kadına karşı’ şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

‘(2) Dil, ırk, milliyet, cinsel yönelim, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle’”

Kemal Peköz

Ali Kenanoğlu

Habip Eksik

Adana

İstanbul

Iğdır

Murat Çepni

Serpil Kemalbay Pekgözeği

Filiz Kerestecioğlu Demir

İzmir

İzmir

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Serpil Kemalbay’ın.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın vekiller, Hacettepe Üniversitesinde yapılan araştırmaya göre, her 10 kadından 4’ü yaşamının bir döneminde şiddete uğruyor. 2021 yılında en az 339 kadın ve 34 çocuk erkek şiddetiyle katledildi. Erkekler 96 kadına karşı nitelikli cinsel saldırı yapmış, 772 kadını seks işçiliğine zorlamış, 424 kadın taciz edilmiş, 208 çocuk istismar edilmiştir. Hâl böyleyken biliyor musunuz, mensubu olduğum Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda, kadına yönelik şiddet kanunu teklifinin geneli üzerine yani bu kanun teklifinin geneli üzerine bir tartışma yapılmadı, “KEFEK’te zaten konuşuluyor.” denilerek bu kısım AKP ve MHP oylarıyla atlandı ve bir skandala imza atıldı. Kadın bakanlığını kaldıran AKP’den ne bekliyorsunuz diye sormak istiyorum. Siz, kadınların, yaşlıların, mültecilerin, engellilerin, tüm dezavantajlı grupların, ekonomik ve sosyal eşitsizlikler altında olan tüm şiddet mağdurlarının hayatı güvencesi, hayatlarının ve haklarının teminatı olan İstanbul Sözleşmesi’nden çıktınız. Sözleşmede kadına yönelik şiddet, aile içi şiddet, kadına yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, kadın kavramları tanımlıdır ama bu teklifte böyle değil. İstanbul Sözleşmesi psikolojik şiddet, ısrarlı takip, fiziksel şiddet, tecavüz, taciz, zorla evlendirme gibi kadına yönelik pek çok şiddeti tanımlıyor, tüm türlerini kapsıyor. Nasıl çıkarırsınız, nasıl İstanbul Sözleşmesi’nden çıkılmasını açıklarsınız, neyle açıklarsınız? Biz, kadınlara güç veren ve kamu kurumlarını toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifiyle sorumluluk almaya zorlayan bu demokratik sözleşmenin uygulanmasının hayati olduğunu düşünüyoruz. TCK’de düzenlenen haksız tahrik ve iyi hâl indirimi kadına yönelik suçlarda yıllardır cezasızlık aracı olarak kullanılıyor. Getirdiğiniz yasa teklifi bunun temeline inmekten uzaktır. Neden bu kadar iyi hâl var, iyi hâl meraklısı yargı mensubu var. Bunu sorgulamadan bu tabloyu değiştirmek mümkün değildir çünkü hâkimlerin fail erkeklerle iyi hâl indirimi uygulayan kararları mevzuat eksikliğinden kaynaklanmıyor; erkek egemen zihniyetin bir tezahürüdür. Cinsiyetçi toplum, cinsiyetçi hukuk, cinsiyetçi siyaset terk edilmeden bu kararlardan da geri dönülemez. Kadınları gerçekten koruyan bir yasa getirmek istiyorsanız eğer, on bir yıl önce bugün İstanbul’da imzaya açılan ve Türkiye’nin de ilk imzacısı olduğu İstanbul Sözleşmesi’nden tek adamın kararıyla neden çıkılabildiğini özellikle AKP’li kadın milletvekilleri bize açıklasınlar. Buradan İstanbul Sözleşmesi’ne nice yaşlar diliyorum. İstanbul Sözleşmesi’nden vazgeçmiyoruz.

Kadınların bu ikiyüzlülüğe karnı tok. Göstermelik yasalarınız göz boyamaktan, kadınlara karşı işlenen suçlara karşı hiçbir gerçek tutuma sahip olmadığımızın üstünü örtmekten başka bir amaca hizmet etmiyor. Bırakın bu kâğıt üzerindeki yazıları, yazma işlemlerini ve dünya kadınlarının mücadelesi ve katkısıyla ete kemiğe bürünmüş olan İstanbul Sözleşmesi’ni derhâl uygulayın ve 6284 sayılı kadınları koruyan Yasa’yı etkin şekilde uygulayın diyoruz.

Soruyorum: Bu yasa, failerin erkeklik savunmalarının yargı tarafından meşru sayılmasını nasıl önleyecektir? Toplumsal cinsiyet kalıplarını sorgulamamış bir yargı, bu kanunla da erkekleri koruyan gerekçeler yazabilecektir. Bunu düşünmek bu kadar mı zor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Tek adam tarafından hukuka aykırı şekilde çekilme kararı terk edilmelidir.

Evet, bu arada kadına yönelik şiddeti sonlandırmak için yasa teklifi getirdiniz. Gerçekten de samimi iseniz söyler misiniz, Kadın Meclisi Sözcümüz Ayşe Acar Başaran’a “Seni çivilerim.” diyen hadsiz polis memuru hâlâ görevde mi duruyor? Bununla ilgili biz açıklama bekliyoruz. Herhangi bir işlem yapılmış mıdır? Eğer bu işlemi yaptırmadıysanız hangi yüzle “Kadına şiddete karşıyız.” diyorsunuz. Bu nefret politikalarınızla, iktidarda kalmak için Anayasa’yı, hukuku ayaklar altına alıp her gün çiğnediğiniz bu durumda kadına yönelik yasa niye yapıyorsunuz ki? Zaten uygulamayacaksınız, zaten siz Anayasa’yı, yasaları, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ni, İstanbul Sözleşmesi’ni ayaklar altında çiğnediniz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 2- 5237 sayılı Kanununun 82 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

‘g) Kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına, kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet ve cinsiyet kimliği nedeniyle,’’

Alpay Antmen

Hüseyin Yıldız

Zeynel Emre

Mersin

Aydın

İstanbul

Rafet Zeybek

Ali Şeker

Nurhayat Altaca Kayıçoğlu

Antalya

İstanbul

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Nurhayat Altaca Kayıçoğlu’nun.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadın mücadelesi çok uzun soluklu bir mücadele elbette, binlerce, milyonlarca kadının ödemiş olduğu bedeller var. Ben 2002 yılına sizi götürmek istiyorum. 1926 Medeni Kanunu elbette bu ülke için, kadınlar için büyük bir devrimdi ama 2000 yılına geldiğimizde geri kalmıştı. 2001 yılında 3’lü koalisyon vardı; DSP-MHP-ANAP. İşte, Avrupa Birliği, çağdaş medeniyet seviyesini aşma hedefleri, parlamenter demokrasi, denge, denetleme; çok önemli yasalar çıkarıldı, biri de Medeni Kanun’dü. O zamana kadar Medeni Kanun’da evin reisi, ailenin reisi kocaydı, koca ne derse o olurdu; çocuğun adına o karar verirdi, oturulacak eve o karar verirdi, kadının çalışıp çalışmamasına o karar verirdi ve normal kabul ediliyordu ama bugün asla normal kabul edilmiyor elbette ki. 2001 yılında yapılan değişikliklerle eşlere aile içinde eşit haklar getirildi. Düşünün ki cumhuriyet kurulduktan seksen yıl sonra kadınlar çocuklarına isim verebilme hakkına kavuştular; düşünün ki kadınlar eşlerine sormadan çalışabilme, kadınlar oturacakları evle ve aileyle ilgili başka kararlara katılabilme hakkına cumhuriyet kurulduktan sonra dahi, seksen yıl sonra kavuştular. O zaman şöyle bir tartışma vardı; benim de hocam olan rahmetli Turgut Akıntürk o yeni Medeni Kanun’u anlatırken şöyle diyordu: Birileri diyormuş ki: “İşte, nasıl olacak efendim bu iş? Çocuk doğdu, işte, annesi dedi ki: ‘Benim annemin adı olsun.’ babası dedi ki: ‘Hayır, benim annemin adı olsun.’ Hop, gidecekler aile mahkemesine. Aile mahkemesi de diyecek ki: ‘Ne senin ne onun, benim annemin adı olacak.’ Böyle karar verilecek, aile içi tartışmalar olacak, çatışmalar olacak, falan filan, falan filan...” Aradan geçti tam yirmi yıl, ben hiç böyle bir olay duymadım. Aileyi birbirine düşüren bir kanun olarak hiçbir zaman gündemimize gelmedi bu kanun ve çok da yenilikler getirdi. Bazen ilerici düzenlemeler birilerinin keyfini kaçırıyorsa birileri histeriye

kapılıyor ve onu geri almak istiyor. O, keyfinin bozulmasını; o, egemenliğinin gitmesini istemiyor ki İstanbul Sözleşmesi de böyle bir histerinin, tek adamın kurbanı oldu maalesef.

Şimdi, 2'nci maddeyle ilgili şunu söyleyeyim: 2'nci maddede, kasten öldürmeyle ilgili nitelikli hâllere kadına karşı işlenmesi hâli düzenleniyor. Evet, olması gerekiyor ama yetersiz, uygulamada kaos oluşacak, bunu defalarca anlattı arkadaşlar. Muhalefet şerhlerimiz de var, uzun uzun anlatmayacağım. Bir tanım gerekiyor. Bu suçun toplumsal cinsiyete dayalı sebeplerle işlenmesi hâlinde nitelikli suçlar içerisinde düzenlenmesi gerekiyor ki mutlaka uygulamada bu eksikliğin sorunları yaşanacak; düzenlenmesi, düzeltilmesi gerekiyor.

Bir diğer konu, İstanbul Sözleşmesi'nden beri diyoruz ki: Israrlı takibi suç olarak düzenleyin, ısrarlı takibi. Getirdiniz, buna katkıda bulunan hocalar Komisyonda dedi ki: "Bu, neticeli suçlardandır, hareket suçu değil." Şimdi hareket suçu ne? Tehdit ettiniz, sonucun gerçekleşip gerçekleşmemesi önemli değil, suç oluşmuş oluyor; hakaret ettiniz, suç oluşmuş oluyor. Peki, neticeli suç? Israrlı takip işlendi, bir sonuç gerekiyor. O sonuç ne? Huzursuzluk yaratacak. Kime göre ölçeceksiniz? Ya mağdur kadına, şikâyetçi kadına hâkim "Ya, bu kadarcıkla da huzursuz mu olur insan canım?" derse, beraat verirse nasıl uygulanacak bu ısrarlı takip suçu? Burada da gerçekten çok ciddi bir sorun var.

Ve gelelim esas noktaya. Hepimiz biliyoruz, AKP'li milletvekilleri de çok iyi biliyor ki bu sorunların çözümünün tek yolu ama tek yolu zihniyet değişikliğidir. (CHP sıralarından alkışlar) Zihniyet değişikliği ve toplumsal cinsiyet eşitliği gerçekleşmeden kadına yönelik şiddet çözülmez. Sizin her türlü strateji belgenizin de eylem planınızın da 1'inci maddesinde bu var ama bunu yapmıyorsunuz, bu işinize gelmiyor, müfredatı, eğitimi düzeltmiyorsunuz.

Ha, bu kanun teklifinde şunu söyleyeyim: Yani cezalar ağırlaştırılıyor, caydırıcı ama İnfaz Kanunu'nda da sorun var. Bu suçlara verilen cezaların, yeni yapılan düzenlemelerin neredeyse hiçbirinin yatarı yok, bunu siz de biliyorsunuz. Bu yüzden metrolarda erkekler kadınları "Ya, nasıl olsa bunun cezası yok." deyip tehdit ediyorlar. Umarız uygulaması bari doğru düzgün olur.

Şimdi, gelelim şu zihniyet değişikliği meselesine.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Biz uzaktayız, siz...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Duyamıyorum sizi, ne konuşuyorsunuz bilmiyorum.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Yok, yok, biz, arkadaşlarla sohbet ediyoruz.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Boş boş konuşuyorsunuz muhtemelen; biraz dinleyin de bir şeyler öğrenin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Zerzevat satıyor, zerzevat; domates satıyor.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Burası askerî eğitim alanı değil, yani "Rahat!" "Hazır ol!" "Dinle!" ne demek ya! (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

SALİH CORA (Trabzon) – Genel Kurula hitap edin, Genel Kurula.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen konuşmana bak.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Kapa çeneni ya, hayret bir şey! Bir kadın konuşuyor, kadın konusunda konuşuyoruz, sana susmak düşer.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım, işte böyle, gerçekten kadın-erkek eşitliğine karşı çıkan istiyor ki kadını kendi malı gibi kullansın, eve kapatsın, istediği kadar çocuk doğursun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Aynen öyle, aynen öyle.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – "Evden çıkma." desin çıkmasın, "Yemek yap, börek aç." desin, onu yapсын, başka bir şey yapmasın kadın, o yüzden böyle müdahale ediyorlar yandan. Tarihin önünde hiç kimse, kadın mücadelesinin önünde hiç kimse duramaz, bunu bilin. Bu zihniyet değişikliğini değiştireceğiz. Sizlerle olmayacağını biliyoruz. "Kadın ile erkek eşit olamaz,

fitrata aykırı.” diyen bir Cumhurbaşkanıyla olmaz. “Kız mıdır, kadın mıdır bilemem.” diyenlerle olmaz. “Kadınlar iş aradığı için işsizlik yüksek.” diyenlerle olmaz. “İş arıyoruz.” diyene “Evdeki işler yetmiyor mu?” diyen bir bakanla olmaz. “Kadınlar için tek kariyer anneliktir.” diyen bakanlarla bu zihniyet değişikliği olmaz, olmaz, olmaz. “Türk kadını evinin süsüdür.” diyenlerle hiç olmaz. Kadın, kadındır; insandır.

Geliyor gelmekte olan; biz cinsiyet eşitliğini gerçekleştireceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Sizinle hiç olmaz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bir de Recep Özel’le hiç olmaz!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sizin zihniyetinizle hiç olmaz!

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 2’nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Aytun Çıray

Ayhan Altıntaş

Adana

İzmir

Ankara

Behiç Çelik

Orhan Çakırlar

Feridun Bahşi

Mersin

Edirne

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Feridun Bahşi’nin.

Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 323 sıra sayılı Yasa Teklifi’nin 2’nci maddesi üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde kadına karşı şiddetin her geçen gün gerek sayısal olarak gerekse içerdiği vahşetin ölçüsü itibarıyla arttığı bilinen bir gerçektir. Mevcut yasal düzenlemeler, bu tür suçlar için öngörülen cezalar ile bunların tayini ve infaz biçimindeki yetersizlikler kadınları kolay hedef hâline getirmektedir. Tabii ki kadına yönelik her türlü şiddetin önlenmesinde yasal mevzuatın önemi büyüktür ancak yasaların tutarlılıkla uygulanması daha da önemlidir ama maalesef ülkemizdeki yasal düzenlemeler uygulamalara yansıtılmamaktadır. Nitekim, çıkan yasalar kadına yönelik şiddeti azaltmamıştır. Öncelikle, kadınları hayatın her alanında ikinci plana atan söylem ve zihniyet değişmelidir. Kadın-erkek eşitliğini sağlayıcı politikalar üretilmedikçe...

Bir şey mi oldu?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Arkadaşla bir şey konuşuyoruz ya.

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) – Ama Genel Kurul...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Yani askerlik yapacak hâlimiz yok, esas duruşta dinleyecek hâlimiz yok; Genel Kurula dön, konuş! (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Ne oluyor ya, ne oluyor?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bravo!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Biz niye konuşmayalım?

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Ne oluyor? Allah Allah! Şekerin çıktı galiba, git biraz dinlen, gel!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Esas duruşta mı dinleyelim? Bu kadar olmaz ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Sayın Bahşi, siz Genel Kurula hitap edin, devam edin...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Dönün, Genel Kurula konuşun. Bir arkadaş bir şey sordu, cevap vermeyelim o zaman.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Şekerin çıktı, git bir çay iç gel sen, hadi bir çay iç gel!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Adamın insicamı bozuluyor, Allah Allah!

BAŞKAN – Sayın Bahşi, siz devam edin, Genel Kurula hitap ediyorsunuz, devam edin.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Meclisin insicamını bozuyor Başkanım.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Nurhayat ayarını bozdu, bir çay iç gel, çay iç.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Meclisin insicamını bozuyorsun ya, Meclisi çalıştırmıyorsun!

BAŞKAN – Arkadaşlar, hatip kürsüde, müsaade edin...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Yahu laf atmıyoruz, arkadaşımız bir şey soruyor, cevap veriyoruz ya. Bir şey soruyor, cevap veriyoruz ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ne kadar hassassınız ya!

BAŞKAN – Evet, Sayın Bahşi, devam edin siz.

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) – Böyle bir zihniyeti muhatap bile almıyorum arkadaşlar. Saygısızlığın, seviyesizliğin, terbiyesizliğin dik âlâsı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen benim muhatabım değilsin!

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) – Bu terbiyesizlikleri kale almıyorum, bugüne kadar da almadım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen benim muhatabım hiç değilsin!

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) – Şimdi, kaldığım yerden devam ediyorum. Arkadaş, izansız bir şekilde devam ediyor.

BAŞKAN – Sayın Bahşi, lütfen siz de ifadelerinize dikkat edin lütfen, yakışmıyor bu ifadeler.

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, bu ifade doğru mu? Meclisin mehabetine yakışıyor mu?

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) – Kadın-erkek eşitliğini sağlayıcı politikalar üretilmedikçe, failler caydırıcı bir şekilde cezalandırılmadıkça...

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Yanlış yeri uyarıyorsunuz.

BAŞKAN – Siz de aranızda konuşuyorsunuz, orada da aralarında konuşuyorlar, o zaman bütün milletvekillerinin ağızına bant mı yapıştıracağız?

AYLİN CESUR (Isparta) – Hayır, bağırıldı, duymadınız mı? Tutanaklara bakın.

BAŞKAN – Böyle bir şey olabilir mi?

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Kulağınız o tarafta değil herhâlde. Tarafsız olun lütfen.

BAŞKAN – Sayın Bahşi, devam edin siz.

AYLİN CESUR (Isparta) – Tarafsız olun. Tutanaklara bakın, biz buradan duyuyoruz, duymadınız mı söylediklerini?

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Biz duyuyoruz, siz nasıl duymuyorsunuz Sayın Başkan?

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Bizden önceki konuşmacı da itiraz ediyor.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz arkadaşlar. Sizin kendi arkadaşınız kürsüde, müsaade edin.

AYLİN CESUR (Isparta) – Müdahale etmeyin arkadaşımıza.

BAŞKAN – Siz ediyorsunuz Sayın Cesur.

AYLİN CESUR (Isparta) – Hayır, siz ediyorsunuz.

BAŞKAN – Biraz sakın otursanız Sayın Bahşi konuşmasını bitirecek.

AYLİN CESUR (Isparta) – Arkadaşımıza müdahale etmeyin.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bahşi.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Tarafsızca yönetin Sayın Başkan.

AYLİN CESUR (Isparta) – Tarafsız yönetin.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Bahşi'nin süresi kalmadı Sayın Başkan.

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) – Dakikanın ikisi gitti.

BAŞKAN – Sayın Bahşi, devam edin, buyurun.

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) – Kadın-erkek eşitliğini sağlayıcı politikalar üretilmedikçe, failler caydırıcı bir şekilde cezalandırılmadıkça ve toplumda yükselen şiddet kültürüne karşı önlem

alınmadıkça bu sorunun çözülemeyeceği açıktır. Kadına karşı kadın olması nedeniyle işlenen suçların kadınların yaşamlarını güven içinde geçirmelerini imkânsız kılmaktadır. Hatta tam tersine, kadınların sürekli olarak bu suçun mağduru olma endişesiyle yaşamlarına neden olmaktadır. O yüzden kadının korunmasız olmadığı ve bu tür suçların hiçbir surette cezasız kalmayacağı, suçun karşılığının kanunda düzenlenen en ağır ceza olacağı algısının toplumda yerleştirilmesi gerekir.

Değerli milletvekilleri, bugün, ülkemizde Türk kadını için hayati bir kazanım olan İstanbul Sözleşmesi'nden hukuka aykırı olarak çekilindi. Her fırsatta kadın ve kadına yönelik şiddetle ilgili nutuk atan iktidar, kadına şiddetin tirmandığı, kadın cinayetlerinin arttığı, kutsalımız olan ailenin temelinin sarsıldığı bir dönemde attığı bu adımla gerçek yüzünü ve niyetini ortaya koymuştur. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener İstanbul Sözleşmesi'nin feshine dair girişimler karşısında bazı soruları tarihe not düşmüş ve demiştir ki: "İstanbul Sözleşmesi'nin nesinden rahatsızsınız?"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) – "Kadınlarımızın durumu ortadayken ve daha yapılacak birçok şey varken neden geri adım atıyorsunuz?" İstanbul Sözleşmesi diyor ki: "Kadınlara karşı her türlü ayrımcılığı önlemek için gerekli tedbirler alınmalıdır." Bu hedefin nesinden rahatsızsınız? İstanbul Sözleşmesi diyor ki: "Devlet, kadına yönelik şiddeti önlemek için etkili ve kapsamlı politikalar geliştirmelidir." Bundan mı rahatsızsınız? İYİ Parti olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilen İstanbul Sözleşmesi'nin tek bir kişinin keyfi kararıyla feshedilmesinin bir yetki, hukuk ve insan hakları gasbı olduğuna inanıyoruz.

Değerli milletvekilleri, yasa teklifindeki bu düzenlemeyle, kasten öldürme suçunun kadına karşı işlenmesi hâlinde kişinin ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıyla cezalandırılması öngörülmektedir. Kadına karşı şiddet suçu, bir kadının sırf kadın olduğu için şiddete uğraması anlamına gelmektedir. Oysa bu kanun teklifinde kadına karşı şiddet suçu olarak ayrı bir suç oluşturulmamış, kasten öldürme ve yaralama gibi suçların kadına karşı işlenmesi hâlinde nitelikli hâlden cezalandırılacağı düzenlemesi getirilmektedir. Bu suçlarda mağdurun kadın olarak belirtilmesi tek başına, kadına karşı şiddet suçunu önlemek bakımından yeterli değildir. Kanun teklifinde, kadına karşı işlendiğinde nitelikli hâle gelen suçların failine yönelik bir açıklama getirilmemiştir. Kastan öldürme ve yaralamada failinin ve mağdurunun kadın olması hâlinde bu suçlar, kadına karşı şiddet suçunu oluşturmayacaktır. Bundan dolayı, yasa teklifinde kadına karşı şiddet suçu açıkça tanımlanmalı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başşİ.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) – Çok kısa sözüm kaldı.

BAŞKAN – Sayın Başşİ, iki dakika ilave süre verdim size.

Teşekkür ediyorum.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) – Sayın Başkan, çok kısa...

BAŞKAN – Peki, buyurun.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) – Bundan dolayı yasa teklifinde kadına karşı şiddet suçunun açıkça tanımlanması ve Türk Ceza Kanunu'na eklenecek bir maddeyle ayrı bir suç olarak düzenlenmesi gerekir. Bu husus Komisyonda milletvekillerimiz tarafından dile getirilmiş, yeni madde ihdasına dair verilen önerimiz reddedilmiştir.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak yasalar ve uluslararası sözleşmeler etkin bir şekilde uygulanmalı ve başta yargı olmak üzere toplumsal hayatın tüm alanlarında eşitlik karşıtı söylem ve uygulamalara son verilmelidir.

Bu düşüncelerle Gazi Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde 4 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 3- 5237 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına (f) bendinden sonra aşağıdaki bentler eklenmiştir.

‘(g) toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı kadına karşı’

‘(h) Dil, ırk, milliyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle”

Kemal Peköz	Necdet İpekyüz	Dersim Dağ
Adana	Batman	Diyarbakır
Ali Kenanoğlu	Murat Çepni	Habip Eksik
İstanbul	İzmir	İğdır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Dersim Dağ’ın.

Sayın Dağ... (HDP sıralarından alkışlar)

DERSİM DAĞ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine önemli bir kanun teklifini görüşüyoruz. Türkiye toplumunun geleceğini belirleyen kadınların yaşamı açısından son derece önemli olan bu kanun teklifi -baştan söyleyeyim- eksik ve yetersizdir. Teklifte yer alan, sürekli propagandası yapılan “ısrarlı takip” maddesi aynı zamanda 6284 sayılı Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kanunu’nda da var fakat Türk Ceza Kanunu’nda bir ceza tanımı olarak yer almıyor. İsrarlı takip suçunda alt sınırdan altı aya, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası verileceği öngörülüyor. Oysa, TCK’nın 96’ncı maddesinde eziyet suçu alt sınırı iki yıldır. İki yıldan beş yıla kadar ceza verilebiliyor fakat bu ülkede hukuk kadına karşı lehte değilaleyhte uygulandığı için bu da uygulanıyor. Eziyet suçu gibi önemli bir madde uygulanmıyorken ısrarlı takip üzerinden bir suç düzenlenmesi toplumu aldatmaktan başka bir şey değildir. Fiilî suçlarda alt sınır altı aydan dokuz aya çıkarılıyor. Baktığımızda ceza artırılmış gibi gözüküyor. Oysa, iyi incelendiğinde burada da bir hileyle karşı karşıyayız çünkü iki yılın altında ceza alan biri zaten cezaevine girmiyor. İki yılın altındaki suçlarda genellikle cezalar hükmün geriye bırakılmasıyla uygulanmıyor. O yüzden iki yılın altında bir suçun alt sınırını altı veya dokuz aya çıkarmak cezasızlık politikasının sürdürüldüğünü gösteriyor. Alt sınır cezalarını bir iki ay artırarak kadına yönelik şiddeti engelleyemezsiniz. Sahte propagandalarla dile getirilen politika ve kanun teklifinin gerçeklikten uzak, masabaşında hazırlandığı açıkça ortadadır. Kadınlar ev içinde, sokakta, iş yerlerinde, hayatın her alanında ciddi tehdit altında. Sadece 2021 yılında 339 kadın, erkekler tarafından öldürüldü ve ülkede bu kadar çok kadın katliamı yaşanıyorken iktidarın sistematik hâle getirdiği konuların başında kadın kazanımlarına saldırılmak geliyor. İktidar, İstanbul Sözleşmesi’nden çekilerek kadına yönelik şiddete karşı yaklaşımını açıkça ortaya koymuştur. İktidarın sözleşmeden tek taraflı çekilme kararı, şiddet faili erkekleri memnun etti ve güçlendirdi. Kadın cinayeti işleyen fail erkekler mahkeme salonlarında kendilerine suçlu gözyle bakılmayacağını, pişmanlık yoluyla koruma kalkanı sağlanacağını biliyor ve bunu dile getirmekten çekinmiyorlar.

Pınar Gültekin’i katleden Cemal Metin Avcı Muğla 3. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen duruşmada mağdur olduğunu savunarak “İstanbul Sözleşmesi’nin iptal edilmesi iyi oldu.” savunmasını yaparken iktidara olan şükranlarını dile getirmiş oldu. İktidar gerçekten kadına yönelik şiddetle mücadele etmekte samimiyse İstanbul Sözleşmesi’nin iptali kararından vazgeçmeli ve başta İstanbul Sözleşmesi olmak üzere uluslararası sözleşmeleri etkin bir şekilde uygulamalı.

Kadın haklarını savunduğunu iddia eden iktidar kadın mücadelesi yürütenlere karşı her türlü baskı ve şiddet eyleminde bulunmaktan geri durmuyor. Özellikle OHAL’den sonra birçok Kürt kadın

kurumu kararnamelemlerle kapatıldı. Kadın kazanımları baskı, tehdit, gözaltı ve tutuklamalarla kriminalize edildi. TJA dönem sözcüsü Ayşe Gökkan'a kadın haklarını savunduğu için otuz yıl ceza verildi. Kadın mücadelesi yürüten Ayşe Gökkan'a yöneltilen suçlamalardan biri de "Gülistan Doku nerede? diye sorması. Ayşe Gökkan'ın 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ve 8 Mart gibi günlerde alanlara çıkması ve sözünü söylemesinin bedeli otuz yıl.

Yine, 8 Marttaki eylem ve etkinliklere katılan birçok kadın hakkında soruşturmalar açıldı, cezalar verildi. Akdeniz Üniversitesi öğrencileri Rojin Varhan ve Meti Encü'nün 8 Mart etkinliklerine katıldıkları için haklarında soruşturma açıldı ve bursları kesildi.

Kadınlara yönelik şiddetle mücadele iddiasında olan iktidarın kendisi kadınlara şiddet uygulamaya ve katilleri korumaya devam ediyor. Önceki dönemlerde milletvekilliği yapmış olan Aysel Tuğluk demans teşhisine rağmen dört yüz otuz gündür tahliye edilmiyor ve cezaevinde ölüme terk edilmiş durumda. İktidar eliyle Aysel Tuğluk ve onlarca tutuklu kadın cezaevinde şiddete maruz kalıyor. Garibe Gezer, cezaevinde tecavüze ve işkenceye maruz kalan ve hayatına son veren kadınlardan sadece birisi.

İktidarın bir yandan kadın düşmanı politikalar yürütmesi, bir yandan kadın kazanımlarına saldırması, kadın katillerini cezasız bırakması ve tüm bunları yaparken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

DERSİM DAĞ (Devamla) – ...bir yandan da kadınlara yönelik şiddeti önlemek amacıyla kanun çıkarması samimiyetten uzaktır.

Bir kez daha belirtiyoruz ki eğer kadına yönelik şiddeti engellemek istiyorsanız İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararından vazgeçin, İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Kanun'u etkin bir şekilde uygulayın. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 3 - 5237 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin ikinci fıkrasına 'Suçun kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına, kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet olarak işlenmesi halinde ceza üst sınırdan verilir.' cümlesi eklenmiş, üçüncü fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

'a) Üstsoya, alsoya, aralarında aile bağı veya ilişki bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kadına veya kardeşe karşı,"

Alpay Antmen

Hüseyin Yıldız

Zeynel Emre

Mersin

Aydın

İstanbul

Rafet Zeybek

Ali Şeker

Neslihan Hancıoğlu

Antalya

İstanbul

Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Neslihan Hancıoğlu'nun.

Buyurun Sayın Hancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadına yönelik şiddeti ve sağlıkta şiddeti önleyeceği iddiasıyla hazırlanan teklifin 3'üncü maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Maddedeki düzenlemenin özü şudur: "Kasten yaralama suçunun kadına karşı işlenmesi durumunda cezanın alt sınırı altı aydan az olamayacak." Türk Ceza Kanunu'na işte bu hüküm ekleniyor. Bakın, bu hükmün aslında hiçbir hükmü yok çünkü kısa süreli hapis cezaları için öngörülen adli para cezasına ilişkin hükümleri düzenleyen 50'nci madde yerli yerinde duruyor. Yani ceza alt sınırının bu biçimde

yeniden düzenlenmesi cezanın adli para cezasına dönüştürülerek faillerin serbest bırakılması sorununa hiçbir çözüm üretmiyor, yapılan değişikliğin hiçbir caydırıcılığı yok. Sadece bu yönüyle baktığımızda bile önümüze getirilen bu kanun teklifinin kadına yönelik şiddetle mücadele perspektifinden yoksun olduğunu söyleyebilirim. (CHP sıralarından alkışlar) Bu teklif bu hâliyle göz boyama, görev savma, eşitsizliği, adaletsizliği ve cezasızlık algısını sürdürme yaklaşımının bir tezahürüdür.

Değerli milletvekilleri, bu teklifi bugün burada müzakere ettirenlerin niyeti eğer gerçekten sorunu çözmek olsaydı bu madde “Cinsiyete dayalı şiddet suçunda cezanın üst sınırı verilir.” şeklinde düzenlenirdi. Yine, ayrıca, Ceza Kanunu’nun 86’ncı maddesinin (3)’üncü fıkrası (a) bendinde yer alan “Üstsoya, altsoya, eşe, boşandığı eşe veya kardeşe karşı” ibaresi “Aralarında aile bağı veya ilişki bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kadına karşı” şeklinde değiştirilmeliydi. Böyle yapılmalıydı ki kanun cinsiyet temeline dayalı her türlü şiddeti kapsayacak bir şekle bürünsün fakat bunlar yapılmıyor, bütün bunlar için hukuki boyutu ve sakatlıkları.

Şimdi gelelim konunun siyasi boyutuna. Komisyonlarda söyledik, şimdi tekrar söylüyoruz: Korkuyorsunuz “toplumsal cinsiyet eşitliği” demekten korkuyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) İşte, bunu diyemediğiniz için kadına karşı, sırf kadın olduğu için, kadının cinsiyetinden dolayı işlenen suçları doğru tanımlayamıyorsunuz ve bu nedenle yasaları da buna göre düzenlemeye eliniz varmıyor. Bunu diyemediğiniz için “Hükümün açıklanmasının geri bırakılması ya da ceza indirimi gibi kararlar kadına karşı işlenen suçlarda verilemez.” şeklinde bir düzenleme yapamıyorsunuz. Bunu yapmadığınız yani kanunları caydırıcı hâle getirmediğiniz sürece sırf kadın olduğu için, cinsiyetinden ötürü şiddete maruz kalan kadınların vebali boynunuza olacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, KEFEK’te söyledik, Adalet Komisyonunda söyledik, burada bir kez daha söylüyoruz: Bu teklifte kadına karşı şiddetin önlenmesi adına, kadın cinayetlerinin engellenmesi adına ya da ısrarlı takibe maruz kalan kadınları korumak adına cezasızlık algısını ortadan kaldıracak hiçbir hüküm yok hatta daha da ötesi, teklifte kadının ismi var, cismi yok. (CHP sıralarından alkışlar) Kadına karşı işlenen suçlar konusunda hem sahada hem de hukuk mevzisinde yıllarca büyük mücadeleler yürüten sivil toplum örgütlerinin görüşleri burada yok, baroların, barolar bünyesinde görev yapan komisyonların görüşleri yok.

Ve son olarak şunu söylemek istiyorum: Bakın, bugün bunun gibi çalاکalem teklifler hazırlayıp bir torbaya doldurabilir, onları da parmak çoğunluğuyla Meclisten geçirebilirsiniz. Peki, ya sonra, sorunun çözümü noktasında bu kanunun hiçbir işe yaramadığı ortaya çıktığında bunu nasıl izah edersiniz? (CHP sıralarından alkışlar) Yapamayacaksınız çünkü bu da sizin fitratınızda yok.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 3’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 3- 5237 sayılı Kanunun 86’ncı maddesinin ikinci fıkrasına, ‘Suçun kadına karşı işlenmesi halinde cezanın alt sınırı altı aydan az olamaz.’ cümlesi eklenmiş ve aynı maddenin üçüncü fıkrasına ‘(g) kadına karşı’ bendi eklenmiştir.”

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Aytun Çıray

Ayhan Altıntaş

Adana

İzmir

Ankara

Orhan Çakırlar

Aylin Cesur

Edirne

Isparta

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Aylin Cesur’un.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Pazar günü Anneler Günü'ydü, ben de yeniden, başta kendi annem ve şehit anneleri olmak üzere tüm annelerimizin Anneler Günü'nü kutluyorum. Maalesef sevinçle değil de hüznüyle geçirdik Anneler Günü'nü, içimiz buruktu. Utanarak kutluyoruz aslında Anneler Günü'nü bir süredir biz toplum olarak çünkü pazar günü annesini kaybeden çocuklarımızın da Anneler Günü'ydü, çocukları için hayatını feda eden annelerin de Anneler Günü'ydü, evladı şehit olmuş ve gözünde yaş dinmeyecek annelerimizin de Anneler Günü'ydü. İstanbul'da samuray kılıcıyla hunharca katledilen Başak Cengiz'in annesinin de Anneler Günü'ydü, Özgecan Aslan'ın da annesinin Anneler Günü'ydü, Şule Çet'in, Emine Bulut'un ve aslında nisan ayında erkekler tarafından öldürülen 29 kadınının da Anneler Günü'ydü. Nisanda şiddet gören 52 kadından bir kısmı anneydi, bir kısmı da anne adayıydı ve yine istismar edilen 18 çocuğun annelerinin de Anneler Günü'ydü bu pazar.

Bakın, bu güzel ülkede geç kalan yasalarla, yönetilemeyen şiddet olaylarından birinde 16 yaşında bir kız çocuğu öldürüldü, 16 yaşında bir çocuk öldürüldü, 16 yaşında zorla nişanlandırılan bir kız çocuğu öldürüldü ve Sila Şentürk'tü o. İşte o Sila 16 yaşında kalacak artık, hiç yaş alamayacak ve Sila anne olamayacak. Anne olamayacak ve annesi Sila'yla çekilmiş fotoğrafları paylaşırken bir ömür ağlayacak Anneler Günü'nde. Sizin, 2022'nin Türkiye'sinde kız çocuklarımızı terk ettiğiniz kader budur işte ve bugün süslü sözlerle kürsüden övüne övüne anlattığınız bu yasa da sadece bir kâğıt parçasından ibaret, başka hiçbir şey değildir değerli arkadaşlar.

Kız çocuklarımız eğitim alsın, kendilerini yetiştirsün, özgür olsun, parasını kazansın, sevsin, istedikleri kişilerle aile kursunlar isteseydiniz eğer bu yasayla değil, çok daha donanımlı, içinde kadınların, kızların fikirlerinin olduğu bir yasayla gelirdiniz önümüze ve içinde çok kıymetli kadın ve sağlık adına çalışan sivil toplum örgütlerimizin fikirlerinin olduğu bir yasayla gelirdiniz ve bilim adamlarımızın fikirlerinin olduğu, çağdaşlığın olduğu bir yasayla gelirdiniz. İşte, maalesef, trajikomik hâle gelmiş soru şu bugün: Ülkemizde 6284 sayılı Kanun neden uygulanmıyor? Neden uygulanmıyor arkadaşlar, hiç düşündünüz mü? Mesela, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkarken onun altı olan bu kanunun hiç uygulanamaz hâle geleceğini hiç aklınızdan geçirdiniz mi? Ve bugün uygulanmayan o kanunun orasına burasına bezeme yapılarak yeniden önümüze konulan bu kanun uygulanabilecek mi; bunu hiç aklınızdan geçirdiniz mi? Ve sadece ocak ayında 54 kadın cinayete kurban gitti. Eğer baksaydınız içine, bu yasayı doğru dürüst, daha önce getirseydiniz, onları koruyabilir miydiniz? Vicdanınız hiç acıdı mı onlar için? Ve kadınlarımız devlete güvense, ihtiyaç olduğunda kendisinin arkasında duracak kurumlarıyla, kanunuyla, adaletiyle bir devlet görse arkalarında kendilerini koruyabilirler miydi maruz kaldıkları şiddetlerde; hiç düşündünüz mü? Ve kadınlarımız içine düşürüldükleri ekonomik ve sosyal adaletsizlikler olmasa eğer, kurban olurlar mıydı kaderlerine; bunu siz engelleyememiş olabilir misiniz? Bunu hiç aklınızdan geçirdiniz mi? İçiniz sızladı mı bunun için?

Aile baskısı, çevre baskısı, toplum baskısı kadınlarımızın yanlış dile getirmesine, yanlışan ve kötülükten kaçamamasına sebep olmuşsa sizin bunda payınız nedir? Hiç adaletin terazisiyle kendinizi tarttınız mı? Küçük yaşta evlendirilen kızlarımız hayata dair bilgilerini tamamlamamışken, kendinden yaşça büyük kişilerin esirleri oluyorlar diye... Acaba, biz ne yapamadık da bunların oranı son on dört yılda 14 kat arttı, hiç bunların hesabını yaptınız mı? (CHP sıralarından alkışlar)

Erken yaştaki evliliklerde kadınlara karşı daha çok şiddetin olduğu aşikâr. 2018 yılı nüfus ve sağlık araştırmasında deniliyor ki: Şu anda 21-25 yaşında olan kadınlarımızın yüzde 15'i 18, yüzde 2'si 15 yaşının altında evlendirildi. İlla ki cinayete kurban gitmelerine gerek yok, bu kız çocuklarımız aslında sosyal olarak öldürüldüler. Siz, onların sosyal olarak öldürülmesine katkı sağladınız mı; hiç bunu düşündünüz mü, kendinizi tarttınız mı adaletin terazisinde? Şiddete uğradılar, tecavüze uğradılar, ailelerinden destek bulamadılar ve devlet buna resmî olarak izin vermeseydi eğer... Siz devleti yönetenlere soruyorum: O çocukların kararında, yaşamlarında pay sahibi olabilir misiniz? Bunca şeyde hiç siz yokmuşsunuz gibi "Yasa yaptık." diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AYLİN CESUR (Devamla) – Biz de diyoruz ki: Sadece tutuklama yaparak ve cezaları artırarak caydırıcılık sağlanamaz değerli arkadaşlar, şiddeti böyle engelleyemezsiniz. Ceza Kanunu'ndaki değişiklikler yetmez; her iki sorun açısından da, sağlıkta ve kadına şiddette şiddete yol açan kurumsal, toplumsal ve psikolojik faktörleri kaldıracak geniş kapsamlı yapısal düzenlemeler yapmalısınız; bir zihniyet meselesi bu.

Maalesef, bu teklif eksik ve çözümden çok uzak. Biz, bugün, bu teklifle getirildiği gibi “boşandıği eş” yerine “kadına karşı” “kadına ve çocuğa karşı” ibarelerinin eklenmesini istedik ancak önergelerimizi Komisyonda reddettiniz; keşke bizi şaşırtsanız. Milletimizin yarınlarını, umutlarını tükettiniz. Böyle göstermelik, tedbirimsi, avara kasnak uygulamalardan biri olacak bu teklif diye düşünüyorum ama diyorum ki: Siz milletin umutlarını bitirdiniz ama bizim umudumuz yeşermiş vaziyette. Sizinle alakalı değil, sizinle ilgili bitti umudumuz ama az kaldı, sorun ne biliyoruz, çözüm ne biliyoruz ve kadınlarımız eğer...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Kadrolarımız tamam, biz hazırız ve biz çözeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum, umudunuzu yitirmeyin diyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 3'üncü maddesinde yer alan “kadına karşı” ibaresinin “kadına yönelik” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Muhittin Taşdoğan

Ayşe Sibel Ersoy

Sefer Aycan

Gaziantep

Adana

Kahramanmaraş

Mehmet Celal Fendoğlu

Ümit Yılmaz

Malatya

Düzce

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ali Muhittin Taşdoğan'ın.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlıkta şiddet ülkemizde giderek artmaktadır, hemen hemen bütün hastanelerimizde onlarca sağlık çalışanı her gün şiddete maruz kalmaktadır.

Hastanelerimizde meydana gelen şiddet olaylarının yüzde 83'ü acil polikliniklerinde, arkasından acil servislerde ve kliniklerde gerçekleşmektedir. Maalesef, hastanelerimiz şiddetin kol gezdiği, şiddet olaylarının teröre döndüğü ortamlar hâline gelmiştir. Bu durum sağlık çalışanlarımızın olduğu kadar hastalarımızın da can güvenliğini tehdit ederek sağlık hizmetinin arzını da engeller hâle gelmiştir. Böyle bir ortamda sağlık hizmeti sürdürülmesi mümkün görülmemektedir.

Ülke genelinde milyonlarca hasta tedavi için acil servislere müracaat etmektedir. Bu kadar yoğun talebin yaşandığı hastanelerimizde bu hizmeti gerek az sayıda personelle ve gerekse yıllar içinde eriyen, minimum seviyede almış oldukları döner sermayeye rağmen özverili bir şekilde, fedakârca sürdüren sağlık görevlilerimiz ölüme varan şiddet olaylarına maruz kalmaktadırlar. Hepimizin bildiği gibi, seçim bölgem Gaziantep'te Doktor Ersin Arslan hastanede görevi başında şehit edilmiştir.

Sağlık çalışanları, toplumda infial oluşturan terör saldırılarında, doğal afet olaylarında, mesai mefhumu gözetmeden ve hatta tüm özel günlerde de fedakârlık ederek, hiçbir beklentileri olmadan ve görev yeri dışında da özverili hizmetleri neticesinde milletimizin yararlarını sarmaktadır.

Bu şiddet sarmalını önlemek için, daha önce de dile getirdiğimiz gibi, bir an önce Sağlık Bakanlığımız bünyesinde şiddeti önleme daire başkanlığı kurulması gerektiğine inanmaktayız. Kurulması gereken

şiddeti önleme daire başkanlığı medyada çıkacak algı yönlendiren haberlerin önüne geçmeli, bu tür haberlerin sağlık konusunda ehil basın mensuplarınınca hazırlanıp yayınlanması sağlanmalıdır. RTÜK tarafından, dizilerde canlandırılan ve sağlıklı ilgili bölümlerde şiddete ve kine teşvik etme sahneleri dikkatle incelenmeli ve bunu önlemek için gerekli adımlar da atılmalıdır. Sağlıkta şiddeti önlemek için ulusal sağlık disiplini oluşturmak gereklidir. Uygulanacak disiplinin konusu, sağlık hizmetlerinde çalışan personele karşı şiddetin kabul edilemez olduğunu halkımıza ve tüm sağlık çalışanlarımızı anlatmak olmalıdır. Sağlık Bakanlığınca kurulması gereken şiddeti önleme daire başkanlığı bünyesinde sağlık personelleri, medya ve iletişim uzmanları da istihdam edilmelidir. Sosyal medya çok özenli bir şekilde yönetilmelidir. Hasta hakları olduğu kadar hasta sorumlulukları da anlatılmalıdır, hastalar ve hasta yakınları bilgilendirilmelidir. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin engellenebilmesi için sağlıkta şiddetin temel nedenlerinin iyi tespit edilip ona yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi gereklidir. Sağlıkta şiddet olaylarını toplumsal şiddetten ayırmamak gerekir. Bu yüzden, sağlıkta şiddeti ve toplumsal şiddeti önlemek için ilgili diğer bakanlıklarla birlikte hareket etmek gerekir. Sağlık çalışanlarının güvenliğinin sağlanması için caydırıcı, önleyici ve gerçekçi önlemlerin ivedilikle yerine getirilmesi gerektiğini buradan tekrar ediyorum. Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin bu konuyla ilgili şöyle dediğini hatırlatmak isterim: "Sağlıkta şiddet suçlarının önlenmesi ve tıpta yanlış tedavilerle ilgili davalardaki haksızlıkların sona erdirilmesi için Türk Ceza Kanunu'nda, Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nda değişiklik yapılmasını öngören bu kanun teklifini ön şartsız destekliyoruz." Bu teklifte sağlık çalışanlarına karşı işlenen kasten yaralama suçunun Ceza Muhakemesi Kanunu'ndaki katalog suçlar arasına alınması temel bir güvencedir ve yerinde bir tedbirdir. Bilhassa ifade etmek isterim ki bir kişinin yanlış genelleştirilemez, suç ve cezanın şahsiliği ilkesi esastır; pek tabii, herkes için bağlayıcıdır. Zor bir dönemden geçerken en küçük bir provokasyonun sonuçları elbette ağır olabilecektir. Her meslek mensubu, insan onurunu incitmeden özenle sakınmalıdır. Ne hastanede ne postanede, ne mahkemede ne maliyede, ne adliyede ne de hayatın diğer alanlarında insanlık değerleri, insan olmanın kaynaklanan kazanımlar asla ve kati olarak çiğnenmemelidir.

Gazi şehrimizin adaşı Gazi Meclisimizi saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 4- 5237 sayılı Kanununun 94 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasına aşağıdaki (c) bendi eklenmiştir

(a) Çocuğa, kadına, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı

(c) Dil, ırk, milliyet, renk, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle"

Kemal Peköz

Ali Kenanoğlu

Murat Çepni

Adana

İstanbul

İzmir

Habip Eksik

Tulay Hatimoğulları Oruç

İğdır

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç'un.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken dokuz sene önce -bugün gibi- Reyhanlı’da yaşanan katliamın acısını bir kez daha paylaştığımızı ifade etmek istiyorum. O katliam kadar bizim yüreğimizi yaralayan dönemin Başbakanı Erdoğan’ın “53 Sünni vatandaşımızı kaybettik.” sözlerini buradan anımsatmak istiyorum ve ana akım medya bu koroya eşlik ederek aslında Hatay’da büyük bir provokasyon hedefliyorlardı. Hatay’da yaşayan halklar bu acıyı yürekten, ortak olarak hissettiler ve ortak bir tepki gösterdiler. Halkın bu sağduyusu ve duyarlılığı bu büyük provokasyonun da önüne geçmiş oldu. Ben Reyhanlı katliamında yaşamımı yitiren bütün canlarımızı bir kez daha anıyorum ve ailelerine başsağlığı diliyorum.

Görüştiğimiz kanun teklifinin 4’üncü maddesinde yapılmak istenen değişiklik üzerine 5237 sayılı Kanun’un 94’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasına bir ekleme yapmayı öneriyoruz biz. Nedir bu ekleme? Suçun çocuğa, kadına, beden ve ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı işlenmesinin bir ekleme yapılmasını; dil, ırk, milliyet, renk, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep farklılıklarından kaynaklanan nefret nedeninin yine suç kapsamına alınmasını ve cezai müeyyidenin uygulanmasını talep ediyoruz. Tabii, biz bu taleplerimizi sunarken şunu gayet iyi biliyoruz: Bu yasalar kâğıt üstünde; benden önceki konuşmacı hatiplerin, özellikle kadınların neredeyse tamamı bunu ifade etti. Ayrıca, bu kanun teklifiyle ilgili bu kürsüde kadınların söz kullanması gerektiğinin de altını çizmek isterim. Bu, bütün siyasi partilere de önerimizdir.

Erkek yargı şiddeti... Ne yazık ki “iyi hâl indirimi” diyerek, kravatlı olup olmadığına bakıp ve takım elbisesine bakarak, bir beyefendi muamelesi gerçekleştirip erkekleri salmak için ceza uygulanmıyor. O yüzden, burada bizim bu cezasız bırakmaya karşı, bu erkek yargıya karşı söyleyecek bir sözüümüz var: Yapılan kanun değişiklikleri çözüm değildir tek başına, elbette kanun önemli ama o kanunun uygulanması ve hayata geçirilmesi çok daha önemlidir.

Bakın, İstanbul Sözleşmesi’nden bütün kadınlar bahsetti, biz bundan bahsetmeye devam edeceğiz, her kürsüyü kullandığımızda İstanbul Sözleşmesi’ni bu iktidarın yüzüne vurmaya devam edeceğiz. Bugün bu kanun teklifini getirenler, İstanbul Sözleşmesi’nden bir gece ansızın bir ve tek adamın kararıyla çekilmişlerdir; o yüzden, getirilen bu yasa asla bize samimi gelmiyor.

Bakın, yine, kadına yönelik şiddetle mücadelede bahsederken 8 Martta, 25 Kasım’da, hele de Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü’nde kolluk kuvveti polis, kadınlara şiddet uygulanıyor. Siz hangi şiddetle mücadele etmekten bahsediyorsunuz?

Yine, birkaç gün önce genel merkezimize yapılan... “Polis baskını” diyeceğim ona çünkü o, bir polis baskınıydı ve polislerin genel merkezimiz önünde fiilî bir eylemiydi; Kadın Meclisi Sözcümüz sevgili Ayşe Acar Başaran’a “Seni çivilerim.” diyor bir polis memuru ve o polis memuru hâlâ görevde; bu, bu iktidarın utancısıdır. Buraya kâğıt getirerek “Yasa yapıyoruz, kadına yönelik şiddetle mücadele ediyoruz.” safatasını hiç kimse burada bize satmaya kalkışmasın, bunu asla kabul etmeyiz. Ve “Kadının lehine bizler yasalar yapıyoruz.” diye göz boyamaya çalışırken bir yandan, öte yandan kadınların nafaka hakkına göz dikmiştir bu iktidar; boşanma usulünü erkek lehine göre çevirmeye çalışmaktadır bu iktidar. Yine aynı şekilde bu göz boyamayla sadece kâğıt üstünde yasa yapmakla başa kalmış olan bu iktidar bu toplumun bütün kazanımlarını, kadınların bütün kazanımlarını elinden almaya kalkışmıştır. Olması gerekenler elbette topyekûn bir toplumsal değişim ve dönüşümdür, kadının sosyal yaşama ve siyasal yaşama katılımının artırılmasıdır. Cinsiyet eşitsizliği konusunda ciddi şekilde bir farkındalık çalışması yapılması ve kadına yönelik her türlü şiddetle açıktan mücadele edilmesi, eğitimin cinsiyetçilikten kurtarılması bizim önümüzde duran en temel sorun alanlarıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) - Bunları hayata geçirirsek bu kâğıt üzerindeki yasalar hayata geçer.

Evet, sevgili kadınlar, sevgili kız kardeşlerim, Mısırlı feminist Yazar Neval El Seddavi’nin sözlerini hatırlatmak isterim, demiştir ki sevgili Neval El Seddavi: “Gelecek istediğim renklerle boyanmak üzere

hâlâ benimdir; özgürce karar vermek, istersem değiştirmek üzere hâlâ benimdir.” Bizler bu ceberut, bu tekçi zihniyete, erkek egemen zihniyete, bu ülkede otoriterlik inşa eden bu anlayışa ve tarih boyunca üzerimizdeki erkek egemen anlayışa karşı örgütlü mücadelemizle hayatımızı, hayatlarımızı, tek tek ve topyekûn hayatlarımızı istediğimiz renklerle boyama gücüne sahibiz, yeter ki örgütlü olarak mücadele edelim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 4- 5237 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna ‘Suçun kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına, kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet olarak işlenmesi halinde cezanın alt sınırı, altı yıldan az olamaz’ cümlesi eklenmiş, ikinci fıkranın (a) bendi ‘Çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye ya da aralarında aile bağı veya ilişki bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kadına karşı,’ olarak değiştirilmiştir.”

Alpay Antmen
Mersin
Rafet Zeybek
Antalya

Hüseyin Yıldız
Aydın
Murat Bakan
İzmir

Zeynel Emre
İstanbul
Ali Şeker
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Murat Bakan'ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; sözlerime sistemin adaletsizliğine, eşitsizliğine isyan eden, mücadele eden, dik duran, varoluş mücadelesi veren ve bu mücadeleyi yükselten kadınları selamlayarak başlamak istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bilmem kaçınıcı kere Türk Ceza Kanunu'nu değiştiriyoruz. Benim üzerine söz aldığım 4'üncü maddede yapılan değişiklikle Türk Ceza Kanunu'nun 94'üncü maddesinde düzenlenen işkence suçunun kadına karşı işlenmesi hâlinde alt sınırını üç yıldan beş yıla çıkarıyoruz değerli arkadaşlar. Bununla ilgili bizim Cumhuriyet Halk Partili olarak önerimiz altı yıla çıkması ancak asıl sormamız gereken soru şu: Acaba Türk Ceza Kanunu'nda değişiklik yaparak kadına karşı şiddeti önleyebilecek miyiz? Elcevap: Önleyemeyeceğiz. Kadına karşı şiddetin önlenmesi, değerli arkadaşlar, ancak tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelerin ya da mevcut hükümlerin, yasaların etkin bir şekilde uygulanmasıyla mümkün.

Bugün 11 Mayıs, bundan tam on bir yıl önce İstanbul Sözleşmesi imzaya açıldı ve ilk imzacısı biziz. On bir sene sonra arkadaşlar, on bir yıl gerideyiz, on bir yıl öncesinden daha gerideyiz. Siz bir yandan kadına karşı şiddetle mücadelede en önemli kazanımınızdan vazgeçeceksiniz, diğer taraftan Ceza Yasası'nda yaptığımız değişiklikle kadına karşı şiddeti önleyeceksiniz; bu mümkün değil, inandırıcı da değil. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, Hatice Kaçmaz davası bunun en somut örneği değerli arkadaşlar. Hatice Kaçmaz TRT sanatçısı, 4 yaşındaki evladına tek başına bakan bir anne. Katili taksiye bindiğinde diyor ki: “Görülecek bir hesabım var.” 19 santimlik bıçağı çorabına saklıyor. Evlenme teklifini kabul etmediği için Hatice Kaçmaz'ı 19 santimlik bıçakla 16 defa bıçaklayarak öldürüyor. Bununla ilgili, Yargıtay Ceza Genel Kurulunun kararını okuyorum size... Ne diyor biliyor musunuz? Kadının evlenme teklifini kabul etmesi hâlinde sanığın cinayeti işlemeyeceği, reddedilince anlık hiddetle cinayeti işlediği, yanına tedbirin aldığı bıçağı duygusal çöküntü ve hiddetin etkisiyle

kullandığını vurguluyor ve “Tasarlayarak öldürme değildir.” diyor değerli arkadaşlar. Eğer Yargıtay Ceza Genel Kurulu “Tasarlayarak öldürdü.” deseydi katil 71 yaşına kadar cezaevinde kalacaktı.

Peki, kadının meşru müdafaa durumu Yargıtayın yaklaşımı ne? Bunu da Çilem Doğan davasından görüyoruz. Sistemik bir şekilde işkence gören, fuhşa zorlanan Çilem Doğan, ölmek için eşini öldürüyor. Yargıtay on beş yıllık cezasını onaylıyor. Yani Çilem Doğan’a diyor ki: “Sen ölmeliydin.” “Sen ölmeliydin.” diyor değerli arkadaşlar. Türkiye’de esas olan, yasaların değişmesi değil, mevcut yasaların etkin bir şekilde uygulanması. Hiçbir insan yaptığı suçun, işlediği suçun cezasını çekmedikçe ıslah olmaz arkadaşlar; o suçun cezasını çekmeyen suçlu, o suçu yeniden işler.

Bakın, bizim ceza hukuku hocamız Bahri Öztürk’ün bize döne döne söylediği bir şey vardı “İyi yasalar kötü uygulayıcılar elinde kötü yasa, kötü yasalar iyi uygulayıcılar elinde iyi yasadır.” diye. Uygulamada sorunumuz var, Yargıtay Ceza Genel Kurulunun aldığı kararı, içtihat üreten bir yüksek yargı organının aldığı kararı kimse açıklayamaz değerli arkadaşlar. İyi yargıçlarımız, üretken, çalışkan yargıçlarımız var elbette ama bu, uygulamada yaşadığımız sorunu maalesef ortadan kaldırmıyor. Mesele yasa yapmakta değil onu uygulamakta. Eğer bu Parlamento, kadın cinayetlerini engellemek için hep birlikte bir şey yapmak istiyorsa önce, bizim onayladığımız İstanbul Sözleşmesi’ne sahip çıkmamız lazım değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer kadın cinayetlerini engellemek için bir şey yapmak istiyorsa iktidar, önce kadın dayanışma merkezlerini, sığınmaevlerini, “alo şiddet” hattını, bununla ilgili özel, buradan çıkacak bütçeyi bizden talep etmeli. Her şeyden önce kadının en büyük kazanımı, en önemli kazanımlarından -asıl kazanımları cumhuriyetin kuruluşuyla beraber biliyorsunuz, laik devletle beraber- cumhuriyetin kazanımlarından feyzalması lazım iktidarın değerli arkadaşlar. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bakın “Yasaları değiştirmek işe yaramaz, zihniyetin değişmesi lazım.” dedi Nurhayat Altaca burada konuşurken. Ben zihniyetin de değişmesi işe yaramaz tek başına, iktidarın değişmesi lazım diyorum Nurhayat’a ek olarak değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Gülten Akın’ın “Kadın Olanın Türküsü” var, onunla sözlerimi sona erdirmek istiyorum. Yine, kadınlara selam olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MURAT BAKAN (Devamla) – “Selam olsun bizden önce geçene

Selam olsun dosta, hasa, çile çekene

Selam olsun dayanana, düşene

Yüreğim yürektir, bakma gözüm yaşına.” diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... (CHP, HDP ve İYİ Parti sıralarından “Kabul” sesleri)

BAŞKAN – Kâtip Üyeler arasında anlaşmazlık var, elektronik olarak yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Önerge kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kaç oy var Başkan?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Kaça kaç?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kabul kaç?

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 4’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 4: 5237 sayılı Kanunun 94’üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna ‘Suçun kadınlara karşı işlenmesi halinde cezanın alt sınırı beş yıldan az olamaz.’ cümlesi eklenmiş ve aynı maddenin

(2)'nci fıkrasının a bendi 'çocuğa beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak halde bulunan kişiye ya da kadına karşı' olarak değiştirilmiştir.”

Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Aytun Çıray	Ayhan Altıntaş
Adana	İzmir	Ankara
Orhan Çakırlar	Behiç Çelik	Fahrettin Yokuş
Edirne	Mersin	Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Fahrettin Yokuş'un.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grubu adına hepimizi saygıyla selamlıyorum.

TÜİK verilerine göre ülkemizde toplam tarım arazisi 38 milyon hektardır; bunun yüzde 52'si işlenen alanlar, yüzde 9'u uzun ömürlü bitkiler, meyve ağaçları, yüzde 39'u ise çayır ve meralardan oluşuyor. 2018 yılı itibarıyla ekilebilir tarım arazimiz 23 milyon hektara gerilemiştir. En büyük tarım kentimiz Konya'da ise ekili alan 13 milyon dekar düşmüştür. AK PARTİ iktidarı döneminde Konya'mızda 760 bin dekar tarım arazisi vasfını yitirmiştir. 2001 yılında Türkiye nüfusu 64 milyon iken 2021 yılında 85 milyona çıkmıştır yani son yirmi yılda, AK PARTİ iktidarında nüfusumuz 21 milyon artmıştır. Aynı dönemde ise 4 milyon hektardan fazla arazimiz tarım arazisi olma vasfını yitirmiştir. Başka bir ifadeyle tarım arazilerimiz küçülmekte, nüfusumuz artmaktadır. Bunun anlamı, gelecek nesillerimizin açlığa mahkûm olması demektir.

Değerli milletvekilleri, Konya'mızın göz bebeği Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsünün birinci sınıf tarım arazileri toplu konuta açılıyor. 2014 yılında bu göz bebeği Enstitümüzün 1.000 dekarlık bölümünü toplu konut ve hastaneye teslim edilerek kaybetmiştik. Şimdi siyasi iktidar 1.300 dönümlük birinci sınıf tarım arazimize de göz dikti. Tarım Bakanlığı ile Çevre Bakanlığı arasında yapılan protokolle Bahri Dağdaş Tarımsal Üretim Merkezimizin 1.300 dönümlük arazisi rezerv yapı alanı olarak TOKİ'ye devredildi.

Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitümüz sadece Konya'nın değil, Türkiye'nin göz bebeği bir kuruluşumuzdur. 1914 yılından itibaren bataklık olan 11 bin dönümlük arazi ıslah edilmiş, birinci sınıf tarım arazisi hâline getirilmiştir. Bu Enstitümüzde yüz yıldır üretim, kırk yıldır da araştırma yapılmaktadır.

Tarımsal Enstitümüzde hayvancılık ve tarla bitkileri üretim ve araştırma çalışmalarının yanında Dünya Gıda Teşkilatıyla (FAO) ortak tarım ürünleri geliştirme projeleri de yürütülmektedir. Bugüne kadar 40'in üzerinde farklı bitki çeşidinin ıslahını gerçekleştiren Enstitü, Türk tohumculuğunun yüzde 38'inin yer aldığı Konya'mızda 170'den fazla tohumculuk firmamıza önemli katkılar sağlamaktadır. Yapılan tohum eşleştirme çalışmaları sonucu bugüne kadar 105 adet buğday çeşidinin tescili yapılmıştır.

Enstitümüzde hayvan ıslahı çalışmaları da yapılmaktadır. Küçükbaş hayvancılığında 18 ayrı ırk bu Enstitümüzde geliştirilmiştir. Enstitümüzün bu kadar önemli ve verimli çalışmaları ortada iken ranta gözünü diken siyasi iktidar birinci sınıf tarım arazilerimizi konuta çeviriyor. Diyor ki: “Efendim, Konya tarım arazilerinde artık buğday, arpa, yulaf, pancar yerine beton bitecek yani binalar bitecek, bina ekiyoruz, bina.” Rantiyeci iktidarımızın bu göz bebeği kuruluşumuza bunu yapmasını kabul etmek mümkün değildir. Bu vicdansızlıktır; bu, Konyalıları saygısızlıktır; bu, Türk milletine saygısızlıktır, geleceğimize ihanettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Yani düşünebiliyor musunuz, son yirmi yılda, AK PARTİ iktidarında -bir kere daha söylüyorum- tarım arazilerimiz yüzde 18 küçülmüş, nüfusumuz yüzde 30

büyümüŝ. Hani “2053 hedefi” diyorlar ya, 2053’te 100 milyon nüfusumuz olacak, bu göçmenleri de beslerse bu zihniyet -ki imkânı yok, hâlledeceğiz onu- biz aç kalacağız, aç; çocuklarımız aç kalacak. Rant uğruna, tohumculuk lobileri uğruna, Amerikan lobileri uğruna tarım arazisini peşkeş çekenler; vallahi sizi Konyalılar affetmeyecek, Türk milleti affetmeyecek. Gerçi az kaldı, o Bahri Dağdaş’a bina dikemeyeceksiniz, baŝaramayacaksınız! Allah büyük, Konyalılar ve Türk milleti de sizden çok büyük! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) – Hadi oradan!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Höst! Höst!

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Höst sana! Terbiyesiz! Höst sensin! Yaşından başından utan!

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Höst sülalendir senin!

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Âdet edindiniz siz, herkese laf atıyorsunuz. Utanma da yok hiç!

BAŞKAN – 5’nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değıŝtirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 5 – 5237 sayılı kanunun 96 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendindeki ‘ya da gebe kadına karşı’ ibaresi ‘,toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı kadına karşı ya da gebe kadına karşı’ şeklinde değıŝtirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

‘(c) Dil, ırk milliyet, cinsel yönelim, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle”

Kemal Peköz

Ali Kenanoğlu

Murat Çepni

Adana

İstanbul

İzmir

Filiz Kerestecioğlu Demir

Habip Eksik

Ankara

Iğdır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Filiz Kerestecioğlu’nun.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüştüğümüz teklifte Türk Ceza Kanunu madde 96’da yapılacak değıŝiklikle eziyet suçunun kadına karşı işlenmesi hâlinde cezanın alt sınırı iki yıldan iki yıl altı aya çıkarılacak. Şimdi, Adalet Bakanlığı düzenli istatistik tutuyor olsaydı eğer mahkemelerde TCK 96’dan bugüne kadar kaç kez ceza verilmiş olduğunu görecektik. Kadınlara yönelik birçok şiddet olayı eziyet suçu kapsamına girmesine rağmen, birçok kez hâkimlere bunu ifade etmemize rağmen yıllardır o kadar seyrek uygulanan bir madde oldu ki bu madde. O yüzden, cezayı altı ay daha artırarak eziyet suçunun cezasının hâkimler tarafından uygulanacağını hayal edemezsiniz. Fiziksel, cinsel, ekonomik ve psikolojik şiddetin sistematik hâle gelmesine eziyet diyoruz ve aslında kadın, şiddete maruz kaldığında çoğu zaman bu şiddetin tek seferle sınırlı kalmadığını, şiddetin farklı biçimlerde devam ettiğini ya da tekrarladığını biliyoruz. Bu madde etkin biçimde uygulanırsa failleri caydırabilir, kadınları koruyabilir ama ne yazık ki uygulanmıyor.

Bizim ikide birde kanunlarda değıŝiklik yapmak yerine, öncelikle yargı mensuplarının hâli ahaline bakmamız lazım arkadaşlar. Tüm yargı mensuplarının güncellenmiş insan hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi alması gerekiyor. Aslında sadece yargı mensuplarının değil, tüm toplum

olarak bu eğitimleri almamız son derece elzem çünkü şu anda, tüm toplum olarak hoşgörüsüzlüğü, mutsuzluğu, öfkeyi, şiddeti hep birlikte yaşıyoruz ve bu hayatı yaşanabilir hâle getirebilmek için değişime ihtiyacımız var ama bunları sadece söylemek yetmez; toplumsal olarak dönüştürme iradesini göstermemiz, sorumluluk üstlenmemiz lazım. Bakın, farklı düşüncelere sahip olabiliriz. Dikkatinizi çekmek isterim, değiştirilmesi gereken şey düşünceler değil ancak ortada bir şiddet döngüsü var ve bu döngüyü kırmak hepimizin sorumluluğu. Şiddetsiz bir yaşam için toplumsal mutabakat şart.

Dün, Kobani davasında sevgili Sabahat Tuncel “Bu ülkeyi derhâl yaşanabilecek bir ülke hâline getirmemiz lazım.” dedi, ne kadar doğru. Bakın, bunu kimseyi ayırarak söylemiyorum ama gerçekten farklı düşüncelere sahip olsak da bu ülkeyi derhâl hepimiz için yaşanacak bir ülke hâline getirmemiz lazım çünkü eziyet suçu sadece kadınlara değil, sistematik olarak tüm topluma yönelik bir suç hâline dönüştü artık. Yoksullukla, şiddetle, öfkeyle baş edemiyor insanlar ve buradan çıkışı bulmamız lazım.

Değerli vekiller, bu kanun teklifinde “kasten öldürme, kasten yaralama, eziyet ve işkence suçlarına yapılan “nitelikli hâl” tanımının “toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı olarak kadınlara yönelmesi hâlinde” diye belirtilmesi gerektiğini defalarca Komisyonda söyledik, değişiklik önermeleri de verdik. İktidar vekilleri tanımın “suçun kadına karşı işlenmesi” şeklinde kalmasının yeterli olduğunu söylediler ve kadınların güçsüz görüldükleri için şiddete uğradığını ve bunu önleyeceklerini iddia ettiler. Kadınlar güçsüz değil, kesinlikle değil. Şiddet uygulamayı tercih etmemeleri kadınları güçsüz yapmaz. Bu algıyı da bizim yerle yeksan etmemiz gerekiyor.

Evet arkadaşlar, bugünlerde mülteci, sığınmacı meselesi de herkes tarafından kullanılıp kadınlara yönelik şiddetin ve tacizin başsorumlusu sanki göçmenlermiş gibi bir algı yaratılmaya çalışılıyor. Bakın, mülteciler yokken de bu ülkede kadınlar tacize ve şiddete uğruyorlardı. Kadına yönelik şiddetin başsorumlusu, önleme yükümlülüğünü yerine getirmeyen devlet ve iktidarlardır. Kimse mültecileri hedef göstererek bu sorumluluğu savuşturamaz. Ayrıca, mülteci ve sığınmacılara yönelik gerçekçi ve sorunları çözecek politikalar üretmek de tüm toplumu ikna ederek yine iktidarın sorumluluğundadır.

Değerli arkadaşlar, son olarak bir başka konuya değinmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Varoluş nedeni, okuma olanağından yoksun çocuklara bilime, felsefeye dayalı özgür bir eğitim vermek, her türlü ihtiyaçlarını karşılamak olan Nesin Vakfının hesaplarına izinsiz yardım kampanyası yapıldığı gerekçesiyle bloke koyuldu. “İzinsiz yardım kampanyası” denilen aslında bir sosyal medya duyurusuydu ve o sosyal medya duyurusunun yapıldığı zamanda da böyle bir kanun maddesi yoktu medya duyurularını bağış olarak sayan. Bu duyuruyla belki de biraz toplumsal destek sağlandı ve Nesin Vakfı daha fazla çocuğa hizmet verebilecek bir şekilde arazisini büyütebildi. Şimdi, hem hesaplardaki para hem de satın alınan bu arsa Valilik tarafından geri isteniyor. Anlaşılan, İsmailağa cemaatinden olan Rabıta Vakfı tahrik çabaları boşa düşünce Valiliği devreye sokmuş. Evet, Türkiye’ye karşılık beklemeden hizmet eden Nesin Vakfından ve çocuklardan elinizi çekin diyorum.

Sayılar sunuyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, herkes -kabul eden etmeyen- ellerini kaldırırsa biz de Divan olarak daha rahat edeceğiz; lütfen, rica ediyorum.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 5- 5237 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasının sonuna ‘Suçun kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına kadın olduğu için yöneltilen veya kadınlara orantısız bir biçimde etkileyen şiddet olarak işlenmesi halinde cezanın alt sınırı üç yıldan az olamaz’ cümlesi eklenmiş, ikinci fıkrasının (a) bendi ‘Çocuğa beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak

durumda bulunan kişiye ya da aralarında aile bağı veya ilişki bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kadına karşı ve kadın olduğu için’ şeklinde değiştirilmiştir.”

Alpay Antmen

Hüseyin Yıldız

Zeynel Emre

Mersin

Aydın

İstanbul

Ali Şeker

Rafet Zeybek

Jale Nur Süllü

İstanbul

Antalya

Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Jale Nur Süllü’nün.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri, görüştüğümüz kanun teklifinin artan kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinin önlenmesinde gerçekten etkili olup olmayacağı yönünde samimi olarak düşünmeye davet ediyorum.

Şimdi, baktığımızda, kanun teklifinin gerekçesinde bireylerin onurunu korumak ve toplumsal barışı sağlamanın devletin görevi olduğundan söz ediliyor. Önce, teklifi getiren anlayışın anlayışı bu yönde mi ona bir bakmamız gerekir. Şimdi, gerekçede devletin görevi olduğunu kabul edeceksiniz ama kadına yönelik şiddetin önlenmesinde devlete sorumluluk yükleyen İstanbul Sözleşmesi’nden çıkılmasına tek bir sözcük kullanmayacaksınız. Şimdi, yine gerekçede “Suç ve ceza politikası yasama erkinin yetkisindedir, takdirindedir.” diyeceksiniz ama sözleşmeden tek bir erkeğin kararıyla çıkılmasına, Meclisin yetkisinin gasbedilmesine tek bir cümle kullanmayacaksınız, üstüne üstlük de savunacaksınız.

Bakın, burada, dün Genel Kurulda, AKP Grup Başkan Vekili son derece talihsiz bir konuşma gerçekleştirdi. Anayasa ile uluslararası sözleşmeleri onaylama yetkisi Meclisin yetkisindeyken, Cumhurbaşkanının kişi hak ve özgürlüklerini düzenleyecek düzenlemeler getiremeyeceği açık hükümlen, ayrıca hukukumuzda yer alan yetkide ve usulde paralellik ilkesi gereği Danıştay savcısının bu kararın hukuksuz olduğunu açıkça söylediği yönündeki yargılama devam ederken bunu savunmayı, böyle bir savunma konuşması yapılmasını kınıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın ne yazıyor burada: “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” diyor. Bizim millet adına kullandığımız yasama yetkisinin tek bir kişinin kararıyla gasbedilmesine siz ses çıkarmayabilirsiniz ama biz bunu asla ve asla kabul etmiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer millet olarak, millet adına kullandığımız yasama yetkisi bu şekilde tek bir kişi kararıyla gasbedilecekse biz burada oturup saatlerce neden yasaları görüşüyoruz? Siz diyebilirsiniz ki “Yasa teklifleri hazır, getiriliyor nasıl olsa, biz de kabul ediyoruz.” Bakın, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna geldiğinde biz tek tek maddelere girilip görüşülmesi yönünde usul tartışması açtık ama kabul edilmedi ama her bir yasa teklifine de değişikliğe de önergemizi sunduk. Peki, ne oldu? Adalet Komisyonunda da sabah erken saatlere kadar süren görüşmelerde itirazlarımızı dile getirdik, bir buçuk ay Genel Kurula getirilmedi yasa teklifi, sandık ki bu yanlışlıklar düzeltilecek ama ne yazık ki bu beklentilerimiz de boşa çıktı.

Şimdi soruyorum sizlere: Bu teklifteki ceza artırımları ve düzenlemelerle kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinin azalacağına inananınız var mı bu sıralarda oturanlar olarak? İmzası olanlar da inanmıyor ki dün geneli ve bölüm üzerine konuşmalarda Adalet ve Kalkınma Partisi hatipleri, kadın arkadaşlar özellikle KADES’ten, ŞÖNİM’lerden, 6284’ü nasıl yasal düzenleme olarak yaptıklarından söz ettiler ama 6284’ten söz etmelerine rağmen yasal dayanağı olan İstanbul Sözleşmesi’nden hiç mi söz edilmedi. Şimdi, sizler ne iyi işler yaptığınızı söylüyorsunuz, biz ise sorunun yasalarda değil sürekli pekiştirdiğiniz algılarda, anlayışlarda ve uygulamalarda olduğunu yıllardır söyleyip duruyoruz.

Şimdi, yine burada “özgür birey” diyorsunuz ama kadını sürekli “iyi anne, iyi eş ve aile” düzlemine sıkıştırmaya çalışıyorsunuz. Kadınlar üzerinden ayırışma ve kutuplaştırma siyasetiyle kendi tabanınızı bir arada tutmak için “Aile yapısını bozuyor.” diye asılsız gerekçelerle İstanbul Sözleşmesi’nden çıkılmasıyla ilgili tek bir cümle kullanmıyor, hatta bunu savunuyorsunuz.

Şimdi ‐toplumsal barış‐ diyorsunuz ama istatistiklerden korkup Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunu kapatmaya kalkıyorsunuz. EŞİK’in çağrılarına kulak tıkıyorsunuz, alanlarda mücadele veren kadınları susturmaya çalışıyorsunuz. Yasa tekliflerinde baroların ve STK’lerin görüşlerine kulaklarınızı tıkıyorsunuz. Biz ise uzun süredir mevcut yasaların etkin uygulanması taleplerimizi dile getiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız sözlerinizi.

JALE NUR SÜLLÜ (Devamla) - İçişleri Bakanınız çıkıp da ‐Kadına yönelik şiddet ayıptır, ayıp.‐ dediğinde de bu kürsüden hatırlatmıştım. Biz, 96’ncı maddenin, 2005 yılından beri yürürlükte olmasına rağmen kadına yönelik cinayetlerde, suçlarda kullanılmadığını -eziyet maddesinin- uzun süredir söylüyorduk. Şimdi, 5’inci maddeyle suçun kadına karşı işlenmesi hâli ‐cezaayı ağırlaştırıcı nitelikli hâl‐ olarak düzenlenerek eziyet cezasının alt sınırı iki yıldan iki yıl altı aya çıkarılıyor. Biz ‐Suçun kadına karşı işlenmesi‐ ibaresi sorunludur.‐ diyoruz, İstanbul Sözleşmesi’nin 46’ncı maddesindeki toplumsal cinsiyet eşitsizliğini gidermeye yönelik cezayı ağırlaştırıcı koşulların eklenmesi gerektiğini söylüyoruz. Ama esas sorunun çözümü için ceza artırımlarından önce acil bir şekilde uygulama eksiklerinin giderilmesi yönünde düzenleme yapılmasını söylüyoruz. Tekrar hatırlatmak istiyorum ki esas sorun yasalarda değil zihniyette. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Pardon. İşleme başladım, önergeyi okutup sonra söz vereyim.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 5’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

‐MADDE 5: 5237 sayılı Kanunun 96’ncı maddesinin birinci fıkrasının sonuna ‘Suçun kadınlara karşı işlenmesi halinde cezanın alt sınırı iki yıl altı aydan az olamaz.’ cümlesi eklenmiş ve aynı maddenin 2’nci fıkrasının a bendi ‘çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak halde bulunan kişiye ya da kadına karşı.’ olarak değiştirilmiştir.‐

Ümit Beyaz

Aytun Çıray

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İstanbul

İzmir

Adana

Ayhan Altıntaş

Orhan Çakırlar

Ankara

Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü’nün 323 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Biraz evvel kürsüde konuşan sayın hatibin bizzat bir atf yapması sonucunda bir açıklama yapma ihtiyacı duyduğum için söz aldım.

Dün de ifade ettik, net bir şekilde 244 sayılı Kanun var 1963 tarihli. Parlamenter hükümet sisteminde Bakanlar Kurulu kararıyla uluslararası anlaşmalara yürütme organı tarafından bir imza

vermek suretiyle katılmakta ve Meclis, yasama organı da bu uluslararası anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanunla kendi görevini yapmakta, bu anlaşmayı sona erdirmeye de yine Bakanlar Kurulu kararıyla olmaktadır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle ilgili ise Bakanlar Kurulunun yetkileri Cumhurbaşkanı tarafından kullanıldığından bu manada yürütme kendi görevini, yasama kendi görevini yapmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ya, Başkanım...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – 1963 yılında...

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Toparlıyorum.

Yasama ve yürütme organları kendi görev ve yetki alanlarıyla ilgili kendi yetkilerini kullanmaktadır. Dolayısıyla, Cumhurbaşkanı kararıyla Meclisin kanunu kararı kaldırılmamaktadır, kanun geçerlidir. Bununla beraber nasıl anlaşmaya imza atan yetkili makam, yürütme organı kimse onu aynı şekilde geri almaya yetkili makam usulde paralellik ilkesi gereğince aynı makamdır. Hukuksuz olduğu ifade edildiği için bunun hukuksuz olmadığını yasaya, Anayasa'ya uygun olduğunu ifade ettim.

Teşekkür ediyorum.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Sayın Başkanım, söz istiyorum. Cevap vermek istiyorum, böyle olmaz!

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Söylediklerinin hepsi yanlış.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Başkanım, bir dakika...

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 323) (Devam)

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Ya, böyle bir usul mü var Başkanım ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bize de sonradan verdi.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – 1963 yılından bahsediyor. 2022 yılındayız, o tarihteki Cumhurbaşkanlığı sistemi yok.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Cumhurbaşkanlığı sistemi diye bir sistem getirdiler ucube sistem. O dönemde parlamenter sistem var. 1963 yılında çıkan bir içtihatla Türkiye'yi yönetemezsiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İchtihat değil, içtihat değil, kanun.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Dünya değişiyor, Türkiye değişiyor; neye göre karar vereceksiniz siz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kanun, kanun.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Türkiye Cumhuriyeti devletinde...

BAŞKAN – Kayıtlara geçti.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkanım, bir şey söyledi, hayır, tutanağa geçsin ama devamı da var.

Anayasa'ya göre, şimdi bu...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, Faruk Bey...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – ...yetki ve usulde paralellik ilkesi...

BAŞKAN – Yani milletvekili arkadaşınızı kürsüye çağırdım ve işlemi başlattım.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Başkanım ama...

BAŞKAN – Hatip ayakta bekliyor orada, müsaade edin ama...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Başkanım, böyle bir usul mü var? Her konuşmadan sonra yorum yapıyor.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Bunlar da tutanaklara geçsin.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Bir şekilde biz de sözlerimizi ifade etmeye çalışıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Faruk Bey, böyle bir usul yok.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Usul nerede var Başkanım?

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Yetki ve usulde paralellik ilkesi var.

BAŞKAN – Faruk Bey, böyle bir usul yok.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Yetki ve usulde paralellik ilkesine göre, bir kurum hangi dönemin kararını vermişse ancak Meclis kaldırır; Cumhurbaşkanının böyle bir yetkisi yok.

BAŞKAN – Faruk Bey, böyle bir usul yok.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Deminki usul de yoktu Sayın Başkan.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Tutanaklara geçsin.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, Grup Başkan Vekillerinin bu şekilde Genel Kurul çalışmaları içerisinde arada bir açıklama yapmak üzere söz almalarını bir teamül olarak imkân dâhilinde...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Ama hatibin sözü üzerine açıklama yaptı.

BAŞKAN – Yani onun için...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Böyle bir şey yok Başkanım!

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Söylediklerinin tamamı yanlış.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – İki gündür aynı şeyi söylüyor ya!

BAŞKAN – Efendim, iki gündür söylüyor, evet.

Grup Başkan Vekiliniz geldiğinde cevap verilecek bir şey varsa cevap verir.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Allah Allah, Başkan Vekili...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Bitirdikten sonra söz istiyorum Başkanım.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Grup Başkan Vekili yetkisini Sayın Sariaslan'a verdi.

BAŞKAN – Bana öyle bir şey gelmedi, Divana bu konuda bir bildirimde bulunulmadı.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Biz burada oturuyoruz, biz burada oturuyoruz, oturduğumuz koltuk, illa da...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Yazılı mı vermesi lazım Sayın Başkan, yazılı mı vermesi lazım, teamülen cevap veremez miyiz yani?

BAŞKAN – Bu işin bir usulü var arka planda.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – “Fırsat buldu konuşacak.” diyorsunuz, öyle mi Başkan?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – O zaman ben de söz istiyorum 60'a göre, bana da verin.

BAŞKAN – Sayın Çulhaoğlu, buyurun.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kadına yönelik şiddet, kadınlara sadece kadın oldukları için uygulanan, toplumdaki cinsiyet eşitsizliğinden doğan, kadınların insan haklarının ihlal edilmesindedir. Kadınlar dünyanın her yerinde şiddet görmekte beraber dünyadaki verilere göre kadına yönelik şiddet bizim gibi gelişmekte olan ülkelerde daha sık görülmektedir. Kadına şiddet, 1993 senesinde Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirge'nin 1'inci maddesine göre, kamusal ve özel alanlarda gerçekleşen, kadınların fiziksel, cinsel, duygusal zarar görmesiyle sonuçlanan ya da sonuçlanması olası her türlü cinsiyet temelli şiddet eylemi veya bu eylemin yapılacağına ilişkin tehdit ya da zorlama ve keyfi olarak özgürlüğünün kısıtlanmasıdır. Şimdi, biz 5'inci maddeyi yeniden düzenlemekle sorunu çözebilecek miyiz?

Değerli arkadaşlarım, getirdiğiniz kanun teklifinin çerçeve 5'inci maddesiyle, 26 Eylül 2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 96'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasına “Suçun kadına karşı işlenmesi hâlinde cezanın alt sınırı iki yıl altı aydan az olamaz.” hükmünü ekliyorsunuz. Verilecek cezanın alt sınırını altı ay artırmakla kadına şiddeti önleyeceğinizi, caydırıcı olacağını düşünüyorsanız yine eksik yapıyorsunuz. Biz, Komisyon görüşmelerinde İYİ Parti olarak iki yıl altı ay cezanın çok

az kalacağını belirtip cezanın alt sınırının beş yıldan az olmaması için önerge verdik. Ne oldu? Tabii Cumhur İttifakı bu teklifimizi de reddetti.

Madde gerekçesinde Anayasa'mıza ve ülkemizin uluslararası anlaşmalarına atıfta da bulunuyorsunuz; bulunuyorsunuz da ülkemizin taraf olduğu 11 Mayıs 2011 tarihinde İstanbul'da imzaya açılan, 1 Ağustos 2014 tarihinde yürürlüğe giren Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi, kısa adıyla "İstanbul Sözleşmesi"ni gözden kaçırmaya çalışıyorsunuz. Neden? Çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisinde iktidar, muhalefet bütün milletvekillerinin imzasıyla onaylanarak yürürlüğe giren bu İstanbul Sözleşmesi'nden çekildiğimizi, tek başına, partili Cumhurbaşkanı kendi kendisine verdiği yetkiyle rafa kaldırdığını beyan ederek millet iradesini yok saydı; sizlerden de ses çıkmadı değerli arkadaşlarım. Bu sözleşme, ülkeyi yöneten bir parti genel başkanı tarafından kendi kendine verdiği yetkiyle iptal edilecek bir sözleşme değildir. Buradan çok net vurgulamak istiyorum: Herkes bilsin ki o sözleşme hâlâ geçerlidir. Yöntem de açıklanan karar da hem hukuken hem de siyaseten geçersizdir. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in dediği gibi burası muz cumhuriyeti değildir, burası benzetilmeye çalışılan üçüncü dünya ülkesi de değildir; burası, binlerce yıllık devlet geleneğinin sonucu büyük Türkiye Cumhuriyeti'dir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AK PARTİ Genel Başkanının gelenek hâline getirdiği basın açıklamasında, kadınlarımızı tehdit eder gibi İstanbul Sözleşmesi için "O iş bitti, önünü de ardını da kurcalamayın." diyerek getirdiğiniz bu ucube sistemle ülke yönetmek Sayın Cumhurbaşkanının...

Sayın Cumhurbaşkanına biz de İYİ Parti olarak diyoruz ki: Devlet böyle yönetilmez. Bu tehditler büyük milletimizin yüce gönüllü yiğit kadınlarına da sökmeyiz; tacize, tecavüze, hakarete, dayağa boyun eğmemiş kadınlarımız sizin tehditlerinize hiç boyun eğmez. Sözleşmeden çıkış için tek başınıza attığınız o imzadan sonra neler oldu, geriye bakıp bir düşünüyor musunuz? Kaç kadın daha katledildi? Kaç kadın sakat kaldı? Tek imzayla çıkarılan sözleşme neticesi hayatını kaybeden ve sakat kalan kadınların kul hakkını hiç düşündünüz mü? Bu vebalin altında kalacaksınız.

Bilinsin ki Türk kadını bitti demeden bitmez. Yapamıyorsunuz, yönetemiyorsunuz; iktidarı akliselime davet etmekten dilimizde tüy bitti ama az kaldı ilk seçimlerde gideceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi, buyurun.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Ve büyük Türk kadını İstanbul Sözleşmesi'yle hak ettiği güvencelerine tekrar kavuşacak diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, 60'a göre yerimden...

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Sayın Başkan, bir soru sormak istiyorum.

BAŞKAN – Efendim?

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Grup Başkan Vekiline bir tek soru sormak istiyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Böyle bir usul yok.

BAŞKAN – Böyle bir usulümüz yok ama.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Ama "Böyle usulümüz yok." olur mu? Kendisi benim konuşmama karşılık bir cevap verdi.

BAŞKAN – Böyle bir soru sorma gibi bir usul yok yani.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Ben 6251 sayılı Kanun ne hâlde onu sormak istiyorum.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Dışarıda, kuliste sorarsınız.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Yürürlükte, Meclisin onayladığı 6251 sayılı Kanun nerede, ne oldu ona? Ona cevap versin kendisi.

BAŞKAN – Tamam, kayıtlara geçmiştir Sayın Süllü, teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, bu tartışmayı dünden beri sürdürüyoruz. E, farklı görüşler var, birbirinizi konuşarak da ikna edemeyeceğinize göre birbirimizin söylediklerine saygı göstereceğiz.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Ama Grup Başkan Vekili burada yanlış olarak bilgilendiremez Meclisi, böyle bir şey yok.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bankoğlu, sizi oradan hiç duymıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Hakikaten Türkiye kamuoyu dinlesin, hangimiz yasaya uygun konuşuyoruz? Elimde Anayasa var ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesi var. Şimdi, ne yapmış? “9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 3'üncü maddesiyle İstanbul Sözleşmesi'nden çekildik.” dediniz. Burada anlaşılmayan bir şey var mı? Yok. İstanbul Sözleşmesi ilk imzayı Türkiye'nin attığı sözleşmedir ya, adını İstanbul'dan almıştır; insan bunu düşünürken biraz mahcup olur, önce bunu söyleyeyim. Bu sözleşmeye dayanak davanın avukatıyım ben, Opuz davasını AIHM'e götüren avukatım ben. Bu nedenle, böyle bilgisiz konuşulmasın. Elimde Anayasa var. Anayasa'nın 104'üncü maddesinin fıkralarını saymam lazım; bir, iki, üç, dört, beş, altı, yedi, sekiz, dokuz, on, on bir, on iki, on üç...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Lütfen, Sayın Akbaşıoğlu, dikkatle dinlesin: “Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda kararname çıkarabilir.” Amenna. “Anayasa'nın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez.” Ne diyeceksiniz? Anayasa 90 duruyor. Temel haklarla ilgili, milyonlarca kadının temel hakkıyla ilgili, yaşam hakkıyla ilgili bir sözleşmeden söz ediyoruz. Cumhurbaşkanlığı bir imzayla, bir kararnameyle nasıl sözleşmeden çıkar? O, anlatıyor bize bir yasa; tamam, yasa olabilir, o yasa Anayasa'nın üstünde değil.

BAŞKAN – Ama kanun...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – O yasa Anayasa'nın üstünde olamaz. Lütfen, açıp 104'ü okuyun. Usul ve esasta paralellik ilkesi vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir kanun, nasıl yürürlüğe girdiyse o şekilde çıkarılır.

Şimdi, biz, Türkiye'de 40 milyonu aşkın kadının yaşam hakkını tartışacağız; Sayın Akbaşıoğlu çıkacak, kadınların aklıyla alay edeceğine “Meclis onayladı, tek adam çıkabilir.” diyecek öyle mi? Hayır, çıkamaz; çıkması da kesinlikle yürürlüğe girmemiştir. Bu devran dönecek. İstanbul Sözleşmesi'ni bu kadınlar hayatları pahasına kazandılar.

Ayrıca, son olarak, affınıza sığınarak şöyle bir usul tarif ediyor, diyor ki: “Yürütme, Bakanlar Kurulu kabul etti, Meclise geldi -doğru- onayladı Türkiye Büyük Millet Meclisi. Bakanlar Kurulu şimdi yok, onun yerine Cumhurbaşkanlığı tek başına yürütme organını temsil ediyor, Bakanlar Kurulu olarak çıkabilir.” Ortada Bakanlar Kurulu yok, eski Anayasa yok; yeni bir Cumhurbaşkanlığı var, Cumhurbaşkanının yeni yetkileri var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Gerçekten özür dilerim.

BAŞKAN – Bakın, söz vereceğim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Gerçekten özür dilerim. Son cümle...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, söz vereceğim ama müsaade edin bir şey hatırlatayım sizlere.

Bakın, Grup Başkan Vekilleri olarak kürsü arkasında oturdunuz bir arada, bir karar verdiniz ve saat dokuza kadar bir plan yaptınız ve o plan çerçevesinde de çalışmalarını bitirmeyi söylediniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Haklısınız.

BAŞKAN – Buna uyabilmek için biz Divan olarak bakın, ara bile vermiyoruz yani siz dışarıya çıkabiliyorsunuz, hava alabiliyorsunuz; biz, sadece sizlere de saygısızlık olmasın, alınmış olan karara da uyalım diye yerimizden bile kalkmıyoruz. Ama Grup Başkan Vekilleri arasındaki bu tartışmaları bu şekilde uzatmaya devam edersek bırakın, müsaade edin biz bir yarım saat ara verip biz de Divan olarak bir dinlenelim o zaman.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, haklısınız.

Son cümlelerimi söylüyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Son cümlem şu: Şu andaki yasal durumu göre zaten Cumhurbaşkanlığı sistemi ile sizin dediğiniz kanun arasında ayrıksı bir durum var. Sizin tarif ettiğinize göre bir adam, bir insan -Cumhurbaşkanı kadın da olabilir- 600 milletvekilinin onayladığı bir sözleşmeden tek başına çıkabilir. Buna uluslararası siyaset iliminde, biliminde “diktatörlük” deniliyor. Bunu kabul ediyorsanız söyleyecek bir şey yok.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Pardon, Sayın Akbaşıoğlu, sizden önce Sayın Faruk Bey’in bir söz isteği var.

Buyurun Faruk Bey, ne diyecektiniz?

45.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan’ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkan, Anayasa madde 6: “Egemenlik kayıtsız ve şartsız milletindir.” Orada da yazıyor. “Türk Milleti, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre yetkili organları eliyle kullanır.” Yetkili organlar neresi? Türkiye Büyük Millet Meclisi. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu yetkisini kullanmış, bir yasa çıkarmış. Şimdi, yine, yetkide ve usulde paralellik ilkesi gereği Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayladığı bir yasayı ancak Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayıyla kaldırabilirsiniz. Sadece tek bir kişiye yetki verirseniz Anayasa’nın 6’ncı maddesini ihlal etmiş olursunuz. “Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz.” Sayın Cumhurbaşkanı Anayasa’dan almadığı bir yetkiyi kullanmıştır. Bu nedenden dolayı da Cumhurbaşkanının iptali doğru değildir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Milletten aldığı yetkiyi kullanıyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yani İstanbul Sözleşmesi’nden çekilmenin ruhunu tartışabilirsiniz ama bunun hukukiliğini tartışacak farklı mecralar da var ve bu mecralarda bunlar tartışılır. (CHP sıralarından gürültüler) Burada defaatle de bunları tartıştık ve bir sonuca da burada gidemiyoruz yani bu tartışmaları sürdürerek.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – 6251 ne oldu?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – 60’a göre bu tartışmayı başlattı ama niye bu tartışmayı açıyor o zaman?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, Anayasa’ya göre konuşuyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu konuyla ilgili biz açıklamalarımızı yaptık.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Niye bu tartışmayı açıyor o zaman?

BAŞKAN – Sayın Emecan, ne diyorsunuz hiç anlamıyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tamamen mesele çarpıtılarak ortaya konmaktadır. (CHP sıralarından gürültüler)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yani açmasıydı.

BAŞKAN – Yani nasıl yöneteceğime de siz karar vermeyin, bırakın, müsaade edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, ben biraz evvel sizin yaklaşımınıza ithafen 2'nci bölüm konuşmalarında, inşallah, bu konuyu özel olarak anlatacağımı ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Biz de cevap hakkını isteriz o zaman.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 323) (Devam)

BAŞKAN – 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.37

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.53

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89’uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

323 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Evet, 6’ncı madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 6- 5237 sayılı kanununun 106 ncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

‘(e) toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı kadına karşı’

‘(f) Dil, ırk, milliyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle”

Kemal Peköz

Ali Kenanoğlu

Dersim Dağ

Adana

İstanbul

Diyarbakır

Habip Eksik

Murat Çepni

Filiz Kerestecioğlu Demir

İğdir

İzmir

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Dersim Dağ’ın.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

DERSİM DAĞ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifte sağlık emekçilerini koruyucu yeni tedbirler alındığı yazılsa da Mesleki Sorumluluk Kurulunun oluşumuna ebe, hemşire, paramedik gibi alanlarda görev yapan kişilerin katılmaması sağlık alanında ayrımcı tutumun göstergesidir. Ayrıca, Mesleki Sorumluluk Kurulu antidemokratik bir şekilde kurulmakta ve ileride muhalifler üzerinden bir sopaya dönüşme ihtimali bulunmaktadır.

Yine, mesleki sorumluluk sigortasından bütün sağlık emekçilerinin yararlanmaması sağlık emekçileri arasındaki ayrımcılığı derinleştiriyor. Sağlık hizmetinin gereği gibi yürütülebilmesi için güvenli çalışma koşullarına ihtiyaç var. Sağlık alanında şiddet sadece şiddet faillerinden kaynaklı, münferit şiddet vakaları olarak görülemez; krizli hâle getirilen sağlık sisteminin yarattığı şiddet söz konusudur dolayısıyla şiddetin sona ermesi için sağlık sisteminin bütünüyle değişmesi gerekiyor.

“Sağlıkta çağ atladık.” söylemleri maalesef gerçekleri değiştirmiyor. Hâlen yurttaşlar randevu alamıyor, tedavi için en az on beş gün bekliyor, hatta sıra bile bulamıyor, basit bir muayene için fahiş fiyatlar ödüyor. Özellikle SMA hastası bebekler ve kanser hastaları ilaçlara bile ulaşamıyor. Uçak ve ambulanslarla övünülen bir dönemde 3 yaşındaki Muharrem sağlık hizmeti alamadığı için hayatını kaybetti. Muharrem’in, babasının sırtındaki görüntüsünü tüm Türkiye izledi. Yine, dönemin Bakanına derdini anlatmaya çalışan kanser hastası Dilek Özçelik, Bakan tarafından dilenci muamelesi gördü. Dilek’i kanser hastalığından önce, bu sağlık politikalarınız öldürdü.

Mevcut sağlık sisteminde herkes mutsuz, en çok da sağlık emekçisi mutsuz. Tekmelenen doktor, kafasında mermer blok kırılan hekim, boğazı kesilmeye çalışılan sağlık emekçisi... Her gün her

dakika elinde bıçakla, tabancayla sağlık emekçilerini canlarıyla tehdit eden yeni vakalar... Sağlıkın piyasalaşması sonucu oluşan sorunların, yanlış uygulamaların sorumlusu sağlık emekçileriymiş gibi, şiddete maruz kalıyor, hedef gösteriliyor ve öldürülüyorlar. Bu sistemin kendisi şiddeti doğurmaktadır. Sağlık, emek ve meslek örgütleri defalarca bu şiddet ortamını düzelterek, iyileştirecek öneriler sunarken siyasi iktidar bu önerilere kulaklarını tıkamayı tercih etmiştir. İktidar, Sağlıkta Dönüşüm Programı'yla sağlık alanını sürekli kriz üreten bir alana dönüştürdü. Hastanın, hastaların, müşterinin, hastanelerin kâr eden işletmeler olarak görüldüğü sisteme geçildi. Kâr odaklı sistemde hekim-hasta ilişkisi bozuldu. Hekim ve diğer sağlık personeli üzerinde kâr odaklı idari baskı artırıldı. Rekabetçi anlayış, sağlık çalışanları arasında iş barışını bozdu. Özellikle pandemi krizinin ortaya çıkmasıyla iş yükü artan sağlık emekçileri, Sağlık Bakanlığının liberal politikalarından dolayı tükendi. Salgınin yaydığı rahavet koşulları sağlık alanında ciddi krize yol açtı. Bu süreçte, 452 sağlık emekçisi yaşamını yitirdi. Ataması yapılmayan binlerce sağlık lisesi mezunu öğrenci varken Bakanlık az personelle çok iş yapmayı sağlıkta politika hâline getirdi. Hastanelerde servisler doldu taşı. Az personel sayısından dolayı fazla mesailerle açık kapatılmaya çalışıldı. Sağlık emekçilerinin izin, emeklilik, istifa hakkı ve yıllık izinleri kaldırıldı. Ekonomik haklara dönük iyileştirmeler yapılmadı, Bakanlık ek ödeme sözlerini tutmadı. 130 ülkede Covid-19 bir meslek hastalığıyken bizde buna aykırı bir tavır alındı. Tüm bunlardan kaynaklı tükenen 8 bin sağlık emekçisi istifa etti, binden fazla hekim yurt dışına gitti. Sağlık emekçilerinin koşullarını düzeltmek yerine yetmedi, sağlık emekçileri tehdit edildi. Pandemi döneminde alkışlanan sağlık emekçileri bugün "Giderlerse gitsinler." zihniyetiyle karşı karşıya.

Sağlık emekçilerinin hâlihazırda kötü ve uzun süre çalışma koşulları, mobbing, KHK'lerle ihraç ve atama yapmama gibi sorunları hâlen çözüme kavuşmuş değil. Teklif, sağlık emekçilerinin sorunlarını çözmeye yeterliliğine sahip değil, sağlıkta şiddete bütünlüklü bir bakış açısından yoksundur. Sağlıkta şiddetin azalabilmesi için ilk önce dönüşüm programıyla bozulan çalışmalar düzeltilmelidir. Sağlık emekçileri, taleplerine kulak asmayanlara, sorunlarını çözmeyenlere karşı uyarı grevleri gerçekleştiriyor. Ülkenin dört bir yanında greve katılan sağlık emekçilerinin talepleri bir an önce karşılanmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

DERSİM DAĞ (Devamla) – Etkili ve caydırıcı yeni bir sağlıkta şiddeti önleme yasaşının çıkarılması ve güvenli iş yerlerinin oluşturulması talepleri yerine getirilmelidir. Özellikle, aile hekimliğı ceza yönetmeliğinin ertelenmeden iptal edilmesi gerekmektedir. Sağlık sistemi topyekûn emekçilerin istekleri doğrultusunda şekillenmelidir. Ekonomik, özlük, sosyal ve demokratik haklarına yönelik düzenlemeler sağlık emekçilerinin görüşleri doğrultusunda ele alınmalıdır. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 6 - 5237 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere 'Bu suçun kadınlara karşı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve bir kadına, kadın olduğı için yöneltilen veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet olarak işlenmesi halinde cezanın alt sınırı bir yıldan az olamaz.' cümlesi eklenmiştir."

Alpay Antmen

Hüseyin Yıldız

Zeynel Emre

Mersin

Aydın

İstanbul

Rafet Zeybek

Ali Şeker

Gamze Taşcıer

Antalya

İstanbul

Ankara

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Gamze Taşcier'in.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, dünya tarihine “altın sözleşme” olarak geçen ve bugüne kadar kadına yönelik şiddetle ilgili hazırlanmış en kapsamlı sözleşme olan İstanbul Sözleşmesi'nin imzaya açılmasının 11'inci yıl dönümü. İlk imzacısı olmaktan gurur duyduğumuz, Mecliste grubu olan tüm siyasi partilerin oy birliğiyle kabul ettiği bu sözleşmeden, hepimizin bildiği gibi, bir gece yarısı, hukuksuzca, tek adamın iradesiyle maalesef geri çekilindi. Bugün ise getirdiğiniz bu teklifle İstanbul Sözleşmesi'nden doğan boşluğu kâğıt üzerinde doldurma çabası içerisindeyiz.

Getirdiğiniz teklifle, kadına yönelik şiddeti önlemek yerine, caydırıcı olmayan cezalarla ve her zaman olduğu gibi sorunun temelini çözmek yerine, sonuca odaklı bir çözüm üretmeye çalışıyorsunuz; oysa şiddetin sebebinin İstanbul Sözleşmesi'nin ruhunda ve felsefesinde olan toplumsal cinsiyet eşitsizliği olduğunu artık tüm dünya biliyor. Cezalandırmadan önce, kadınları ve aile içindeki bireyleri şiddetten korumalı, şiddeti önlemeli, etkin kovuşturma yürütülmeli ve şiddetin mağduruna ve failine yönelik politikalar oluşturulmalı; siz tam tersini yapıyorsunuz. Maalesef, bu teklifi hazırlayanların zihninde bir kavram kargaşası olduğu belli. Bu teklifi hazırlayanların, kamuoyunda “kravat indirimi” olarak bilinen indirimi gerçekten kravat taktığı için aldığını düşünen arkadaşlar olduğunu üzülerek gözlemliyoruz.

Değerli milletvekilleri, gittiğimiz davalarda hiçbir katil sadece kravat taktığı için indirim almıyor, “Pişmanım.” dediği için bu indirimi alıyor. Peki, siz nasıl bir teklif getirdiniz? Yargılama sürecindeki davranışları, yargılama sürecindeki pişmanlığını gösteren davranışları olarak düzelttiğinizi zannederek bir çözüm ürettiğinizi zannediyorsunuz. Oysa bu teklifi hazırlayanlar herhangi bir kadın cinayeti davasına gitseydi ya da yıllardır bunun için mücadele eden kadın derneklerinin fikirlerini alsaydı böyle bir düzenleme yapmazlardı. Yani zaten hâkim takdirinde olan bir yetkiyi yine hâkim takdirine bırakıyorsunuz. Oysa biz, sorunun uygulamalarda olduğunu, bazı hâkimlerin kendilerini kadınların yerine değil katillerin yerine koyarak empati yaptıklarını her seferinde ifade ediyoruz. Belli suçlarda, kadına karşı olduğunda cezanın alt sınırını artırıyorsunuz; bu da yine konudan bihaber olduğunuzun göstergesi çünkü kadına yönelik şiddetin cinsiyet temelli olduğunu hâlâ kavrayamadınız. “Kadına yönelik şiddet” kavramını bu yasaya koymadığımız sürece maalesef konunun içini de boşaltmış oluyorsunuz. Bir kadını öldüren kadınsa erkekle aynı cezayı alıyor. Oysa bizim meselemiz kadınların cinsiyetten dolayı şiddete uğraması yani gece sokakta gezdiği için, kırmızı ruj sürdüğü için, mini etek giydiği için şiddete uğrayan kadınlar bizim meselemiz.

En yakıcı sorunlardan biri olan tahrik indirimiyle ilgili herhangi bir düzenleme yok. Hatta Komisyon görüşmeleri sırasında hukukçu milletvekillerinin, bu konuyla ilgili, sosyal medya uydurması olduğuyla ilgili ifadeleri var. Şu anda da Komisyon sıralarında oturuyor bu değerli milletvekili; bir iki örnek vereyim, bilmiyordu, bilgisi olsun. Ayşe Tuba Arslan'ı satırla ve çocuklarının gözü önünde katleden Yalçın Özalpay'a mahkeme haksız tahrik indirimi uyguladı, gerekçe “canım” yazan bir mesajdı. Erzurum'da D.K. boşanma sürecinde olduğu erkek tarafından bıçaklandı, kadının tayt giymesi tahrik gerekçesi sayıldı. Halide Özpolat'ı öldüren katil, mahkemede “Karım bana bakmıyordu, yemeğimi yapmıyordu.” dedi ve tahrik indirimini aldı. Tabii, iktidar milletvekillerine göre bunlar sosyal medya uydurması olabilir ama bu aklın ürettiği bu kanun teklifinin şiddeti engelleyebilmesi mümkün mü? Elbette ki değil değerli milletvekilleri.

Her fırsatta söylüyoruz, sorun zihniyette. Kâğıt üzerinde yasalar çıkartıyorsunuz, genelgeler çıkartıyorsunuz, fayda etmiyor; bundan sonra da -üzülerek söyleyeyim- etmeyecek çünkü sorun kanunlarda değil, yasaların etkin ve adil uygulanmamasında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi, buyurun.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) – Son olarak şunu söylüyoruz: Yasalara uygun davranmayanlar, yasaları uygulamayanlar, uymayaacağı ve uygulamayacağı yeni kanun teklifi vermekten artık vazgeçmeli

çünkü kadınlar artık on dokuz yılda şunu çok iyi biliyor ki kadına yönelik şiddeti AKP iktidarının çözüme şansı yok. Neden? Çünkü AKP kadına, biz kadına yönelik şiddete karşıyız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 6'ncı maddesinin birinci fırcasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Aytun Çıray

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Kayseri

İzmir

Adana

Ayhan Altıntaş

Orhan Çakırlar

Ankara

Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Dursun Ataş'ın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, görüşülen kanun teklifi temel olarak kadına ve sağlıkçılara karşı şiddetin önlenmesini içeren 17 maddelik bir torba kanun teklifidir. Kadına ve sağlıkçılara karşı şiddet maalesef ülkemizin kanayan yarası hâline gelmiştir. Bu sebeple, geç kalınmış da olsa bu konuda bazı düzenlemeler yapılmasını olumlu karşılıyoruz. Ancak bu kanun teklifi hem eksik hem hukuk tekniği açısından hatalı hem de izlenen yöntem bakımından yanlıştır. Nitekim kanun teklifiyle genel olarak sağlık çalışanlarına ve kadına şiddet uygulayanların tutuklanmasının kolaylaştırılması ve cezalarının artırılarak caydırıcılığın sağlanması amaçlanmaktadır. Oysa sadece tutuklama yapılarak ve cezalar artırılarak sorunların çözülmesi mümkün değildir, önce zihniyet değişmelidir.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz, dünyada kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinde, maalesef, en önde gelen ülkeler arasında yer almaktadır. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütünün verilerine göre, Türkiye OECD ülkeleri arasında kadına şiddetin en yaygın olduğu ülke konumundadır. Yine, OECD'ye göre, Türkiye'de her 100 kadından 38'i fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalmaktadır. Dünya sıralamasında Afganistan, Tayland, Zambiya'dan sonra Türkiye gelmektedir. Bu utanç tablosunun sorumlusu "Bizden önce kadının adı yoktu." diyen AKP'dir.

Değerli milletvekilleri, kadını koruyan İstanbul Sözleşmesi'nden bir gecede çıkan zihniyetin kadını koruyacak düzenlemeleri samimi ve eksiksiz yapması zaten mümkün değildir. "Bir tane, kız mıdır, kadın mıdır bilmem." diyen "Kadına şiddet abartılıydı." diyen AKP Genel Başkanı Sayın Erdoğan'dı. "Anası tecavüze uğruyorsa neden çocuk ölsün? Anası ölsün." diyen de AKP'nin eski Ankara Büyükşehir Belediye Başkanıydı. Kendisinden iş isteyen kadına "Evdeki işler yetmiyor mu?" diyen "Kadınlar iş aradığı için işsizlik yüksek." diyen yine AKP'li bakanlardı. Tüm bunlar AKP'nin kadına bakışını çok net ortaya koymaktadır. Kadına kahkaha atmayı, hamile kadına sokakta gezmeyi çok gören, anne olmayan kadının eksik olduğunu düşünen bir zihniyet kadına şiddeti birkaç kanun maddesiyle önleyemez.

Ne yazık ki sağlık çalışanlarına yönelik düzenlemeler de aynı şekilde yeterli olmayacaktır. Çünkü sağlık çalışanlarımız ağır bir yük altında görevlerini yapmaya çalışmaktadır. Sağlık çalışanlarının maaşlarında ve özlük haklarında iyileştirmelerin yapılmadığı, yeterli ve dengeli sağlık personeli ataması yapılmadığı, can güvenliği bile olmayan bir doktorun günde yüzlerce hastayı muayene edip, teşhis koyup tedavi etmeye çalıştığı bir ortamda doktor ve diğer sağlık çalışanlarımız akın akın

yurt dışına gitmektedir. Bu ağır çalışma koşulları nedeniyle yurt dışına giden sağlık çalışanlarına “Giderlense gitsinler.” diyen bir zihniyetle karşı karşıyayız. Bugün bir hasta randevu alacak doktor bulamazken AKP zihniyeti eldeki doktorlara “Giderseniz gidin.” demektedir. AKP’nin inşa ettiği, öve öve bitiremediği sağlık sisteminde hasta randevu alamıyor, hasta hakkında yeterli bilgiyi hasta yakınları alamıyor çünkü yüzlerce hastaya bakan doktorlar çok yoğun. Hasta, bir tahlil için, ameliyat için aylarca sıra bekliyor. Acil servisler sağlık çalışanlarının tüm fedakârlıklarına rağmen hastalara tam cevap veremiyor. Sonuç olarak hasta yakınları ile sağlık çalışanları arasında istenmeyen olaylar yaşanıyor. Yani AKP’nin inşa ettiği bu sistem yüzünden sağlık çalışanlarımız haksızlığa uğruyor, şiddete maruz kalıyor, hasta yakınları ve hastalar ise hakkı olan tedaviye ulaşamıyor. Övündükleri sağlık sisteminde, daha geçtiğimiz hafta başkentin göbeğinde, Hacettepe Hastanesinde, 81 yaşında inme inen bir hasta, yer olmadığı için acil servisin koridorlarında sandalyede bekletilmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Övündükleri sağlık sisteminde, Van’da bir baba 1,5 yaşındaki oğlunun cesedini sırtında çuvala taşımak zorunda kalmıştır. Şov yapmak için İsveç’ten özel uçakla hasta getirirken gerçekte ise malzeme eksikliğinden ameliyatlar yapılamaz hâle gelmiştir. Övündükleri sağlık sisteminde doktorlarımız grev yapmakta, sağlık çalışanlarımız istifa etmektedir.

Değerli milletvekilleri, sorunlar ortadadır. Bu düzenlemelerin sorunları çözemeyeceği de ortadadır. AKP’nin sorunları çözebilecek yetenek ve kabiliyetinin olmadığı da ortadadır. Çünkü sorunun sebebi, AKP iktidarı ve zihniyetinin ta kendisidir.

Sağlık çalışanlarımıza ve bu ülkenin kadınlarına buradan sesleniyorum: Bugünler geçecek, İYİ Parti iktidarında bu sorunları birlikte halledeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. 6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

7’nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, ilk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 7’nci maddesiyle 5237 sayılı Kanun’un 113’üncü maddesine eklenmesi öngörülen (2) numaralı fıkrasında geçen “altıda biri oranına” ibaresinin “yarı oranında” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Aytun Çıray

Ayhan Altıntaş

Arslan Kabukcuoğlu

İzmir

Ankara

Eskişehir

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Orhan Çakırlar

Adana

Edirne

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Alpay Antmen

Hüseyin Yıldız

Ali Şeker

Mersin

Aydın

İstanbul

Servet Ünsal

Zeynel Emre

Rafet Zeybek

Ankara

İstanbul

Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz talebi Sayın Arslan Kabukcuoğlu’nun.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine grubum İYİ Parti adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Kamu hizmetlerinden yararlanma hakkının engellenmesi suçu, cebir veya tehdit kullanılarak ya da hukuka aykırı başka bir davranışla bir kamu faaliyetinin yürütülmesinin veya bireylerin kamu hizmetlerinden yararlanmasının engellenmesiyle meydana gelmekte; fail hakkında iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunmaktadır. Sağlık hizmetleri, niteliği gereği, belirli bir düzen içerisinde aralıksız olarak verilmek ve sürdürülmek zorundadır. Kişilerin ve toplumun varlığı ve huzuru yönünden vazgeçilemez ve ertelenemez hizmetlerdendir. Anayasa'nın 56'ncı maddesinde korunan sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı, devlet yükümlülüklerine girmektedir. Sağlık hizmetlerinin etkin, verimli ve düzenli bir şekilde sunulabilmesi için sağlık çalışanlarının işin niteliğine uygun ve güvenli ortamda, şiddete maruz kalmaksızın çalışabilmelerinin sağlanması kamu otoritesinin görevidir.

Teklif, kamu hizmetlerinden yararlanma hakkının engellenmesi suçunun konusunun sağlık hizmetleri olması durumunda, verilecek cezanın altında 1 oranında artırılmasını öngörmektedir. İYİ Parti olarak biz, sağlık çalışanlarına karşı şiddetin önlenmesi için verilen cezaların yeniden gözden geçirilmesinden yanayız.

15 Nisan 2020 tarihinde kabul edilen 7243 sayılı Kanun'un 28'inci maddesiyle Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nda değişiklik yapıldı. Ancak hükmün açıklanmasının geri bırakılmayacağı yönündeki düzenleme tekliften çıkarılmıştır. Ne yazık ki yasanın kabul edildiği tarihten bu yana sağlıkta şiddet olaylarının sayısında düşme olmamış, yayılarak artmaya devam etmiştir. Sağlık personeli fiziksel ve ruhsal olarak yaralanmıştır. Öyle ki bazı sağlık çalışanları mesleklerini terk ettiler. Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası verilerine göre, Haziran 2020-Mart 2022 tarihleri arasında yani Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nda yapılan değişikliklerden günümüze, sağlık çalışanlarına yönelik toplam 340 şiddet olayı gerçekleşti. Bugüne kadar yapılan düzenlemeler, hükmün açıklanmasının geri bırakılması, cezasızlık algısına neden olmuştur. Teklif, kamu hizmetlerinden yararlanma hakkının engellenmesi suçunun konusunun sağlık olması durumunda daha da dikkatli olmayı ve bu konuda gerekli cezai tedbirleri almayı gerektirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ sağlıklı çalışan tüm kurumlara karşıdır. Sağlık sektörü kendine göre kuralları, işleyişi olan bir sektördür; hasta vardır, hekim vardır, hastalık vardır. Eğer hekim ile hasta iş birliği yapamazlarsa hastalığın haktan gelemezler. Hekimler ile hasta arasındaki ilişkide güvensizliğin kesinlikle kalkması lazım. Eğer bu güvensizlik kalkmazsa ve araya bir fesat sokulursa kesinlikle hastalık kazanır, hasta kaybeder. AK PARTİ maalesef bunu sağlayamamıştır ve bozmuştur. Sayın Cumhurbaşkanının “Giderlerse gitsinler.” sözü kurumsal aidiyetin tabutuna çakılan son çivi olmuştur. Kurum aidiyeti önemsizleştirilince maddi durumlar öncelik kazandı, tüm hekimlerimiz yurt dışına çıkma gayretine kapıldılar.

Yine, AK PARTİ'nin öyle değil şekilde ilgili olmasının sağlıktaki son meyvesini gördük. Hastane yatak sayıları ve hastane sayıları artmadan ihtisas gören hekimlerin sayısında 2 misline yakın bir artış yapıldı. Dört beş yıl sonra uzman hekim sayısı çok fazla artmış olacak. Ya kalite, hastane enfeksiyonları, ameliyathane komplikasyonları, hastanın tekrar hastaneye dönme oranları, klinikopatolojik korelasyonlar; bunlar ne olacak? Umarız ki bunların oranında 2 misli artış olmaz. Tedavi yetersizliği ve başarısızlığı ne gam; işte hastanelerimiz var, doktorlarımız var ya. Yaparsa bunu ancak AK PARTİ yapar.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki öneriler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Servet Ünsal'ın.

Sayın Ünsal, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Değerli arkadaşlar, bugün sağlıkta şiddet konusunu konuşacağız. Hepimizin ailesinde arkadaşlar, mutlaka bir doktor, bir sağlık çalışanı vardır ve çektikleri sıkıntıları hepimiz görüyorsunuz, yaşıyorsunuz.

Sevgili arkadaşlar, her sağlık sorunumuzda gittiğimiz kişiler sağlık personeli ve doktorlardır ama sağlık personelinin, çalışanlarının sorunlarını değerli arkadaşlar, bıkmadan, usanmadan üç yıldır anlatıyorum. Sorunları şöyle sıralayayım sonra da çözümünü getireceğim: Evet, arkadaşlar, personel yetersizliği, gerekli atamaların yapılmaması, yoğun mesai ve nöbet, ağır çalışma şartları, pandemi döneminde Covid'in meslek hastalığı sayılmaması, malpraktis yasası, yapılmayan ödemeler, çok çok gülünç olan maaşlar, emeklilik sorunları ve elbette sonu gelmeyen sağlıkta şiddet olayları arkadaşlar.

Sevgili arkadaşlar, sağlık hizmeti veren kuruluşlarda olası şiddet durumunda beyaz kod diye bir uygulama var. Bu beyaz kod uygulaması 2021 yılında 30 bine vardı, 30 bine. Yani on beş dakikada bir beyaz kod verildi, doktor ya da sağlık personeli saldırıya uğradı. Yalnız bu yılın mart ayında 38 sağlık çalışanı saldırıya uğradı arkadaşlar. Bu saldırganların -acı olan ne, biliyor musunuz- 14'üne hiçbir şey yapılmadı!

Sıralar da bomboş arkadaşlar.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Buradayız.

SERVET ÜNSAL (Devamla) – Evet, şiddet ve yaşanan diğer sorunlar hekimlerimizi kaybetmemize neden oluyor, hepsi kaçıyor arkadaşlar. İki yılda 9 bin hekim gitti. On yılda yurt dışına giden hekim sayımız arkadaşlar, 4 bini buldu. Sadece 2021 yılında arkadaşlar, 1.405 doktorumuz yurt dışına gitti. O dönem ne oldu biliyor musunuz? Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın çok çok yanlış olarak gördüğüm “Giderlerse gitsinler.” sözünü unutmadık. Evet, Cumhurbaşkanının bu doktor düşmanlığını anlayabilmiş değiliz ama bir gün gelecek Cumhurbaşkanı da doktora ihtiyaç duyacak değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlarım, tekrar OECD verilerine göre Türkiye'de 100 bin kişiye düşen doktor sayısı 193. Yunanistan'da kaç biliyor musunuz? Arkadaşlar, 607. Rusya'da 404, Romanya'da da değerli arkadaşlar, 293. Avrupa'da son sıralardayız değerli arkadaşlar. Bu şekilde mi biz çağ atlayacağız? Atlasak atlasak ancak çamur atlarız arkadaşlar, bu yapıyla.

Dinleyin arkadaşlar, CHP'li olarak, Cumhuriyet Halk Partili olarak ve bir doktor olarak size çözümleri sıralıyorum, aklınızı başımıza alın, beni dinleyin. Örneğin, 1 numaralı çözüm: Birinci basamak sağlık hizmetleri mutlak ve mutlak güçlendirilmeli arkadaşlar. Yani koruyucu hekimlik çok çok önemli, hem ucuz hem de kolay.

Sevgili arkadaşlar, 2'nci çözümüm: Muayene sürelerindeki beş dakikalık mantıksız ve bilim dışı uygulama hemen kaldırılmalı arkadaşlar. Beş dakika ne demek muayene için?

Evet, Sayın Erdoğan'ın “hayalim” dediği şehir hastanelerinin bir bataklık olduğunu, derhâl bu bataklıktan çıkmamız lazım olduğunu söylemek istiyorum. Buralarda hasta, zaten vatandaş değil arkadaşlar: Müşteri! Evet, ayıptır arkadaşlar, bir MR randevusu için şehir hastanesine gidin, aralık ayına gün veriliyor. Evet, şehir hastanelerine çözüm ne? Kamulaştırılmalı, kapatılan hastaneler de hemen açılmalı. Ankara Bilkent Şehir Hastanesi için Ankara'da 6 tane büyük hastane kapatıldı. Etlik'e açılacak hastane hâlâ açılmadı, 5 tane hastane de ora için kapatılacak arkadaşlar.

Evet, sağlıkta 5'inci çözümüm: Ayrılan bütçe, merkezî bütçenin mutlak yüzde 10'u olmalı arkadaşlar. Sağlığa parasız erişim olmalı, sağlıkta şiddet yasası tartışmasız bir şekilde hemen çıkarılmalı. Geç kalınmış bir malpraktis yasası var, hemen çıkarılmalı. Hekimler üzerindeki baskı gitmeli, mobbing ve uzayan nitelikli araştırmaları, soruşturmaları sona ermeli. Evet, arkadaşlar, tıp ve tıpta uzmanlık eğitiminde nitelik çok çok önemli, öne alınmalı. Hangi mantıkla, hangi akılla her ile tıp fakültesi açılıyor, şaşıyorum arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

SERVET ÜNSAL (Devamla) – Evet, tekrar ediyorum, hangi akılla, hangi mantıkla her ile tıp fakültesi açılıyor öğretim üyesi olmadan, buna şaşırıyorum arkadaşlar çünkü Ağrı’ya gittim, devlet hastanesinin 14 doktoru, tıp fakültesinde öğretim üyesi olarak görünüyor. Arkadaşlar, bakar mısınız komediye? Bu bir cinayettir arkadaşlar, öğretim üyesi olmadan tıp fakültesi açılmaz; halkın sağlığıyla oynanıyor.

Asistan hekimlere yükleniliyor. Arkadaşlar, geçen sene “Asistan hekim olarak 6.100 kişi alınacak.” dendi, bu sene 12.294’e çıktı, bakar mısınız? Aynı sayıda hocalarla 2 misli asistanı nasıl eğiteceksiniz arkadaşlar?

Evet, bu saydığım çözümler dışında önemli bir konu daha var. Bir sağlık çalışanı olan ve bir gün önce öldürülen Veteriner Hekim Volkan Lale’yi rahmetle anıyorum. Değerli arkadaşlarım, veteriner hekimler sağlık çalışanı sayılmalı.

Evet arkadaşlar, son sözüm olarak AKP döneminde halk açlığa, sefaletle mahkûm edildi. AKP ve saray sağlığa zararlıdır diyorum, bitiriyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinde geçen “hâlinde” ibaresinin “durumunda” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Habip Eksik

Kemal Peköz

Oya Ersoy

İğdır

Adana

İstanbul

Ali Kenanoğlu

Murat Çepni

İstanbul

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Habip Eksik’in.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HABİP EKSİK (İğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu, halklarımızı ve canını dişine takarak, emek vererek sağlığımızı, yaşamımızı koruyan tüm sağlık emekçilerini selamlayarak konuşmama başlamak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, hakikaten bu sağlıkta şiddeti önleme yasa teklifi âdeta iktidarın oyununa dönüşmüş durumda. Bakın, bugüne kadar 4 tane değişiklik yapılmış; 2014’te, 2018’de, 2020’de ve 2022’de ama hiçbirisinde bu sağlıkta şiddeti önlemeye yönelik bir sonuç alınamamış çünkü sağlıkta şiddetin temel sebebi, AKP iktidarının sağlık hizmetiyle ilgili yarattığı tablodur, oluşturduğu politikalar; neoliberal politikalarda ısrar, hastayı müşteri olarak görme ve aynı zamanda sağlık emekçisinin emeğini görmeyen tablo, sağlıkta şiddeti her geçen gün daha da tırmandırdı.

2012 ve 2018 yıllarında yapılan bir araştırmaya göre 68 bin tane sağlıkta şiddet vakası oluşmuş, 2021’de Sağlık Emekçileri Sendikasının (SES) yaptığı bir araştırmaya göre 316 sağlık emekçisi yaşamını yitirmiş; hepsini buradan saygıyla anıyoruz, rahmetle anıyoruz.

Bu sağlıktaki şiddetin temel sebebi, AKP iktidarının yürüttüğü yanlış politikalar. Aynı zamanda, AKP yöneticilerinin kullandığı yanlış dildir, özellikle AKP Genel Başkanının sürekli itham edici sözleri maalesef hekimlere yönelik, sağlık emekçilerine yönelik ciddi anlamda sağlıkta şiddetin tırmanmasına sebep olmuş, hekimlerimizin, sağlık emekçilerimizin yaşamlarına dahi mal olmuştur. Hepimiz çok iyi hatırlarız “Hastanın cebinden doktor elini çeksın” “İğne yaptırırsam öldürür, doktor iğne yaparsa öldürür” “Giderlerse gitsin” dili, maalesef sağlıkta şiddeti tırmandırdı ve bugüne kadar getirdi. Hatta

yerelde AKP iktidarının yöneticilerinin uyguladığı şiddet, sağlıktaki şiddetin temel nedenini oluşturdu. Eve kadar doktoru, sağlık emekçilerini çağırma, tehdit etme, liyakatsiz yöneticilerle yönetme neticesinde de yüzde 7'ye varan özellikle yöneticilerin oluşturduğu şiddet ortaya çıktı.

Bakın, bu Sağlıkta Dönüşüm Programı dediğimiz AKP iktidarının getirdiği bu program, maalesef sağlık emekçilerinin bugün emeklerinin karşılığını almamasına sebep oldu. Bu konularda özellikle sağlıktaki şiddeti önlemeye yönelik ve sağlıktaki politikaların oluşturulmasına yönelik sağlık emekçilerinin, hekimlerin önerilerinin alınmaması; bütün çözüm yollarının, çözüm yöntemlerinin hepsinin palyatif kalmasına sebep olmuştur. Özellikle de sağlıktaki şiddeti yasayla, cezayla çözmeye anlayışı bu sorunu daha da derinleştirmiştir.

Bakın, sağlık emekçilerinin kötü çalışma koşullarıyla ilgili sorunları var. Özlük haklarıyla ilgili sorunları var. Maaşla ilgili sorunları var. Covid-19 hastalığının meslek hastalığı sayılmamasıyla ilgili sorunları var. Kanun hükmünde kararnamelemlerle, güvenlik soruşturmalarıyla işten atılma korkusunun yaratılması sorunu var ve aynı zamanda kıskırtılmış bir sistem olan performansa dayalı sisteme dayalı olarak sürekli çalıştırılma ve fazla mesai yaptırılma sorunları var. Ama maalesef AKP iktidarı, bu sorunların hepsini ıskalıyor, hiçbirini dikkate almıyor, hepsini kulak ardı yapıyor ve maalesef ama maalesef sürekli, sağlıktaki şiddeti önlemeye yönelik küçük değişiklikler yaparak buradan göz boyama çalışıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HABİP EKSİK (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Oysaki yapılması gereken, hekimlerin ve sağlık emekçilerinin dinlenilmesi ve bu konuda onlarla birlikte politikaların oluşturulmasıdır. Daha üç ay önce bu sıralara, bu Genel Kurula bir teklif geldi; sağlık emekçilerinin maaşıyla ilgili bir düzenleme yapılması, emekliliklerinin düzeltilmesiyle ilgili bir düzenleme yapılması önerildi ama AKP iktidarı bu teklifi geri çekti, söz verdi, sözünü tutmadı. Bu sağlıktaki şiddeti önlemeye yönelik getirilen teklif de şiddeti önlemeyecektir. Çünkü AKP iktidarının yarattığı tablo, yürüttüğü neoliberal politikalar, hastayı müşteri olarak algılaması, ilaç ve tıbbi malzeme lobilerine para aktarma anlayışı devam ettikçe sağlıktaki şiddet devam edecektir ve maalesef sağlık emekçileri de doktorlar da şiddete uğrayıp yaşamlarını belki dahi... Allah korusun, bununla karşı karşıya kalacaklardır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup, işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 8: 5237 sayılı Kanunun 123'üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

‘İsrarlı takip

MADDE 123/A- (1) İsrarlı bir şekilde; fiziki olarak takip etme ya da haberleşme ve iletişim araçlarını, bilişim sistemlerini veya üçüncü kişileri kullanarak temas kurmaya çalışmada suretiyle bir kimse üzerinde ciddi bir huzursuzluk oluşmasına ya da kendisinin veya yakınlarından birinin güvenliğinden endişe duymasına neden olan faile bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Suçun;

a) Çocuğa ya da aralarında aile bağı veya ilişkisi bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kadına karşı,

b) Mağdurun okulunu, iş yerini, konutunu, değiştirmesine ya da okulunu veya işini bırakmasına neden olması,

c) Hakkında uzaklaştırma ya da konuta, okula veya iş yerine yaklaşmama tedbirine karar verilen fail tarafından işlenmesi halinde faile bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

(3) Bu maddede düzenlenen suçun, çocuğa karşı işlenmesi hariç soruşturulması veya kovuşturulması şikâyete bağlıdır.”

Aytun Çıray

Behiç Çelik

Orhan Çakırlar

İzmir

Mersin

Edirne

Ayhan Altıntaş

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Bedri Yaşar

Ankara

Adana

Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Bedri Yaşar’ın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin 8’inci maddesi, ısrarlı takiple ilgili olmakla birlikte ısrarlı takip konusunu müstakil suç kapsamına almaktadır. Bunu önemli bir gelişme olarak değerlendiriyoruz ancak İYİ Parti olarak teklifte gördüğümüz bazı eksiklikleri de dile getirmek istiyorum.

İsrarlı takipte “ısrar” kavramı, hâkimin inisiyatifinde ve belirsiz. Burada “ısrar” kelimesi, tamamen keyfi yoruma açıktır ve ısrarlı takibin gerçekleşmesi için ciddi huzursuzluk oluşması gerekçe gösterilmektedir. “Ciddi huzursuzluk”tan kasıt nedir? Huzursuzluğun ölçüsü ne olmalıdır? Cevabı tamamen hâkimin kararına bırakılmıştır. İsrarlı takipte altı aydan iki yıla, nitelikli ısrarlı takipte bir yıldan üç yıla kadar ceza maalesef caydırıcı değil. Kanun teklifine ilişkin bir diğer konu da nitelikli ısrarlı takip hâlinde bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasını öngörmesidir. Günümüzde mahkemeler tarafından verilen cezalar ile infaz edilen cezalar arasında önemli fark bulunmaktadır. Bugün biliyoruz ki üç yılın altında ceza alanlar hapis dahi yatmamakta ve ertelemeye gitmekte ya da adli kontrol şartıyla serbest bırakılmaktadır. Bu ceza süresi yeterli değildir ve caydırıcı olmaktan uzaktır.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinde gördüğümüz bir diğer husus ise “kadın” tanımında yaşanan sorundur. Kanun teklifiyle kadına şiddetin önüne geçilme çabası önemlidir ama bu teklifte “ısrarlı takipteki kadın” tanımı belirlenirken “ayrılık kararı verilen” ya da “boşandığı eş” kavramları kullanılmaktadır. Bugün genç kızlarımız, maalesef, hiç tanımadığı bir erkek tarafından takip edilerek yol ortasında satırla doğranabilmektedir. Burada kadın tanımlanırken “aile bağına bakılmaksızın kadına karşı uygulanan şiddet” olmalıdır. Ancak bu şekilde tüm kadınlarımızı kapsayan ve koruyucu nitelik taşıyan bir kanun yapmış oluruz. Bu sayede, takip edilen ve hayatta kalma korkusu yaşayan kadınlar evlerinden çıkmaktan korkmaz, işe gitmekten, okula gitmekten vazgeçmezler.

Maalesef, Türkiye’de her 10 kadından 4’ü şiddete maruz kalmaktadır. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun verilerine göre 2021 yılında 280 kadın öldürüldü, 217 kadın ise şüpheli şekilde ölü bulundu. İlk dört ayda ise 97 kadın öldürüldü, ayrıca, 84 şüpheli kadın ölümü tespit edildi. Öldürülen kadınların ölümü ya eşi ya akrabası ya eski erkek arkadaşı ya eski eşi ya da tanımadığı, onu takip eden kişiler tarafından gerçekleştirildi. İşte, bu yüzden kanun teklifinde kadın tanımı, aile bağına bakılmadan “kadına işlenen suç” olarak yapılmalıdır. Kadın kadındır ve ayrı tanıma tabi tutulmamalıdır.

Teklifte çocuklara karşı ısrarlı takip düzenleniyor. Kanun teklifinde çocuğa karşı ısrarlı takibin düzenlenmesi de gayet olumludur ancak suçun çocuğa karşı işlenmesinde şikâyet aranması hususu bize göre yanlıştır. Suç çocuğa yönelik işlendiğinde resen soruşturma başlatılmalı, burada çocuğun ya da ailesinin şikâyeti aranmamalıdır.

Ailenin temeli kadındır. Değerli milletvekilleri, Türk töresinde aile düzenine büyük önem verilmektedir; kadınlarımız en kutsal varlıklarımızdır, baş tacımızdır, çocuklar ise dünya hayatının süsüdür. Kadınlarımızı ve çocuklarımızı korumak devletin birinci görevidir. Kadınlarımıza ve çocuklarımıza sokakta korkmadan gezebileceği, çekinmeden iş yerlerine gidebileceği, gerçekten devletin sorumluluğunda olduklarını hissedebilecekleri, hayatlarını özgürce sürdürebilecekleri bir Türkiye oluşturmamız gerekiyor. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'in de ifade ettiği gibi, gelin, çirkin zihniyetleriyle kadına ve çocuğa şiddeti meşrulaştıran kişilerle olan mücadelemizden asla vazgeçmeyelim. İnşallah, bu kanun yürürlüğe girdiği andan itibaren Türkiye'de kadın cinayetlerini de son kez görürüz, son kez yaşarız, son kez bu kanunları çıkarmaya ihtiyaç duyarız diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle 5237 sayılı Kanun'a eklenmesi öngörülen 123/A maddesinin (1)'inci fıkrasındaki 'altı aydan iki yıla kadar' ibaresi 'iki yıldan dört yıla kadar' şeklinde,

(2)'nci fıkrasının (c) bendindeki 'bir yıldan üç yıla kadar' ibaresi 'üç yıldan beş yıla kadar' şeklinde

(3)'üncü fıkrasındaki 'şikâyete bağlıdır' ibaresi 're'sen yapılır' şeklinde değiştirilmiş ve (2)'nci fıkranın (a) bendindeki 'ayrılık kararı verilen veya boşandığı eşe karşı' ibaresi 'toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı kadına karşı' ibaresiyle değiştirilmiş ve (2)'nci fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“(d) Dil, ırk, milliyet, cinsel yönelim, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle”

Oya Ersoy
İstanbul

Habip Eksik
İğdir

Ali Kenanoğlu
İstanbul

Kemal Peköz
Adana

Murat Çepni
İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Oya Ersoy'un.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, evet, ısrarlı takip, yıllardır kadın hareketinin “Suç sayılmalıdır.” dediği, üstelik 6284 sayılı Yasa'da suç olarak tanımlandığı hâlde TCK'de karşılığı olmadığı için on yıldır suç olarak kabul edilmeyen bir madde bu teklifin 8'inci maddesiyle TCK'de özel bir suç olarak düzenleniyor. Ama ne yapılıyor? Teklifte 6284 sayılı Yasa'ya hiçbir atıfta bulunulmuyor. Peki, neden? Özellikle bundan kaçınılıyor. Neden? Çünkü 6284'te “tek taraflı ısrarlı takip” kavramıyla bir eril şiddet türü olarak ısrarlı takip tanımlanıyor ve siz bundan kaçırıyorsunuz. Getirdiğiniz teklifte “ısrarlı takip” deyip geçırıyorsunuz çünkü siz kadına yönelik şiddetin varlığını, cinsiyet temelli bir suç olduğunu ve kaynağının toplumsal cinsiyet eşitsizliği olduğunu ideolojiniz gereği yok saymak istırıyorsunuz. Peki, bunun sonucunda ne olacak, farkında mısınız? Kanunun asıl hedefi -sözde- şiddet altındaki kadını korumak olması gerekirken uyanık erkekler için tedbir kararları çıkarılmaya başlanacak. Üstelik bu da ilk değil, yıllardır, on yıldır kadınlar bu konuda korunmazken o kayyum Boğaziçi Rektörü var ya, uyanık Rektör; 14 üniversite öğrencisi hakkında sırf demokratik bir üniversite istediği için ısrarlı takip nedeniyle koruma kararı çıkardı, biliyor musunuz? İşte, bunu, şu an uygulamada bir genel uygulama hâline getireceksiniz.

Teklifte ısrarlı takip suçunun oluşması için failin fiillerinin mağdurda ciddi bir huzursuzluk oluşturması gerekiyor. Ne bu ciddi huzursuzluk? Kim karar verecek buna? Erkek egemen yargı karar

verecek. Suçun temel cezası altı aydan iki yıla kadar hapis olarak belirlenmiş, İnfaz Kanunu'na göre yatarı olmayan bir ceza yani bu. Yani siz, bu teklifle, bir erkek şiddeti biçimi olarak ısrarlı takip suçunu düzenlemediğiniz gibi cezasız da bırakıyorsunuz. 6284'te on yıldır suç olarak tanımlandığı hâlde TCK'de tanımlanmadığı için erkek failler yıllardır cezasızlıkla ödüllendiriliyor. Biliyor musunuz, ısrarlı takip suç sayılıp da önlemler alınsaydı bugüne kadar ne olurdu?

Bir, Cemal Metin Avcı tarafından hem fiziksel hem de sosyal medyadan takip edilerek bir araya gelmeye zorlanan ve karşı karşıya geldiği gün katledilen Pınar Gültekin yaşayacaktı mesela.

İki, "Bir bıçak darbesinde öldürebileceğim kişileri aradım." diyen Özgür Arduç tarafından takip sonucu katledilen Ceren Özdemir yaşayacaktı.

Üç, Gökhan Argın tarafından istismara uğrayan, tehdit edilen, korkutulan ve katilin ısrarlı takibi nedeniyle yaşamına son verilen Aleyna Ağgöl yaşayacaktı.

Dört, altı ay önce boşandığı ve hakkında hakaret, tehdit ve basit yaralama nedeniyle 23 kez şikâyette bulunduğu eski eşi tarafından sokakta katledilen Ayşe Tuba Arslan yaşayacaktı.

Bütün kadınlar burada, bunlar sadece örnek.

Evet, ısrarlı takip, sistematik eziyet ve işkence suçudur ve kadınların yaşam hakkına ciddi tehdit oluşturuyor ve bu nedenle "kişilerin huzur ve sükûnunu bozma" kavramına sığdırılmayacak bir suçtur. Hem Ceza Yasası'nın 96'ncı maddesinin hem 6284 sayılı Yasa'nın özüne referansla yeniden düzenlenmeli ve dolayısıyla, bu suç için 96'ncı maddedeki iki ila beş yıl hapis cezası uygulanmalıdır. İsrarlı takip suçu hakkındaki soruşturma asla şikâyete bağlı tutulamaz, tekrarlanan ve sistematik bir davranış hâlini almış bir şiddet suçudur, o nedenle kamu davası konusu olması gerekir.

Nitelikli hâl düzenlemesine gelince, ısrarlı takip suçunun yalnızca çocuğa ya da ayrılık kararı verilen veya boşanılan eşe karşı işlenmesi durumunda nitelikli hâl olarak düzenlenmesi, kadınların resmî nikahlı olmadıkları partnerlerinden, aile bireylerinden ya da daha önce hiç tanımadıkları ve karşılaşmadıkları kişiler tarafından gördükleri şiddeti kapsam dışında bırakmak medeni hâl ayrımcılığıdır. Kadınlara yönelik işlenen ısrarlı takip suçunda nitelikli hâllerin kadınların geleneksel rollerine atıfla belirlenmesi asla kabul edilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, buyurun.

OYA ERSOY (Devamla) – İstanbul Sözleşmesi der ki: "Şahsın kendisini güvende hissetmesini önleyecek şekilde korkutacak, kasıtlı bir biçimde tekrarlanan tehditkâr davranışlar suçtur ve devletler sözleşme uyarınca belirlenen suçları ciddiyetlerini dikkate alarak etkili, orantılı ve caydırıcı cezalarla cezalandırılması için gerekli yasal ve diğer tüm tedbirleri almakla yükümlüdür." Evet, siz bundan kaçırıyorsunuz. İstanbul Sözleşmesi'nden asla vazgeçmiyoruz, İstanbul Sözleşmesi'ni uygulayın. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 323 sıra sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 8'inci maddesiyle 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na eklenen 123/A maddesindeki "suretiyle" ibaresinin "yoluyla" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Alpay Antmen

Hüseyin Yıldız

Zeynel Emre

Mersin

Aydın

İstanbul

Rafet Zeybek

Ali Şeker

Candan Yüceer

Antalya

İstanbul

Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Candan Yüceer'in.

Buyurun Sayın Yüceer. (CHP sıralarından alkışlar)

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; keşke bu kanun teklifini hazırlayanlar milyonlarca insanın ibretle izlediği Bergen filmi izleyebilselerdi. Belki o zaman biraz akıllar başa gelirdi, belki biraz empati yapılırdı, belki cinsiyet eşitliğini toplumun normal hâline getiremediğimiz sürece bir arpa boyu bile ilerleyemeyeceğimizi, böylesi gelen her teklifin suya atılan taş gibi dibe saplanıp kaybolacağını anlardı. Belki de anlamazlardı çünkü sonuçta İstanbul Sözleşmesi'nden çekilenler ile bu önümüze gelen teklifi getirenler, bu göstermelik teklifi getirenler aynı kişiler.

Bu teklif, kadına ve sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin çok ağır şartlara ulaştığı dönemde İstanbul Sözleşmesi'nden çıktık, 6284'ü unuttuk, işte, Medeni Kanun'u, nafakayı ve sağlık çalışanlarını hedefe koyduk ama "Sorunla ilgileniyoruz, çözmeye çalışıyoruz."u gösterme yoluyla eleştirilerin önüne geçmeye ve zevahiri kurtarmaya çaba göstermek için hazırlanan bir teklif ama arkadaşlar, düzenlerken düzeltmiyorsunuz. "Müjde" diyerek, "reform" diyerek önümüze getirilen bu teklif ne eril şiddetin tanımını yapıyor ne toplumsal cinsiyet eşitliği diyebiliyor ne kadın cinayeti diyebiliyor ne eril şiddetin sebeplerini ortaya koyabiliyor ne 6284'e ne de Şiddeti Önleme Eylem Planı'na atıf yapabiliyor. Şiddetin sebebinin toplumsal cinsiyet eşitsizliği olduğunu belirtmeden, teşhisi doğru koymadan nasıl sonuç alacaksınız, nasıl sorunu çözeceksiniz? Cezaların alt sınırında sadece göstermelik artırımlara giderek, mevzuatta olan ama uygulanmayan ısrarlı takibi kanuna yazarak, maalesef, sorunları çözemeyesiniz, reform yapamazsınız. Şiddetsiz bir toplum ancak ve ancak eşitlikçi, önleyici ve koruyucu politikalarla olur. Eğer zihniyet değişmezse maalesef hiçbir şey değişmez.

Teklifin öne çıkarılan maddelerinden biri Türk Ceza Kanunu'nun 62'nci maddesi; hemen hemen tüm kadına yönelik şiddet vakalarında kullanılan takdiri indirim maddesini düzenliyor. Failin fiilden sonraki ve yargılama süresindeki tavırlarında artık "somut pişmanlık" ve "samimi pişmanlık" ibaresi aranacak. Çocuklarının gözü önünde boğazı kesilen kadınlar... Elli yerinden bıçaklamış katil ama, sonra "Üzgünüm, pişmanım, keşke yapmasaydım." dedi diye, yarasının üzerine bastı diye, ambulans çağırdı diye indirim alacak. Allah aşkına, hangi özür, hangi pişmanlık annelerini çocuklarına, çocuklarını da annelerine geri getirebilir? (CHP sıralarından alkışlar) Kadına ve çocuklara karşı işlenen suçlarda kanunlarımızda hâlâ indirim maddelerinin olması utanç verici maalesef.

Öte yandan, madde gerekçelerinde hâlâ, işte, yok, failin geleceği, yok, failin geçmişi, failin eğitimi, yaşı gibi diğer indirimler korunuyor. Korunan bir madde de kadına yönelik şiddette, kadın cinayetlerinde en çok uygulanan haksız tahrik indirimini yani erkeklik indirimi "Erkekliğime hakaret etti, kadınlık görevlerini yerine getiremedi, beni aldattı." gibi. Bu indirimlere hiç kimse dokunmamış. Bol kepeçeden dağıtılan bu indirimler kadına yönelik şiddeti, kadın cinayetlerini meşrulaştırıyor. Türkiye'de erkeklerin bu indirimlerle, maalesef, âdetâ ödüllendirildiği sayısız kararlar var. İşte, en sonu Bursa'da boşandığı eşi Fatma Gökce'yi 5 bıçak darbesiyle öldüren İlhan Gökce, eski eşinin erkekliğine laf ettiğini söyleyerek ilk önce haksız tahrik indiriminden, sonra da "Savunulacak bir yan yok, keşke yapmasaydım." dediği için de iyi hâlden, maalesef, indirim aldı. Bizim bu indirimleri kaldırmamız lazım. Af gibi, indirim gibi kararların özellikle kadınlara ve çocuklara işlenen suçlarda kapsam dışı bırakılması lazım.

Maddede üzerinde konuştuğum, teklifte en önemli yenilik olarak gösterilen bir diğer şey, ısrarlı takibin Ceza Kanunu'nda ayrı bir suç olarak tanımlanması övünülerek anlatılıyor ama buradan sormak istiyorum: Peki, on yıldır unuttuğumuz mevzuata ne diyelim?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

CANDAN YÜCEER (Devamla) – 6284 sayılı Kanun'un 1'inci maddesinde ve uygulama yönetmeliğinde olan ama uygulanmayan, bugüne kadar yok sayılan, benim de iki buçuk yıl önce kanun teklifi verdiğim ısrarlı takip... Hâlâ bu yasal boşluk doldurulmadı. On yıl böyle geçti, böyle geçtiği için, maalesef, mevzuatta olup görmezden gelindiği için on binlerce kadın mağdur edildi. Eziyet suçu bu madde bağlamında ısrarlı takip olarak değerlendirilmediği için de maalesef binlerce kadın hayattan koparıldı. Bizler ısrarlı takibin aslında kötü niyetin bir göstergesi olduğunu biliyoruz, kadına yönelik

şiddetin, cinayetlerin birçoğunda, cinsel suçların birçoğunun başlangıcında ısrarlı takip olduğunu biliyoruz ama verilen cezalar, maalesef, ceza ertelemesi kapsamında olan cezalar ve maalesef yatarı olmadığı için de caydırıcılığı olmayan, tam tersi cezasızlık algısını da pekiştirecek şeyler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CANDAN YÜCEER (Devamla) – Ayrıca, eski eş ve eş olduğunda ancak cezalar artırılıyor, bu şekliyle de olmayacaktır. Bu tür göstermelik düzenlemelerin uygulanmasının kadınlara bir faydası yok. Yapılacak tek şey, 11’inci yılını kutladığımız ve “Nice yaşlara.” dediğimiz İstanbul Sözleşmesi’nin bir an önce uygulanmasına ihtiyacımız var.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.55

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.59****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89’uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Candan Yüceer ve arkadaşları tarafından 8’inci madde üzerine verilen önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, 8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

323 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada yer alan, 327 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 45 Milletvekilinin Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4389) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 327)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada yer alan, 127 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğüünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 127)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 12 Mayıs 2022 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.01

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 5

89'UNCU BİRLEŞİM
11 MAYIS 2022 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun 11, 12, 17, 18, 24, 25, 26 ve 31 Mayıs 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve bu birleşimlerinde saat 24:00’e kadar çalışmalarını sürdürmesi,

327 ve 323 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin İhtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

327 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 10 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 11 ila 21 inci maddelerden oluşması,

323 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 8 inci maddelerden, ikinci bölümünün 9 ila 17 nci maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 19.04.2022 tarihli 81’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu

11.05.2022 Çarşamba - Saat: 14.30

12.05.2022 Perşembe - Saat: 11.00

*Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

11.05.2022 Çarşamba - Saat: 12.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

89'UNCU BİRLEŞİM

11 MAYIS 2022 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 323) Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.04.2022) (*) (**)

2.- (S. Sayısı: 327) Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 45 Milletvekilinin Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4389) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2022) (**) (X)

3.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

4.- (S. Sayısı: 313) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4161) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

5.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

6.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

7.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

8.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

9.- (S. Sayısı: 309) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

10.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğü'nün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.- (S. Sayısı: 291) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

12.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

13.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

14.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

15.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

26.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

27.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

28.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

29.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

30.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

31.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

32.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

33.- (S. Sayısı: 290) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

34.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 258) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

38.- (S. Sayısı: 307) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

39.- (S. Sayısı: 326) 2021 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/9) (Dağıtma tarihi: 13.04.2022)

40.- (S. Sayısı: 328) Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 44 Milletvekilinin Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4364) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2022)

41.- (S. Sayısı: 329) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma'da Yapılan Değişiklikler ve İlavelere İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4159) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

42.- (S. Sayısı: 330) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü'nde Yapılan Değişiklikler ve İlaveler ile İlgili Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4160) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

43.- (S. Sayısı: 331) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İş Birliği Protokolünün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4292) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

44.- (S. Sayısı: 332) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2783) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

45.- (S. Sayısı: 333) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

46.- (S. Sayısı: 334) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

